

Fredag den 26. oktober 2018 (D)

1

11. møde

Fredag den 26. oktober 2018 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:**Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om, at uddannelse ikke længere indgår ved beregning af retten til permanent opholdstilladelse.**Af Søren Søndergaard (EL), Carolina Magdalene Maier (ALT), Andreas Steenberg (RV) og Holger K. Nielsen (SF).
(Anmeldelse 24.10.2018).**2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:****Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om afslag i familiesammenføringssager.**Af Søren Søndergaard (EL), Carolina Magdalene Maier (ALT) og Andreas Steenberg (RV).
(Anmeldelse 24.10.2018).**3) 1. behandling af lovforslag nr. L 42:**

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Klip i kørekortet for benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel m.v.).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen).
(Fremsættelse 03.10.2018).**4) 1. behandling af lovforslag nr. L 44:**

Forslag til lov om ændring af lov om trafikskoler. (Overdragelse af statens praktiske trafikføreransvar for øresundstogtrafikken til Skånetrafikken).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen).
(Fremsættelse 03.10.2018).**5) 1. behandling af lovforslag nr. L 45:**

Forslag til lov om ændring af jernbanelov. (Master til brug for mobil- og internetdækning i tog).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen).
(Fremsættelse 03.10.2018).**6) 1. behandling af lovforslag nr. L 14:**

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Ghettorepræsentanter).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille).
(Fremsættelse 03.10.2018).**7) 1. behandling af lovforslag nr. L 15:**

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om kommunale og regionale valg, lov om valg af danske medlemmer til

Europa-Parlamentet, partiregnskabsloven og lov om kommunernes styrelse. (Ændring af antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet, forbud mod ens listebetegnelser, valgret til Europa-Parlamentsvalg til udlandsdanskere under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, sikring af udøvelsen af herboende EU-statsborgers valgret og valgbarhed fra bopælstidspunktet, lovfæstelse af en særlig vederlagsordning for stedfortrædere i kommunalbestyrelsen og regionsrådet m.v.).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille).

(Fremsættelse 03.10.2018).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr. (Smittebeskyttelse, forenkling af reglerne om sundhedsrådgivning og påbud om rådgivning om Salmonella Dublin).

Af miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen).

(Fremsættelse 04.10.2018).

9) Forhandling om redegørelse nr. R 3:

Udenrigsministerens redegørelse om udviklingen i EU-samarbejdet.

(Anmeldelse 12.10.2018. Redegørelse givet 12.10.2018. Meddelelse om forhandling 12.10.2018).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden**Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Lovforslag nr. L 83 (Forslag til lov om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer. (Delvis lovgivningsændring af peberspray)).

Lovforslag nr. L 84 (Forslag til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet) og

Lovforslag nr. L 85 (Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og lov om socialtilsyn. (Udvidet anvendelse af unge- og forældreplæg, ensretning af indsatsen for anbragte kriminalitetstruede unge og styrkelse af sikkerheden på delvist lukkede og sikrede døgninstitutioner)).

Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 22 (Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af udenlandsk støtte til danske friskoler).

Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT) og Holger K. Nielsen (SF):

Forespørgsel nr. F 14 (Hvad kan regeringen oplyse om Danmarks hidtidige relation til Saudi-Arabien og om den danske regerings umiddelbare og langsigtede reaktioner på saudidiktaturets mord på journalisten Jamal Khashoggi?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12: Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om, at uddannelse ikke længere indgår ved beregning af retten til permanent opholdstilladelse.

Af Søren Søndergaard (EL), Carolina Magdalene Maier (ALT), Andreas Steenberg (RV) og Holger K. Nielsen (SF). (Anmeldelse 24.10.2018).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13: Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om afslag i familiesammenføringsager.

Af Søren Søndergaard (EL), Carolina Magdalene Maier (ALT) og Andreas Steenberg (RV). (Anmeldelse 24.10.2018).

Kl. 10:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 42: Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Klip i kørekortet for benyttelse af håndholdt teleudstyr og andre håndholdte kommunikationsapparater under kørsel m.v.).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen). (Fremsættelse 03.10.2018).

Kl. 10:01

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 10:02

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Man skal køre bil, når man kører bil. Det ser vi i diverse reklameindslag, advarselsindslag på tv, hvor Rådet for Sikker Trafik gør opmærksom på, hvor farligt det er, hvis ikke man er opmærksom på, hvad der sker i trafikken. Desværre er der hvert eneste år rigtig man-

ge uheld i trafikken, og selv om vi har fået bragt antallet ned, er der stadig væk alt for mange. Man kan sige, at hvert eneste uheld er et for meget.

Men noget af det, vi kan se er allermest udslagsgivende, er, når man som bilist ikke kan holde fingrene fra sin mobiltelefon, når man lige skal ind at tjekke, om der er noget nyt på telefonen, eller man sidder og ringer fra den. De tal, vi har til rådighed, viser meget entydigt, at det er en af de faktorer, som forstyrrer allermest, og som er skyld i flest uheld.

Derfor er det positivt, at man nu bredt i Folketinget kan blive enige om at fremsætte det her lovforslag, der lægger op til, at man skærper straffen for brug af håndholdt mobiltelefon og anden kommunikationsudstyr i sin bil. Det har været sådan indtil nu, at det har været forbundet med en bødestraf, og med forslaget her, lægges der op til, at man også kan få et klip i kørekortet.

Da vi fra Socialdemokratiets side – altså de medlemmer, der er fra Socialdemokratiet i Transportudvalget – sad og forberedte det her forslag, var der også en vis skepsis. Nogle sagde: Arh, det næste bliver vel, at det så også skal forbydes med en håndholdt cola.

Pludselig var der så en af medarbejderne, der kunne berette om, at han havde mistet en af sine allerbedste venner i en trafikulykke. Vennen og faren havde været på vej for at købe juletræ juleaften, og pludselig var der en stresset mand med mobiltelefon ved øret, der havde kørt ham ned. En ung mand med hele livet foran sig, med drømme om at stifte familie, gøre karriere – pludselig var han her ikke mere.

Der forstod vi, hvor alvorligt det er, at der sker de her ting, fordi vi er uopmærksomme. Så selv om vi godt kan sidde derhjemme og blive enige om, at, arh, nu skal vi heller ikke have for nidkære regler, så er det desværre nødvendigt, at vi har klare regler, og også, at vi fra samfundets side sender det meget klare signal: Lad nu være med at bruge håndholdt mobiltelefon, når du kører i bil. Det er simpelt hen for farligt, og det er også mere farligt end at spise sin madpakke eller drikke en cola eller noget andet under kørsel. Det er noget af det mest farlige at bruge håndholdt mobiltelefon eller sidde og sende tekstbeskeder eller noget andet.

Derfor er det godt, at man skærper reglerne på det her område og lægger op til, at det bliver forbundet med et klip i kørekortet. Man kan overveje at evaluere det her lovforslag efter et stykke tid for at se, om det har haft den effekt, som man ønsker, og også måske se, om det har en unødigt effekt i den forstand, at nogle risikerer at miste deres kørekort, selv om det her har været en meget lille fejl, der er blevet begået. Den der balance skal findes; men at straffe folk hårde for at køre med håndholdt mobiltelefon er en god ting, og Socialdemokratiet støtter det her lovforslag. Vi bakker det op, fordi man skal køre bil, når man kører bil.

Kl. 10:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rasmus Prehn. Vi går videre til hr. Jan Erik Messmann, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:05

(Ordfører)

Jan Erik Messmann (DF):

Tak, formand. Lovforslaget, vi behandler i dag, vedrører en skærpe af straffen for brug af håndholdt telekommunikationsudstyr under kørsel. Efterhånden har vi jo alle hver sin mobiltelefon eller tablet, og vi benytter dem flittigt – måske lidt for flittigt – for det er faktisk en stor del af dagens timer, vi bruger på at sende beskeder, læse beskeder og i det hele taget læse nyheder og opdatere os. Det bliver derfor også et større og større problem, at der sker flere og flere ulykker, som udelukkende skyldes uopmærksomhed under kørsel, grundet brug af og tablet eller mobiltelefon til enten tale, sms, læsning af beskeder eller andet.

Det er derfor kun naturligt, at man nu ønsker at få stoppet al den unødige brug af mobiltelefon og tablet under kørsel, og at man derfor som hidtil ikke kun giver bøder på 1.500 kr. – et beløb, som mange jo tænker det kan være lige meget med, hvis de nu skulle blive stoppet – men samtidig giver et klip i kørekortet for denne helt livsfarlige forseelse. Vi har alle mulighed for at anskaffe den slags udstyr med håndfri betjening, og vi har slet ikke brug for at benytte os af telefonen eller tabletten, mens vi kører vores tur til og fra arbejde eller andet.

Derfor ønsker vi i Dansk Folkeparti naturligvis at gå ind for denne skærpelse af loven og stemmer klart for denne ændring, således at vi forhåbentlig får langt færre ulykker på vejene.

Kl. 10:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren, og vi går videre i ordførerrækken til hr. Kristian Pihl Lorentzen, Venstre.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak, hr. formand. Der er glædeligvis sket et dramatisk fald i antallet af trafikdrab og alvorlige ulykker over de seneste 10-15 år i Danmark, men vi har stadig væk et langt stykke vej at gå for at komme ned på et endnu lavere niveau, og der ved vi, hvad årsagerne til de alvorlige ulykker er, og en af de væsentligste årsager er netop uopmærksomhed under kørslen. Uopmærksomhed er bl.a., når man sidder med sin mobiltelefon og sms'er, måske endda ser en YouTube-film. Der er eksempler på, at nogle sidder med en iPad på ratstammen og sådan godt kan lure lidt på en film, mens man kører bil osv., og der er ingen tvivl om, at det er dødsensfarligt. Det er der videnskabeligt bevis for.

Det er det, vi tager hånd om nu med det her lovforslag, for ud over at man får en bøde på 1.500 kr., får man også med det her lovforslag et klip i kørekortet, og dermed giver vi klar besked til bilisterne om, at det her er farligt, og at det er uacceptabelt, og det er vi rigtig glade for i Venstre. Der er i øvrigt tale om en balanceret landing. Hvis man nu tager Italien, kan man se, at der er man langt mere konsekvente. Der mister man kørekortet på stedet, hvis man bliver taget i at køre bil og bruge en mobiltelefon. Så kategoriske er vi ikke i Danmark. Vi synes, at det her er en god, balanceret løsning, hvor vi sender det klare signal, der er brug for, og så håber vi selvfølgelig, at folk tager det ad notam.

Det er også værd at hæfte sig ved, at lovforslaget gør det her teknologineutralt, fordi hvis vi for 10 år siden tænkte på det her, var det kun mobiltelefoner, men den teknologiske udvikling går stærkt, og der er jo en lang række udstyr, som man kan bruge i bilen, f.eks. er der kommer noget, der hedder smartwatches – smarte ure, sagt på dansk – som jo også er omfattet af det her forbud, hvis de er håndholdte. Det samme gælder med håndholdt gps, computer og andet.

Så alt, hvad der er håndholdt, og som kan tage opmærksomheden, er det, som vi nu omfatter af det her teknologineutrale tiltag, hvorimod det, der er monteret i bilen, er lovligt – bare lige for at understrege det, for der var nogle, der var nervøse for, om man så ikke kunne taste ind på sin gps. Det kan man godt, for den er monteret i bilen, og så er det ikke så farligt, som hvis man sidder og fedter med noget håndholdt. Så det, der er monteret i bilen, er stadig væk okay.

Så med disse ord kan Venstre støtte det her lovforslag, og jeg skulle hilse fra min konservative kollega og sige, at Det Konservative Folkeparti også støtter lovforslaget.

Kl. 10:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i rækken til hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Som det allerede er sagt, er uopmærksomhed en væsentlig faktor ved færdselsuheld, og derfor gælder det om at køre bil, når man kører bil, som også andre har citeret fra Rådet for Sikker Trafiks fremragende kampagne. Det er en afgørende faktor og har en afgørende indflydelse ved en tredjedel af alle ulykker, herunder også dødsulykker. I dag giver det en bøde på 1.500 kr., hvis det drejer sig om en bil, og man vil så skærpe sanktionen ved at supplere med et klip i kørekortet. Det er vi i Enhedslisten bestemt tilhængere af.

I forhold til selve bøden kunne vi såmænd sagtens være med til at fordoble den, hvis det skulle være, til f.eks. 3.000 kr. Vi synes, det her er så alvorligt et problem, at man i den grad bør skærpe bødestrafpen og altså som sagt også supplere med klip i kørekortet. Men vi bemærker også, at Rigspolitiet foreslår, at man anvender en bødestraf på 2.000 kr., idet man henviser til den gældende klippekortordning, hvor det her er den bødestraf, man så anvender. Og det synes vi er meget fornuftigt, når nu Rigspolitiet foreslår det, og derfor vil vi gøre det forslag til et ændringsforslag, vi vil komme med i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Vi synes i den forbindelse, at det er naturligt at bruge de 2.000 kr. som niveau for det her, når det nu i forvejen er der.

Så bemærker vi, at lovforslagets bemærkninger jo sådan set, kan man sige, diskuterer, om man skulle indføre et generelt forbud mod uopmærksomhedshandlinger, som man kalder det, herunder også håndfri brug af teleudstyr og det at pille ved radioen eller ligge og rode rundt i bunden af bilen efter madpakken eller bananen, eller hvad det nu er, der er røget på gulvet. Og det finder vi egentlig ganske fornuftigt at man kunne finde på at indføre. Bilister skal jo altså som sagt koncentrere sig om at køre bil. Vi godtager så ikke helt den forklaring, der er i høringsnotatet, på, hvorfor det her ikke er en god idé. Man skriver noget om, at det jo svinger fra aktivitet til aktivitet, i forhold til hvad der er uopmærksomhed. Det er afhængigt af ydre omstændigheder, skriver man, såsom fart, vejforhold og trafikken kompleksitet. Og det er også et psykologisk fænomen, og her spiller alder, kørsels erfaring og den personlige distraktionstærskel jo ind, siger man, for at det ikke skal være løgn. Og der kan man sige, at det vel gælder i det hele taget, når man kører bil – det gælder jo i alle forhold, når man ligger og kører bil, og det kunne lige så godt være en argumentation for at indføre et generelt forbud, for så var der da ingen, der var i tvivl om, hvad det handlede om, og så gjorde man det ikke individuelt afhængigt.

Enhver må efter min mening indrømme, at selv håndfri kommunikation virker forstyrrende; det tager en del af opmærksomheden, når man ligger og kører bil. Men altså, Transportministeriet når frem til den konklusion, at det ikke er muligt at fastsætte præcise regler med et ikkekønsmæssigt gerningsforhold for uopmærksomhedshandlinger. Ja, det er grov, som man kan formulere sig, men det har man altså gjort! Men det mener jeg simpelt hen ikke er rigtigt, for jo, hvis man indfører et generelt forbud, er man ude over hele den der snak, så det kunne man bare gøre. Jeg synes, at det for så vidt er en god diskussion, man rejser i bemærkningerne, og jeg synes, det er værd at tage den diskussion hen ad vejen, men det gør ikke, at vi ikke er positive over for det her forslag; det er vi i høj grad, men vi vil komme med et ændringsforslag om at forhøje bødeniveauet fra 1.500 kr. til 2.000 kr.

Kl. 10:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Lene Foged, Liberal Alliance.

Kl. 10:14

Kl. 10:18

(Ordfører)

Lene Foged (LA):

Uopmærksomhed koster liv. I mere end hver tredje dødsulykke i trafikken er der uopmærksomhed involveret. Med hovedet begravet i telefonen, i sin computer overser man let en vigepligt, et rødt lys eller trækker over i den modsatte vognbane.

Lovforslaget, som vi behandler her, indeholder to elementer, der skal bidrage til at skabe større tryghed i trafikken og reducere antallet af trafikuheld som følge af uopmærksomhed. Først og fremmest gøres forbuddet mod brug af håndholdte mobiltelefoner teknologineutralt, således at det fremover vil omfatte alt håndholdt teleudstyr og andre kommunikationsapparater. Derudover skærpes sanktionen for overtrædelse af forbuddet, således at det fremover udover bøden på 1.500 kr. også vil koste et klip i kørekortet at køre rundt og bruge håndholdte devices.

For Liberal Alliance er det vigtigt at sikre tryghed i trafikken, og det er vigtigt at få gjort noget ved de mange dødsfald, som sker som følge af uopmærksomhed i trafikken. I Liberal Alliance håber vi på, at lovforslaget her vil give bilisterne større respekt for forbuddet, nu når vi skærper konsekvenserne ved overtrædelse. Liberal Alliance støtter forslaget.

Kl. 10:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til ordføreren – det var en flot gennemført ordførertale, tak for det. Vi går videre til næste ordfører, som er Roger Courage Matthisen, Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det. L 42 er et rigtig, rigtig godt og nødvendigt lovforslag, vi behandler i dag. Der er tale om en ændring af færdselsloven, så vi nu modtager et klip i kørekortet samtidig med 1.500-kronersbøden, såfremt vi anvender elektronisk håndholdt udstyr under kørsel.

Jeg har tit sagt, at transport jo ikke kun er fra A til B, altså mobilitet, men det handler også om løsninger på sundhed og på klima. Især ved sundhed i forhold til vores forbrug af digitale medier og udstyr ser vi, at det har haft en spildefekt i forhold til vores transportsektor på en meget, meget uhensigtsmæssig måde. Og det er jo alle niveauer af vores liv, der bliver påvirket af den her kommunikation, vi i dag har på mange, mange forskellige platforme og på alle tider af døgnet.

Så det her er et meget operationelt forslag, hvor vi tager hånd om trafikssikkerheden, men det er jo også en italesættelse af vores usunde forbrug i forhold til mobiltelefoner og teknologi. Så det er både løsningen på en masse udfordringer i vores samfund, og så er det samtidig også måske roden til en masse problemer.

Det bliver spændende at følge udviklingen, og jeg synes bestemt, at vi skal følge op på lovforslaget og se, hvilken effekt det har, og så synes jeg også, det er værd at tale om en differentiering af bødestrafen. Altså, hvis du kører i din Porsche og har en indtægt på 3 mio. kr., så er 1.500 kr. meget, meget lidt i forhold til at blive straffet for faktisk at være en øget trussel i trafikken og for andre menneskers liv. Så hvis vi sammen kunne tale os frem til faktisk at differentiere vores bødestraf i trafikken afhængigt af vores indkomstniveau, tror jeg, at den præventive effekt, som jo er det, vi har gang i her, også vil blive langt større.

Ja, det tror jeg skal være ordene, men Alternativet støtter i hvert fald forslaget.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Da den radikale trafikordfører ikke kan være til stede i dag, har jeg fået lov til at afgive De Radikales bidrag, og det er jo helt hyggeligt at være tilbage blandt gamle kumpaner. De første 6 år, jeg var i Folketinget, var jeg også trafikordfører.

Men, altså, som flere ordførere allerede har været inde på, er uopmærksomhed skyld i en tredjedel af de dødsulykker, vi har, i landet, skriver Rådet for Sikker Trafik i deres høringsvar til dette lovforslag. Det bekræftes også af DTU og af Haverikkommissionen. Og uopmærksomhed behøver ikke bare at være brug af mobiltelefon, gps eller andet, men det er det jo nok ofte. Derfor er problemet selv sagt steget i de seneste år, hvor brugen af mobiltelefoner, computere og gps også er steget. Derfor er vi også positive over for, at regeringen vil skærpe straffen med et klip i kørekortet frem for en bøde, samt at det ikke kun er mobiltelefoner, men f.eks. også gps, som omfattes.

Radikale Venstre mener, at forslaget vil øge trafikssikkerheden, og derfor kan vi støtte det.

Kl. 10:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Den næste ordfører er hr. Karsten Hønge, SF.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Ikke alle bilister bruger indersiden af hovedet, når de kører bil. Derfor må vi hjælpe fornuften på vej med nogle hårdere sanktioner. Som en lille sidebemærkning vil jeg egentlig sige, at jeg har sådan en sidegesjæft som retsordfører, og ofte diskuterer vi jo bl.a. med Enhedslisten her i salen og gjorde det så sent som i går, hvor man jo ikke mente, at øget straf havde nogen nævneværdig betydning, man mente, at det slet ikke var vejen at gå. Jeg kan da så sige, at jeg synes, det er spændende at opleve Enhedslisten som hardliner på retsområdet, for jeg synes, at der jo her er kommet mange gode argumenter for, at straf i hvert fald virker her, modsat diskussionerne i går eftermiddags, hvor straf ikke virkede.

Til fare for sig selv og andre trafikanter snakker nogle bilister i håndholdt telefon, der tjekkes sms'er og mails, og Facebook opdateres. Det skal stoppes. Opmærksomheden skal rettes ud ad mod trafikken og ikke ind ad mod en selv.

SF kan støtte lovforslaget.

Kl. 10:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så er det transport-, bygnings- og boligministeren.

Kl. 10:20

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for det, og tak til ordførerne for de positive bemærkninger til lovforslaget. Vi skal køre bil, når vi kører bil, fokus skal være på vejen foran os og ikke på eksempelvis at holde en tablet eller en mobiltelefon og sms'e, lave facebookopdateringer eller taste et telefonnummer ind på den person, vi gerne vil tale med. Det er enormt egoistisk at kigge andre steder end på vejen, når man kører rundt med halvandet ton metal for enden af speederfoden. Det ligger mig

derfor meget på sinde at gøre noget ved den uopmærksomme adfærd, som en række bilister udøver i trafikken, og det glæder mig derfor også at høre, at ordførerne har det samme ønske.

Der er mange ting, der kan skabe distraktion og manglende opmærksomhed i trafikken, det være sig at spise, at række ud efter genstande, justere på bilradioen eller samtale via en håndfri telefoninstallation eller med en passager. Alle disse ting fjerner i større eller mindre omfang opmærksomheden fra kørslen. Hvor meget risikoen forøges ved sådanne og lignende handlinger, er imidlertid afhængigt af en række faktorer, som er helt konkrete, såsom fart, trafikkompleksitet, førererfaring og den enkeltes distraktionstærskel. Det er derfor vanskeligt at lave håndfaste forbudsregler for sådanne tilfælde, hvor der ikke samtidig tages hensyn til den konkrete situation. Jeg synes derfor, at den generelle uopmærksomhedsregel, som vi i dag har i færdselslovens § 3, er en fornuftig måde at håndtere det på. Her tages der nemlig hensyn til den konkrete situation.

Der er dog visse uopmærksomhedshandlinger, som skiller sig ud. Forskning og undersøgelser af uopmærksomhed og distraktion i trafikken viser, at brug af håndholdt teleudstyr er noget af det, der øger uheldsrisikoen mest. Jeg mener derfor, at det giver mening, at det netop er på dette område, det håndholdte teleudstyr, vi sætter ind.

Formålet med lovforslaget er derfor at ændre reglerne for frakendelse, så det fremover kommer til at koste et klip i kørekortet at bruge håndholdt teleudstyr under kørslen. Jeg er sikker på, at man har langt større respekt for konsekvenserne for ens førerret og dermed risikoen for på kort sigt at miste kørekortet, end man har for en bøde af en vis størrelse. Det er også derfor, at lovforslaget ikke indeholder retningslinjer om en forhøjelse af bøden for at bruge håndholdt teleudstyr. Bøden på 1.500 kr. for bilister og 1.000 kr. for cyklister er i forvejen forhøjet i forhold til færdselslovens minimumsbøder, og jeg tror som sagt ikke, at det på dette område vil have en effekt at sætte bøden op. Det vil derimod have en effekt, hvis man pludselig risikerer at miste sit kørekort. Samtidig nytter det heller ikke noget, at vores lovgivning baserer sig på de teknologiske tilbud, der fandtes i år 1997, hvor forbuddet mod brug af håndholdt mobiltelefon under kørslen blev indført. Forbuddet omfatter i dag nemlig kun mobiltelefoner og ikke f.eks. tablets, gps og laptops. Jeg mener derfor, at vi skal udvide forbuddet, så vi sikrer os, at alle former for håndholdt teleudstyr, der bliver brugt til kommunikation, bliver omfattet af forbuddet. Det mener jeg er rimeligt og nødvendigt set i lyset af den teknologiske udvikling.

Endelig har jeg også et håb om, at lovforslaget og den informationskampagne, der vil komme i forbindelse med de foreslåede reglers ikrafttræden, kan være med til at skabe øget fokus på, at vi netop skal køre bil, når vi kører bil. Jeg ser frem til den videre behandling her i Folketinget, og jeg står naturligvis til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, der måtte opstå i den forbindelse. Tak for ordet.

Kl. 10:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er lige et par korte bemærkninger. Først er det hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:24

Rasmus Prehn (S):

Først og fremmest tak til ministeren for hans redegørelse her, og også tak for lovforslaget, som vi jo støtter fra Socialdemokratiets side. Jeg tror, der er en del borgere, der sidder og lytter efter i dag, der tænker: Hvordan er reglerne lige i forhold til, hvis man cykler og taler i mobiltelefon? Så kan man få en bøde i dag, men skal man så også fremadrettet kunne få et klip i sit bilkørekort, hvis man bliver taget på cykel? Det tror jeg der er en stor interesse for at få afklaret.

Kl. 10:25

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 10:25

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Nej, det gør man ikke. Man får ikke et klip i sit bilkørekort, hvis man bliver taget med et håndholdt elektronisk apparat på sin cykel. Man må der nøjes med den bøde på 1.000 kr.

Kl. 10:25

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 10:25

Rasmus Prehn (S):

Mange tak for det svar. Jeg tror, der er mange, der er glade for at få det sat på plads. Jeg tror også, nogle måske kunne opleve det som en lille smule overkill, hvis det var sådan, at man også skulle kunne få klip i sit kørekort for at cykle og tale i telefon. Så tak for svaret.

Kl. 10:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:26

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil såmænd bare høre, hvordan transportministeren er indstillet til det forslag, der ligger, om at forhøje den eksisterende bødestraf på 1.500 kr. til 2.000 kr., som det er foreslået af Rigspolitiet, for at få en ensartethed i forhold til hele det der regime omkring klip i kørekortet.

Kl. 10:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 10:26

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Som jeg sagde i talen, ligger bødeniveauet i dag allerede over færdselslovens minimumsbødeniveau, og derfor er jeg tilfreds med det bødeniveau, der er i dag, og jeg tror ikke, det vil have den store effekt, at man øger bødeniveauet på det her område. Det, jeg tror har den store effekt, er, hvis der blandt bilister bliver den opmærksomhed på, at hvis man gør det her, altså bruger en iPad eller en håndholdt telefon under kørslen, så risikerer man et klip i kørekortet. Som alle ved, mister man sit kørekort ved tre klip. Så det tror jeg har en stor effekt, og jeg tror kun, det har en meget lille effekt, at man forhøjer bøden.

Kl. 10:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Roger Courage Matthisen.

Kl. 10:27

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det, og tak til ministeren for at uddybe. Det er også om bødestraffens størrelse. For jeg er faktisk meget enig med ministeren i, at det mest præventive sikkert bliver den her overhængende fare for at miste kørekortet. Men nu var jeg selv i den uheldige situation, at jeg skiftede kunstner på min mobiltelefon på min cykel ved Søerne her i København og fik en bøde på 1.000 kr. af politiet. Jeg skal da indrømme, at det var et års forbrug af den streamingtjeneste, som jeg havde købt, og at jeg tænkte, at det sgu da var lige lovlig meget bare for at skifte kunstner, mens jeg holdt stille på min cykel, og jeg kom

så telefonen ned igen, da jeg cyklede videre. Men havde det nu været 2.000 kr., havde jeg været endnu mere ærgerlig over det, og så havde jeg måske tænkt over, at jeg kunne skifte kunstner via SIRI og den verbale kommandofunktion på mit Bluetoothheadset. Så jeg tænker: Har ministeren ikke nogen sådan refleksion over, hvor meget der skal til, før ministeren selv ville tænke, at okay, økonomisk set ville det også være en dårlig idé at fortsætte min brug af mobiltelefon i bilen?

Kl. 10:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Selv om man er ærgerlig over at have fået en bøde, må man altså ikke bande i Folketingssalen, men der kan være formildende omstændigheder!

Ministeren.

Kl. 10:28

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jeg er glad for, at politiet er så aktive i forhold til hr. Roger Courage Matthisens brug af mobiltelefon på cykel. Der har da sikkert trængt til at komme en irettesættelse der, men omvendt kan jeg også sagtens forstå det der med, at det, hvis man holder stille, så er svært at forstå, hvorfor man ikke må gøre brug af en mobiltelefon.

Men spørgsmålet var jo egentlig: Er det rigtigt, at det ikke betyder det store, om bøderne er højere? Selvfølgelig betyder det noget, at bøderne er højere. Men det betyder bare så meget mere, at man får et klip i kørekortet, hvis man gør det her, og det handler jo så ikke om, om man kører med cykel. Det handler om, om man kører i et motorkøretøj. Det betyder så meget mere, at man får et klip i sit kørekort, at effekten af at hæve bødestørrelsen er marginal, og jeg synes jo også, det kan forekomme ubegrundet, når vi allerede ligger over niveauet for minimumsbødestørrelsen. Er det virkelig blandt de største forseelser i samfundet, hvis man gør det her, eller er det trods alt en mellemforseelse? Jeg synes, det forekommer mig at være en mellemforseelse. Men klippet er berettiget, fordi det faktisk er farligt for omgivelserne, hvis man ikke er koncentreret, når man kører i bil.

Kl. 10:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Roger Courage Matthisen.

Kl. 10:29

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak til ministeren for uddybningen. Jeg er glad for, at ministeren siger, at størrelsen på bøden betyder noget. Så tænker jeg lidt, at måske kunne vi lave sådan en forsøgsordning, hvor vi hæver bødestraffen til 2.000 kr., til 3.000 kr., til 4.000 kr. i en periode og så ser effekten af det. Det kunne jo også være en måde at udfordre standpunktet om, hvorvidt det har en effekt eller ej.

Kl. 10:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 10:30

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Hvis det var så nemt, at man bare i alle sager, hvor folk gør noget, som er dårligt for samfundet, og hvor der er en bødestraf, skal hæve bødestraffen, og så får vi mindre af det, og derfor bør vi gøre det, så kan vi jo hurtigt få bøder på 10.000 kr., 20.000 kr. og 30.000 kr. i det her samfund. Hvorfor er det egentlig nok med 3.000 kr.? Ville 5.000 kr. så ikke også være endnu bedre? Og hvad med 10.000 kr.? Det ville vel være bedre end 5.000 kr.? Vi har et niveau for bødestørrelser i Danmark, som er sat i henhold til, hvor slem overtrædelsen er,

og her har vi altså at gøre med et niveau, der ligger over minimum, men ikke på maksimum.

Kl. 10:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transport-, Bygnings- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 44:

Forslag til lov om ændring af lov om trafiksselskaber. (Overdragelse af statens praktiske trafikføberansvar for øresundstogtrafikken til Skånetrafikken).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen). (Fremsættelse 03.10.2018).

Kl. 10:31

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Lovforslaget her er en forlængelse af den politiske aftale, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om fremtidens S-tog, og i den forbindelse er man så også blevet enige om at omorganisere den måde, der køres på på kystbanen i Nordsjælland, sådan at man ikke længere skal køre over Øresundsbroen, men køre længere ud på Sjælland. Det gør så, at håndteringen af Øresundstrafikken skal overdrages til svenskerne, og rent køreteknisk giver det rigtig god mening, så det er noget, som vi Socialdemokrater godt kan bakke op om og støtte – det synes vi er fornuftigt.

Vi kan forstå, at Dansk Jernbaneforbund er bekymret, fordi de frygter, at man mister gode danske job ved det her. Så det er noget, vi er optaget af fra socialdemokratisk side, og vi vil spørge ind til det i den her lovgivningsproces og prøve at høre, hvad vi kan gøre for at sikre, at der er gode danske job fremadrettet, og at vi ikke overdrager det hele til svenskerne. Det giver mening, når vi gerne vil styrke den danske kollektive trafik, at det så også er danskere, der betjener opgaven. Så det er noget, vi er interesseret i. Men der er ikke nogen tvivl om, at det rent køreplantekniske er rigtigt, og det var også noget, der blev arbejdet med, da vi var i regering.

Så vi har forståelse for det, og i udgangspunktet er vi positive over for forslaget.

Kl. 10:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rasmus Prehn. Og der er i sidste øjeblik kommet et ønske om en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:33

Kl. 10:36

Henning Hyllested (EL):

Det er, fordi jeg er lidt forvirret over ordførertalen. Det er jo meget godt at være opmærksom på gode danske job, men samtidig synes man, at det her sådan rent køreteknisk er rigtig godt. Er Socialdemokratiet ikke opmærksom på, at det her er et udbud, og at det er et, hvad skal man sige, frasal, eller hvad man skal kalde det, af DSB's trafik, og at det sådan set ligger i forlængelse af den strategi, man har lagt for at minimere DSB som statsligt togselskab?

Når jeg spørger til det, er det selvfølgelig, fordi der har været forskellige meldinger fra Socialdemokraterne i det sidste års tid – går man ind for udbud, eller går man ikke ind for udbud? Jeg kan jo igen og igen henvise til udmeldingen fra Henrik Sass Larsen, som sagde, at det skulle stoppes, og at det er en fejl at køre videre med den strategi. Men det her er et led i den strategi, sådan som vi ser det. Så derfor kunne jeg godt tænke mig at vide, om det ikke er noget, man er opmærksom på eller har diskuteret i Socialdemokraterne.

Kl. 10:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:34

Rasmus Prehn (S):

Jeg er rigtig glad for spørgsmålet, og det er så sandelig noget, vi er meget opmærksomme på fra socialdemokratisk side. Det er rigtigt, at vi har sendt det signal, at vi synes, at vi skal holde igen med alle de udbud, og at det er vigtigt, at vi har en samfundsmæssig kontrol med vores kollektive trafik, og at vi har et stærkt DSB også i fremtiden. Det var også derfor, at vi ikke var med i den aftale, der blev lavet om fremtidens S-tog, for vi var netop bekymrede over det.

Nu er der så et flertal på Christiansborg, endda et nogenlunde bredt flertal, der ønsker det her, og der er der så måske lidt forskel på, hvordan man arbejder. For det er jo en kendt sag, at Enhedslisten siger, at så kan vi slet ikke være med, og så står vi helt uden for. Og der er det måske en lidt anden tilgang, vi har fra socialdemokratisk side. For hvis der er elementer i et forslag, som kan være positive, og som kan sikre, at passagererne kan få bedre kørsel, at man kan få en større rettidighed, færre forsinkelser, mere stabil togkørsel osv., så kan vi godt gå ind og arbejde positivt med i forhold til det. Men som jeg netop sagde, er udgangspunktet, er vi er positive, men vi har ikke taget endelig stilling, og vi kommer til at stille nogle opklarende spørgsmål i processen.

Kl. 10:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:35

Henning Hyllested (EL):

Det glæder mig da, at man ikke har taget endelig stilling. I Enhedslisten er vi optaget af netop de der gode danske jobs, som også ordføreren var inde på. Men hvor læser hr. Rasmus Prehn i lovforslaget, at det her fører til bedre køreplaner, eller at det rent køreteknisk vil være bedre? Det er jo netop *ikke* analyseret, det er jo netop *ikke* fremlagt. Man har bare en vision om, at Kystbanen skal kobles på Sjællandstrafikken, og at det nok skal blive godt – bortset fra at det kommer til at ligge et stykke ude i fremtiden. Men hvad med hele kapaciteten på Kystbanen og Kastrupbanen, altså Øresundstrafikken? Det hører man ikke en lyd om i lovforslaget.

Kl. 10:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.**Rasmus Prehn (S):**

Jamen hr. Henning Hyllested har ret i, at det ikke er noget, der er beskrevet detaljeret i lovforslaget, men det er en proces, der har været over flere år i Transportministeriet. Det er sådan, at da vi sad med transportministerposten, var det også en af visionerne, der blev diskuteret. Og vi har ved flere ordførermøder fået gennemgået, hvordan det her rent køreplanteknisk skulle være en fordel. Og der synes jeg, det ville være lidt usportsligt, hvis det skulle være sådan, at vi, når vi har siddet i flere år i Transportministeriet og syntes, at der kunne være noget køreplanteknisk rigtigt i det her, lige så snart vi er i opposition, smækker med døren og råber ukvemsord ud ad kupedøren. Det tror jeg ikke er måden at gøre det på.

Kl. 10:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 10:36

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Tak til hr. Rasmus Prehn for en god ordførertale og for opbakningen til lovforslaget, som vi i Venstre også synes er fornuftigt. Det er jo veldokumenteret, at en lang række af de forsinkelser, der er på Kystbanen, netop skyldes trafikkenovre på svensk side, og det er jo så den afkobling, der kommer passagererne til gode her på dansk side.

Men jeg noterer mig, at der her er en bekymring for tab af danske job, både hos Socialdemokratiet, men jo i særdeleshed hos Enhedslisten. Der vil jeg bare stilfærdigt spørge, om ikke hr. Rasmus Prehn kan bekræfte, at den her opsplittning af trafikken på dansk og svensk side de facto blev vedtaget under den tidligere regering, i forbindelse med at man lavede en 10-årskontrakt med DSB. Det var i øvrigt en kontrakt, som man lavede med rent rødt flertal, altså inklusive Enhedslisten. Så derfor er det lidt underligt at høre den her bekymring nu, for hvis den er holdbar, må der være nogle, der har sovet i timen på det tidspunkt, hvor de blå i øvrigt ikke var med i det aftalegrundlag.

Kl. 10:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:37

Rasmus Prehn (S):

Det er fuldstændig rigtigt. Vi ærgrede os meget over, at de blå partier ikke ville tage ansvar for en DSB-kontrakt. Det er jo meget afgørende, at der er bred opbakning til det. Der syntes vi, at der var lige lovlig meget oppositionspolitik i den ageren, der var der. Og det er rigtigt, at man også i den forbindelse tog stilling til ansvarsfordelingen mellem dansk og svensk side, det er fuldstændig korrekt. Det er ikke det samme, som at den konkrete handling her er noget, vi ikke kan have nogle bekymringer om og kan stille nogle spørgsmål til. Det er jo så det, vi gør.

Men jeg synes jo også, at jeg netop i mit svar til hr. Henning Hyllested vedgik arv og gæld i forhold til nogle af de handlinger, der har ligget før nu. Det er derfor, at vi ikke bare stiller os op på en ølkasse og råber kritisk, men tager ansvar, i forhold til at vi har været med i nogle aftaler tidligere.

Kl. 10:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 10:38

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak, hr. formand. Tak for det svar. Jeg kan altså konkludere, at der er en god portion af hykleri fra Enhedslistens side, når man klandrer Socialdemokratiet og os andre for ikke at bekymre os om det her. Og så lige en kommentar: Når de blå ikke var med i den aftale, var det jo, fordi der var en lang række ting, vi var bekymrede for, og desværre må vi konstatere, at de fleste af de bekymringer er blevet realiteter. Der er visse problemer med jernbanedriften, som vi sammen skal have rettet op på. Jeg er helt enig i, at vi skal have brede politiske aftaler om det her, så vidt muligt.

Kl. 10:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:39

Rasmus Prehn (S):

Nu synes jeg generelt, at vi i den her gode ordførerkreds skal afholde os fra at kalde hinanden for hyklere. Jeg synes, vi har et godt samarbejde på tværs af ordførere, på tværs af partier, blandt transportordførere. Jeg tror, at det, hr. Kristian Pihl Lorentzen hentyder til, jo er, at Enhedslisten var med i netop DSB-kontrakten. Det er mere, hvis der skulle sidde nogle, der ikke rigtig helt forstår, hvordan det her kan hænge sammen. Der vil jeg sige, at Enhedslisten jo er i sin gode ret til, når der så er en situation, hvor der er danske arbejdspladser i fare, at hejse et advarselsflag. Det er sådan set også det, vi prøver at gøre fra Socialdemokratiets side.

Kl. 10:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rasmus Prehn. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Jan Erik Messmann, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Jan Erik Messmann (DF):

Tak. Lovforslag nr. L 44, som vi behandler nu, handler i bund og grund om at forbedre trafikken over Øresund, således at der er bedre punktlighed og service på togdriften mellem Sydsverige og København. Kort fortalt drejer det sig om en overdragelse af statens praktiske trafikøberansvar for øresundstogtrafikken til Skånetrafiken – og med det at opnå en organisatorisk forenkling. Tidligere har driften været adskilt i en dansk og en svensk del, hvilket var både komplekst og besværligt. Derfor vil man nu med dette lovforslag ændre det og samle ansvaret på ét sted, således at Skånetrafiken fremover står for al transport fra Østerport over Øresund og til Sydsverige.

Som forslaget er nu, stilles der krav om, at togene skal køre fire gange i timen, dvs. hvert kvarter, i dagtimerne og hvert tiende minut eller seks gange i timen i myldretiden. Vi er sådan set glade for enhver forbedring af servicen for de mange, som hver dag kører hen over Øresund. Det skal være nemt og enkelt at færdes med tog, også hen over Øresund.

Der er dog også rigtig mange mennesker, som kører med kystbanetog, når de skal til og fra arbejde, både inde i København og ude i Kastrup Lufthavn. Det er meget vigtigt for os i Dansk Folkeparti, at vi med denne ændring ikke ender med at forringe servicen for de tusinder af mennesker, som kører på disse strækninger hver dag. Det er derfor vigtigt for os, at der til enhver tid er korrespondance mellem kystbanetogene og Øresundstog, så ingen bliver nødt til at vente ved skift på Østerport, Nørreport eller Hovedbanegården.

DF vil gerne bakke op om forslaget, hvis vi får sikkerhed for, at der er korrespondance mellem kystbanetogene og Øresundstog, og

at vi altså ikke forringer vilkårene for alle dem, som dagligt gør brug af Kystbanen for at komme til og fra arbejde.

Kl. 10:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i rækken til hr. Kristian Pihl Lorentzen, Venstre.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Mine gode kollegaer fra Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti har allerede redegjort for lovforslagets indhold, hvor hovedpunktet jo er, at vi foretager den her adskillelse af trafikken – på dansk side er der Kystbanen, og så er der fra Østerport og videre over Øresund og op i Sverige. Det ser vi som en fordel, specielt for passagererne på Kystbanen, der har været plaget af mange forsinkelser og uregelmæssigheder. Det her er vi overbevist om vil øge rettidigheden. Og det er der brug for. Tog til tiden er helt afgørende. Hvis vi vil have passagerernes tillid og vil have flere til at tage toget, så er det afgørende, at det løfte, som køreplanen jo er, også bliver overholdt. Og det ser vi som en stor fordel ved det her lovforslag.

En anden fordel er, at der kommer en forenkling af ansvaret i forhold til trafikket, et entydigt ansvar nu her. Og det ser vi også som en fordel. Men det er dog stadig således, at vi har fat i tømmerne, hvis svenskerne skulle finde på at lave noget underligt fra Øresund og ind mod Østerport. Vores minister har altså stadig væk fat i tømmerne og kan gribe ind, men jeg har tillid til, at vores svenske venner ikke vil gøre noget.

Så kan vi i øvrigt også forvente en billigarelse af togdriften. Det er jo heller ikke nogen dårlig ting. For et af de store problemer for dansk togdrift er, at det er ufatteligt dyrt, og det gør jo, at billetpriserne er høje i Danmark, selv om vi giver enorme tilskud fra statskassen til togdriften hvert eneste år. Så det er jo heller ikke så ringe endda, hvis der kommer en billigarelse.

Vi skal også være ærlige om, at der er en ulempe ved det her. Lad os være ærlige omkring det; ingen har nævnt det endnu. For det medfører jo, at man ikke fremover kan komme med Kystbanen og så køre direkte ud til Københavns Lufthavn. Det vil der være nogle som er kede af. Og vi kan lige så godt være ærlige omkring det – det er bagsiden af medaljen. Og derfor lægger vi også fra Venstres side vægt på, at der kommer en optimal korrespondance på Østerport for dem, som skal fra f.eks. Helsingør til Københavns Lufthavn, så man ikke skal vente i lang tid, og så man nemt lige kan gå over på den anden side af perronen. Det er vigtigt for det her. Men lad os være ærlige omkring, at det er en ulempe ved det her.

Men overordnet set er det et godt lovforslag, hvor fordelene klart overstiger ulemperne, og derfor kan Venstre støtte lovforslaget. Jeg skal i øvrigt hilse fra min konservative kollega og sige, at Det Konservative Folkeparti også støtter lovforslaget.

Kl. 10:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:44

Henning Hyllested (EL):

Det vedrører ordføreren bemærkninger om, at fordelene klart overskygger ulemperne. Ja, det kan jo være udmærket, men jeg kan bare ikke se det nogen steder; jeg kender ikke de analyser, som siger, at der er store fordele ved det her. Der er en hel masse negative ting, som jeg kunne fremhæve, men om de opvejes af fordele, ved jeg ikke.

Så er der lige det der, som hr. Kristian Pihl Lorentzen var inde på i sit spørgsmål til hr. Rasmus Prehn, omkring Enhedslistens påståede

hykleri. Altså, hvis man går ind og ser i kontrakten – nu har jeg den her – under »2.7 Samarbejde med Skånetrafiken m.v.«, kan man se, at der ikke står en lyd om, at det nødvendigvis skal overgå til svenskerne. Det kunne lige så godt være DSB, der fortsatte den trafik, uanset om man kobler Kystbanen på Sjællandstrafikken eller ej. Det har strengt taget ikke noget med hinanden at gøre; det kan bare være en forudsætning, man har haft.

Det er i hvert fald den politiske aftale, der er indgået nu, men det er jo, fordi man tilstræber politisk, som jeg siger, at minimere DSB og komme af med sit statslige togselskab; så man tager det sådan bid for bid. Vi oplevede det i forbindelse med den skrå bane, vi oplevede det i forbindelse med Svendborgbanen, nu oplever vi det i forbindelse med Skånetrafiken, og der ligger en aftale om, at også S-togstrafikken skal udbydes.

Kl. 10:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:45

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen for det første er de forsinkelser, der er blevet affødt af problemer på den svenske side, jo veldokumenterede. På et tidspunkt var der noget fremme om elge og andet. Så det ligger der dokumentation for. Det var noget, den tidligere regering arbejdede meget med, og det er jo så det, man tager bestik af.

For det andet kan det, hvad angår den der aftale omkring DSB's kontrakt igennem 10 år, godt være, at der står det der i den politiske tekst, men når man graver ned i det, vil man se, at det de facto var der, man traf beslutningen om det. Og så skal jeg da kun beklage, hvis Enhedslisten er blevet ført bag lyset – men det var der, at tingene blev besluttet. Jeg skal da også beklage, at jeg brugte ordet hyklerisk – det er måske lige lovlig barsk, så lad os sige dobbeltmoralisk; det er måske bedre.

Kl. 10:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:46

Henning Hyllested (EL):

Det tror jeg er lige meget. Men jeg vil gerne sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, at der går ingen skår af mig, fordi man bruger et ord som hyklerisk. Hvis det er det, der skal til, er det det, der skal til – og det er man i sin fulde ret til at mene at vi er.

Jeg henholder mig bare stadig væk til, at der ikke står en lyd i kontrakten om, at Øresundstrafikken ved en adskillelse nødvendigvis skal overgå til Skånetrafiken. Der står, at det skal adskilles, og at det sker med henblik på at koble Kystbanen på den sjællandske trafik. Den idé synes vi bestemt kan være rigtig god, men det kan jo komme, når den sjællandske regionaltrafik er klar til det, og det er den jo slet, slet ikke endnu.

Kl. 10:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:47

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil bare slå fast, at jeg ikke kender nogen partier her i Folketinget, der har det som erklæret mål, at nu skal DSB minimeres og skæres ned for enhver pris. Jeg kender til gengæld mange, inklusive Venstre, som gerne vil have en effektiv jernbanedrift og en regelmæssig jernbanedrift. Det er det mål, vi forfølger og har som lede-

tråd. Der er ikke noget mål om, at DSB skal skæres ned til sokkeholderne – overhovedet ikke.

Kl. 10:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Kristian Pihl Lorentzen. Den næste ordfører er hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Tak for det. Det her er en meget voldsom omlægning af togtrafikken, der skal finde sted i hovedstadsområdet, og der er rigtig mange afledte konsekvenser, som efter vores mening ikke er belyst – konsekvenser omkring Københavns Lufthavn, omkring den sjællandske regionaltrafik, omkring DSB's drift og økonomi i det hele taget, men selvfølgelig især i forbindelse med hovedstadstrafikken.

Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på det høringssvar, der foreligger fra DI Transport, som jo helt klart efterlyser en grundig analyse af, hvad det her har af betydning for passagererstrømme, tilgængelighed, brugerattraktivitet, som de kalder det, så man altså på den måde kan skabe et grundlag for en endelig beslutning om det fremtidige trafiksystem på dansk side. Det kunne vi også godt have tænkt os at der forelå en analyse af, inden man kaster sig ud i så voldsomme ændringer af trafikken, som der er tale om her.

Københavns Lufthavn er som bekendt et knudepunkt, og der er en klar bekymring fra DI Transport og andre, ikke mindst Københavns Lufthavn selv, om, hvad det får af betydning, at man nu skal til at skifte tog på Østerport, Nørreport, Vesterport eller Københavns Hovedbanegård for at komme fra Kystbanen, altså fra Nordsjælland, til lufthavnen. Der kunne da vi godt have tænkt os at høre lidt om, hvor mange passagerer fra Kystbanen der har ærinde på strækningen mellem København og lufthavnen, hvor mange passagerer der i dag skifter fra Kystbanen til den sjællandske regionaltrafik f.eks. Og vil omlægningen føre til færre passagerer fra Kystbanen til Københavns Hovedbanegård, eller hvad man forestiller sig, og dermed måske føre til flere biler, som har ærinde i lufthavnen? Og er lufthavnen så dimensioneret til det, eller kan de overkomme det, hvis det er det, der sker?

Man kan også spørge sig selv: Vil frekvensen på Kystbanen, altså Helsingør, Østerport, København H, blive opretholdt? Det er klart, at Østerport-København H jo bliver en kritisk strækning, hvis der både skal køre Skånetrafiktog og man samtidig skal opretholde frekvensen på den øvrige Kystbane. Vil der f.eks. blive fremført tog direkte mellem Helsingør og Københavns Lufthavn, indtil det sjællandske jernbanenet er klar til at blive koblet op på kystbanen? Og her snakker jeg selvfølgelig først og fremmest om den manglende elektrificering, men der er jo også ting som perronlængde og perronhøjde ude omkring på Sjælland, der skal kigges på. Hvor mange tog fra Kystbanen til Sjælland regner man egentlig med at gennemføre, både nu, men også til den tid? Det ligger der som sagt ikke nogen analyse af. Opkoblingen mellem Kystbanen og den sjællandske regionaltrafik er ligesom bare en vision, og den kan være udmærket.

Vi ser det sådan, at overdragelsen af Øresundstrafikken til Skånetrafiken først og fremmest er endnu et udbud af DSB's strækninger. Men hvad får det så – og det spørger DSB jo også selv om i deres høringssvar – af betydning for DSB's økonomi? Hvor stor en del af DSB's omsætning handler det her i virkeligheden om? Og hvad får så den manglende omsætning af betydning?

Det er en kendt sag, at Kystbanen, Øresundstrafikken, den øvrige trafik omkring Københavns Hovedbanegård planlægges som et samlet hele, og nu får man altså en ny operatør på banen, og så går fleksibilitet og stordriftsfordele, samdriftsfordele vel egentlig tabt, og det fører jo alt andet lige til øgede omkostninger. Hvad får det af betydning for DSB? Hvad får det af betydning for DSB's personale, som i

dag betjener Øresundstrafikken? Det gælder loko- og togførere f.eks., det gælder perronassistenter. Hvem skal assistere med hjælp til handicappede, som skal om bord? Det gælder ikke mindst vedligeholdet, som jo først og fremmest i dag finder sted på Helgoland. Hvor mange mennesker mister deres arbejde på værkstedet på Helgoland? Jeg kan ikke se i kontrakten, at man kræver vedligehold af de danske togsæt foretaget på f.eks. DSB-værksteder. Det kunne man jo godt have skrevet ind i kontrakten. Og hvorfor egentlig overdragelse til det svenske trafikelskab eller den svenske operatør? Det kunne jo lige så godt have været DSB, man havde sat til at køre i et samlet system. Hvor mange danske og svenske passagerer er der egentlig på Øresund, altså mellem Københavns Hovedbanegård og Københavns Lufthavn?

Enhedslisten finder overdragelsen forhastet. Vi kan sagtens se potentialet i at forbinde Kystbanen med den sjællandske regionaltrafik, men Sjælland er jo slet ikke klar før i hvert fald i 2023 med elektrificeringen til Holbæk og vel først senere til Kalundborg. Og en sammenkobling af Kystbanen og Sjælland betyder jo ikke, at man behøver at afkoble Kystbanen fra henholdsvis Kastrupbanen og Øresund. Så vi tror, at motivet først og fremmest er at fortsætte udbudsstrategien og minimere DSB som statsligt togselskab.

Kl. 10:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til fru Lene Foged, Liberal Alliance.

Kl. 10:53

(Ordfører)

Lene Foged (LA):

Lovforslaget er en opfølgning på den aftale om fremtidens togtrafik i hovedstadsområdet, der blev indgået i december sidste år mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Lovforslaget handler om at give transport-, bygnings- og boligministeren lov til at overdrage statens praktiske trafikøberansvar for Øresundstrafikken på strækningen mellem Østerport Station og grænsen til Sverige til den svenske trafikøber Skånetrafiken. Det giver rigtig fin mening, at det praktiske trafikøberansvar for Øresundstrafikken mellem København og Malmø forenkles og overlades til den svenske trafikøber Skånetrafiken, så der kun er én trafikøber og én operatør i Øresundstrafikken.

Med forslaget vil en større del af den danske togtrafik konkurrenceudsettes som en del af Skånetrafikens udbud. I Liberal Alliance glæder vi os over, at det vil give bedre, mere enkel og mere effektiv betjening af Øresundstrafikken til gavn for os alle. Derfor støtter vi i Liberal Alliance forslaget.

Kl. 10:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til Roger Courage Matthisen, Alternativet.

Kl. 10:55

(Ordfører)

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det. Vi behandler L 44, som jo er blevet glimrende gennemgået af de tidligere ordførere, og mange gode spørgsmål blev stillet af Enhedslistens ordfører. Som udgangspunkt skal det her sikre en bedre rettidighed på Kystbanen – det er i hvert fald intentionen. Som udgangspunkt skal det sikre, at én operatør kan effektivisere og skaffe stordriftsfordele – det er i hvert fald intentionen. Den intention bakker vi op om.

Men der er jo en række bekymringer både fra DI Transport, DSB, Københavns Lufthavne, Passengerpuls og Arriva. Mange af dem har Enhedslistens ordfører allerede italesat, og jeg synes, det er nog-

le af dem, som vi skal være opmærksomme på her fremadrettet. Alternativet er jo ikke en del af aftalen om fremtidens S-tog, og vi støtter heller ikke tanken om, at udbud er det, som DSB primært skal udsættes for.

Men som Socialdemokratiets ordfører også nævnte, er vi nødt til at se på det her lovforslags elementer. Og det her element, intentionerne i hvert fald, er noget, vi kan bakke op om. Men vi er selvfølgelig nødt til at være opmærksomme på de bekymringer og de udfordringer, der er. Så vi må få svar på de spørgsmål, der bliver stillet, og så ser vi på det. Men som udgangspunkt kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 10:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og næste ordfører er hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Da Radikales ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende: Radikale Venstre mener, at den her lov vil være med til at give passagererne en bedre togbetjening på Kystbanen samt mellem København og Sverige, særligt Malmø. Kystbanen er i dag Danmarks mest brugte togstrækning. Tusindvis af mennesker vælger hver dag det tog til at komme til og fra arbejde, skole og meget mere. Men Kystbanen har – ved vi alle sammen, også vi, der er valgt i Nordsjælland – store udfordringer med at komme til tiden, kan jeg godt sige med en underdrivelse. Der er flere årsager hertil.

En af dem er, at kystbanetogene fra Helsingør og det øvrige Nordsjælland skal køre til Sverige. Det er ikke optimalt at blande regionaltrafik med landsdelstrafik og med tung godstrafik og i øvrigt med passagertrafik internt i Sverige kørt af et helt andet selskab. Med forslaget her skal Kystbanen ikke længere til Sverige, men skal køre et andet sted hen på Sjælland. Det vil efter vores opfattelse gøre Kystbanens punktlighed bedre, også selv om det ikke løser alt.

På samme måde er passagertrafikken mellem København og Sverige også præget af kompleksitet, hvor DSB har kørt noget, mens svenskernes selskab har kørt noget andet. Med forslaget bliver det hele kørt af svenskerne, hvilket bør gøre planlægningen nemmere og mindre kompliceret.

Set med Radikales briller er der altså her tale om en fornuftig organisatorisk ændring af togekørslen på nogle meget brugte strækninger, som vil give bedre kollektiv trafik til gavn for hovedstaden, miljøet og klimaet og ikke mindst borgerne.

Jeg kan så i øvrigt tilslutte mig ordføreren fra Venstre, der jo siger: For os vil det også være helt afgørende, at de passagerer, der i dag kan tage Kystbanen helt ud til lufthavnen, fremover forhåbentlig bare lige vil skulle gå over perronen på Østerport og komme videre, og til gengæld så være mere sikre på, at toget rent faktisk kører til tiden.

Det vil vi Radikale i hvert fald også lægge stor vægt på – ikke mindst vi, der kender den bane, og som gerne vil tilgodese pendlerne fra Nordsjælland.

Med andre ord kan Radikale Venstre støtte lovforslaget.

Kl. 10:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en enkelt kort bemærkning til hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:59

Henning Hyllested (EL):

Det var lige nøjagtig til bemærkningen om det der med, at det er vigtigt for Radikale Venstre, at man kan foretage det her skift, som man nu bliver tvunget til, når man nu ikke kan køre direkte til lufthavnen.

Man kan jo også sige, at det er et fromt ønske. Det ligger ikke nogen steder, at det kommer til at foregå på den måde. Det kan man selvfølgelig håbe på, og det ville da være naturligt, men nu er der altså to operatører, der skal samarbejde om det. I dag er det trods alt et integreret samarbejde, man har. Så det virker lidt mærkeligt. Det er den ene ting.

Den anden ting, jeg vil sige, er, at Radikale Venstre jo var med til at indgå den her DSB-kontrakt, hvor det rent faktisk, som jeg også var inde på, forudskikkes, at man skal sammenkoble Kystbanen med den sjællandske regionaltrafik. Det er den sjællandske regionaltrafik slet, slet ikke gearret til endnu. Nu er Radikale Venstre jo med i den aftale, som gør, at man altså nu gør det på den her måde. Men er det ikke lidt dårlig stil, at man har en aftale med nogle andre politiske partier om DSB-kontrakten, hvor man siger ét, men så vælger man, om jeg så må sige, sin egen udgave af det, der skal foregå, med nogle andre partier?

Kl. 11:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordfører, værsgo.

Kl. 11:00

Martin Lidegaard (RV):

Hvad angår det første spørgsmål, vil jeg jo formode, at begge de selskaber, der skal operere i fremtiden, har en gensidig interesse i at sikre en gnidningsfri overgang for de passagerer, der skal videre til lufthavnen, simpelt hen fordi det vil generere flere passagerer. Nu er der jo så også tale om en ret høj frekvens af tog, og hvis de så ovenikøbet begynder at gå til tiden med de mellemrum, de skal, så vil det allerede være en kolossal forbedring for pendlere i Nordsjælland. Og det er også rigtigt, at der måske vil komme nye strækninger ud til Sjælland i stedet for, så man ikke behøver at skifte der, hvor man skal skifte i dag. Men hvordan vil vi sikre det? Det vil vi, fordi vi jo er en del af forligskredsen og derfor vil have mulighed for at følge det her arbejde løbende, og det er det, vi tilkendegiver at vi gerne vil kunne.

Jeg skal ærlig talt sige, at den andel af spørgsmålet er jeg ikke sikker på at jeg kan svare tilfredsstillende på, fordi jeg simpelt hen ikke er helt bekendt med de her forskellige forligskredse, da jeg ikke er ordfører på dem. Men normalt plejer vi da at respektere de forligskredse, vi er en del af, og vil forsøge at fremme de formål, som de to forskellige forligskredse så har haft. Men nogle gange er det jo også så besværligt med de her forlig, når de griber ind i hinanden eller kommer til at gribe ind i hinanden, og hvis der så ikke er sammenfald mellem partierne, kan det være svært, desværre.

Kl. 11:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 11:01

Henning Hyllested (EL):

Jeg kan berolige hr. Martin Lidegaard med, at man ikke har brudt noget forlig eller noget, som vi havde omkring DSB-kontrakten. Man har bare valgt sin egen version af udmøntningen af den, lad os kalde den vision, der ligger i DSB-kontrakten om Kystbanen kontra regionaltrafik på Sjælland osv. Det synes jeg godt man kunne have drøftet med de parter, man havde den anden aftale med om, at det her skulle ske. Men der er efter min mening ikke overtrådt noget forlig.

Det andet, jeg ønskede at give udtryk for, var sådan set bare i forhold det med at skulle skifte osv. Problemet er, at der ikke foreligger nogen analyse af hele trafikmønsteret, hverken nu eller efter at de her ændringer skal ske.

Kl. 11:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:02

Martin Lidegaard (RV):

Det glæder mig, at ordføreren ikke mener, at vi har brudt noget forlig, og jeg skal tage de faldne bemærkninger med til vores ordfører omkring det.

Jeg er helt overbevist om, at det, der har været drivende for os som parti og for vores ordfører, jo har været at forsøge at gøre noget ved Kystbanens drift, som er så utilfredsstillende, som den er, og som generer tusindvis af pendlere hver dag. Der er det jo sådan, at hvis skal gøre noget, kommer man til at skulle gøre noget andet, end man gør i dag, og det indebærer selvfølgelig nogle nye risici. Men det er jo klart vores vurdering, at det ikke er noget, der vil forbedre driften samlet set. Ellers vil det jo ikke give mening for os at stemme for det.

Kl. 11:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Martin Lidegaard. Vi går videre til hr. Karsten Hønge, SF.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Vi hører så tit om forsinkelser på kystbanen, at det er eftervirkninger af problemer i Sverige. Derfor kan der være rigtig gode grunde til at se på en nyorganisering af jernbanedriften over Øresund. Trafikken på Sjælland og over Øresund har brug for et løft og en større pålidelighed, som pendlere kan regne med. Vi skal have flere til at benytte den kollektive transport, og en af de vigtige forudsætninger er altså, at man som passager skal kunne regne med at kunne planlægge efter en køreplan, som jo altså også holder, hvad den lover.

SF er ikke en del af den her forligskreds, men vi ser positivt på lovforslaget.

Kl. 11:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så er det transport-, bygnings- og boligministeren.

Kl. 11:04

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Først vil jeg gerne sige tak til ordførerne for den positive modtagelse af lovforslaget. Den 13. december 2017 indgik regeringen, Det Radikale Venstre samt Dansk Folkeparti en aftale om fremtidens togtrafik i hovedstadsområdet. Med aftalen blev det bl.a. besluttet at overdrage statens praktiske trafikkøberansvar for Øresundstogtrafikken på strækningen mellem Østerport Station og grænsen til Sverige på Øresundsforbindelsen til den svenske trafikkøber, Skånetrafikken, så der kun er en trafikkøber og en operatør i Øresundstogtrafikken. Formålet med lovforslaget er at tilvejebringe den materielle hjemmel til det.

Siden Øresundsbroen blev taget i brug, har togtrafikken mellem Danmark og Sverige, der udføres som offentlig service, været udført som gennemkørende trafik mellem kystbanen i Danmark og forskellige stationer i Sydsverige. Organisatorisk har driften været adskilt i en dansk og svensk del, hvilket har givet en kompleks tilrettelæggelse af trafikken. Togtrafikken på dansk side varetages af DSB i henhold til den forhandlede kontrakt mellem Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og DSB. Mellem landegrænsen og stationer i Sverige udføres togtrafikken af en svensk operatør, Transdev, der kører på en udbudt bruttokontrakt med Skånetrafikken. I praksis samarbejder

DSB og den svenske operatør om skiftevis at køre togene mellem København og Malmø. Modellen er kompliceret og forhindrer en hurtig og enkel beslutningsproces for tilrettelæggelsen af Øresundstogtrafikken.

Den 24. august 2018 indgik Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Skånetrafikken en aftale om togtrafik mellem København og Malmø. Aftalen beskriver rammerne for overdragelsen af statens praktiske trafikføberansvar for Øresundstogtrafikken til Skånetrafikken. Aftalen er optaget som bilag til lovforslaget og indeholder et forbehold for Folketingets vedtagelse af den lovgivning, som er nødvendig for at kunne implementere aftalen. Det følger af aftalen, at Øresundstogtrafikken skal udføres på grundlag af et mellem Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Skånetrafikken aftalt minimumsniveau for betjening af passagererne. Driften på den danske delstrækning skal ske med udgangspunkt i danske minimumskrav til betjeningen.

Aftalen indeholder en række vilkår, som har til formål at sikre, at alle danske krav tilgodeses, og at manglende opfyldelse af de danske ønsker vil kunne føre til sanktioner eller til ophævelse. Skånetrafikken har aktuelt et udbud i gang for den svenske del af Øresundstogtrafikken mellem landegrænsen på Øresund og de forskellige endestationer i Sydsverige. Udbuddet indeholder en option om udvidelse i forhold til den danske del af Øresundstogtrafikken på strækningen mellem Østerport Station og grænsen til Sverige på Øresundsforbindelsen. Hvis Folketinget vedtager dette lovforslag og optionen anvendes, vil det betyde, at en øget andel af den danske togtrafik konkurrenceudsættes som en del af Skånetraffikkens udbud.

Når Øresundstogtrafikken samles under en operatør, vil det forenkle og forbedre mulighederne for at udvikle trafikken til gavn for passagererne. Da de fleste passagerer er svenske, er det naturligt at samle ansvaret for den praktiske drift under svensk administration, men med dansk indsigt og overordnet kontrol for den danske del af trafikken. Den fysiske adskillelse af den nuværende Øresundstogtrafik i en kystbanedel koblet op på den sjællandske regionaltrafik og en fortsættende Øresundstrafik mellem Østerport og Sverige gennemføres med sigte på en bedre punktlighed og giver mulighed for at gennemføre denne organisatoriske forenkling.

Jeg ser frem til den videre behandling her i Folketinget og står naturligvis til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, der måtte opstå i den forbindelse.

Kl. 11:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi tager lige et enkelt af dem her med Henning Hyllested. Værsgo.

Kl. 11:08

Henning Hyllested (EL):

Det kan være, ministeren kan svare mig på, hvorfor man ikke i kontrakten mellem Skånetrafikken og Transportministeriet, som jeg har læst, har indskrevet, at de danske togsæt, som man stiller til rådighed for Skånetrafikken – i øvrigt vederlagsfrit, men okay – skal betjenes af danske lokoførere og togførere, og hvad der ellers er af personale på sådan nogle toge. Hvorfor har man ikke stillet krav om, at vedligehold af de danske togsæt fortsat skal finde sted på DSB's værksteder?

Så kunne man i hvert fald have sikret sig, at det fortsat var dansk arbejdskraft og der ikke på den måde gik arbejdskraft og dermed også kompetence, viden og knowhow tabt for DSB og for dansk jernbanedrift i det hele taget.

Kl. 11:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 11:09

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jeg er ret sikker på, at det er, fordi det ville være i strid med lovgivningen. Der er jo EU-regler for, hvordan man må lave udbud, herunder f.eks. udbud på jernbanen. Og i den slags udbud må man ikke stille usaglige krav om, at udbuddet skal resultere i, at det er mennesker med en bestemt nationalitet, som foretager det arbejde, som man udbyder. Det ville vel også være en form for racisme, men når det handler om udbud, er det åbenbart noget, som Enhedslisten er tilhænger af.

Kl. 11:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 11:09

Henning Hyllested (EL):

Ahr, hold nu op, transportminister! Lad os nu få en saglig diskussion om det, der er jo tale om en overdragelse, ikke? Vi kunne lige så godt sige, at det er en virksomhedsoverdragelse, så overenskomster og hele dynen følger med. Altså, det kunne man jo lige så godt sige. Jeg synes, det er vigtigt, at man prøver at slå et slag for, at det fortsat er dansk arbejdskraft, der udfører arbejdet, dels med at køre togene, dels med vedligehold af dem.

Jeg vil også lige spørge: Deler transportministeren ikke DSB's bekymringer for hele trafikken omkring Københavns Hovedbanegård? Kystbanen, Øresundstrafikken er jo bare en del af det, men der er meget anden trafik omkring Københavns Hovedbanegård, og der har DSB en stor bekymring for, at den fleksibilitet og samdrift og det at se trafikken som et samlet hele går tabt, ved at man pludselig piller en del ud og lader den overgå til en anden operatør.

Kl. 11:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 11:10

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jeg forstod hr. Henning Hyllesteds spørgsmål sådan, at man for de tog, som stilles til rådighed for det udbud, der fremover skal stå for betjeningen, i det udbud, som de altså skal deltage i, skulle stille det krav, at de skulle køres af dansk personale. Og der er svaret, at i udbud må man ikke stille krav om, at dem, der arbejder for de virksomheder, der vinder udbuddet, skal have en bestemt nationalitet. Det er også en racisme, tror jeg, som Enhedslisten normalt er modstander af at man har. Den bekymring, som der luftes, deler jeg ikke, nej.

Kl. 11:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transport-, Bygnings- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af jernbanelov. (Master til brug for mobil- og internetdækning i tog).

Af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen).
(Fremsættelse 03.10.2018).

Kl. 11:11

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Nu havde vi tidligere på formiddagen et forslag om, at man skal have klip i kørekortet, hvis man taler i mobiltelefon i sin bil, og nu har vi så et forslag om, at vi skal have bedre internetforbindelse i togene. Det er jo en meget god påmindelse om, at hvis man tager toget, har man meget bedre mulighed for dels at telefonere, dels være på internettet, for det internet, der har været fraværende nogle steder på togstrækningerne, bliver der taget hånd om nu med det her lovforslag. Det er positivt.

Det er egentlig lidt mærkeligt, at der er gået så lang tid med det her lovforslag, men aftalen om at forbedre internettet i danske tog ligger helt tilbage til 14. januar 2014, hvor togfondsforligspartierne vedtog at sætte over 100 mio. kr. af til at sikre bedre internet i togene. Kunderne forventer, og passagererne forventer, at når de er på en togrejse, kan de sidde og arbejde samtidig. Noget af det, der gør, at en togrejse kommer til at virke mere attraktiv end måske at tage bilen, er, at man, i modsætning til når man kører i bilen, kan sidde og få svaret på e-mails og kan arbejde med det, man skal have ordnet, så man kommer velforberedt frem til et møde eller kan nå at arbejde de sidste timer på vejen hjem. Der er faktisk flere i dag, som får skrevet ind i kontrakten med deres arbejde, at den tid, de bruger i toget, er en del af deres arbejdstid, fordi de kan sidde med internet i toget og passe deres arbejde. Der har det altså været problematisk, at der har været for mange steder – bl.a. i Nordjylland – hvor man ikke har kunnet komme ordentligt på internettet. Der er det positivt, at der tilbage i 2014 med togfondsforligspartierne blev sat penge af, og det er positivt nu, at der med det her lovforslag gives en lovmæssig hjemmel til, at man kan gå ud og ekspropriere de områder, hvor der skal sættes master op, og lave nogle forundersøgelser.

Så med det her lovforslag får vi bedre adgang til langt om længe at få sat de master op, der skal til, for at få bedre internetforbindelse i vores tog. Det er vi fra Socialdemokratiets side positive over for. Vi synes, det er dejligt, at der endelig bliver gjort noget ved det her, det var på tide, og vi glæder os også over, at der i forbindelse med det her bliver nogle gode elektrikerjob, ved at der er nogle, der skal ud og sætte det her op. Det er god politik, at vi også bruger samfundet som løftestang for det. Så vi ser frem til bedre internet i toget. Det var på tide.

Kl. 11:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rasmus Prehn. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Jan Erik Messmann, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:14

(Ordfører)

Jan Erik Messmann (DF):

Tak. De sidste mange gange, hvor jeg har været i Jylland og har taget bilen, har der altid været problemer hen over Fyn, og man har

holdt i lang kø, fordi der har været sket en eller anden ulykke. Jeg har så taget toget nogle gange, og der har det bare kørt gnidningsløst – Aarhus-København, 3 timer, no problem. Det er så godt, at der er aviser i toget, så man har noget at læse i, og man kan se på sin egen telefon, men internettet fungerer ikke optimalt endnu.

Det er det, vi skal gøre noget ved med det her lovforslag. Vi skal kunne komme på internettet perfekt, når vi kører fra A til B i Danmark. For at undgå udfald i forbindelsen, som mange oplever det i dag, når de tager toget fra f.eks. København til Aalborg, er det vigtigt, at man har antennemaster stående langs Banedanmarks skinner. Da Banedanmark kun ejer 37 pct. af de arealer, man har behov for, er det nødvendigt, at man tilkøber eller eksproprierer de nødvendige arealer, så vi kan få opsat de master, der skal til for at dække Danmarks skinnenet hundrede procent.

Der vil derfor med dette lovforslag kunne gives hjemmel til, at transport-, bygnings- og boligministeren ved ekspropriation vil kunne erhverve de arealer og rettigheder, der er nødvendige for opsætning af masterne og dertilhørende tekniske anlæg og adgangsveje. Arealerne skal ligge direkte op ad og tæt på jernbanen, de vil have en størrelse på ca. 10 x 10 m, og der skal til enhver tid være mulighed for adgang til disse arealer via adgangsveje. Lovforslaget giver samtidig tilladelse til, at man i opstartsfasen til enhver tid vil kunne have adgang til disse arealer for at lave de nødvendige forundersøgelser i forbindelse med anlæggelse og opsætning af master og dertilhørende tekniske anlæg.

Så for at følge udviklingen i samfundet og lette dagligdagen og kommunikationen, når vi kører i tog, vil DF naturligvis støtte op om dette forslag.

Kl. 11:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre til hr. Kristian Pihl Lorentzen, Venstre.

Kl. 11:16

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Sorte huller duer ikke. Det gælder, når vi taler om mobiltelefoni, hvor der jo desværre fortsat er nogle rundtomkring i landet, der oplever sorte huller. Det oplever man også ofte, når man kommer kørende i sin bil og *lovligt* taler i sin mobiltelefon, altså at det engang imellem er, at korrespondancen falder ud. Så den udfordring er vi heldigvis i fuld gang med at håndtere, således at vi får fuld dækning i Danmark.

Men det gælder jo også internettet; der duer sorte huller ikke. Det gælder generelt ude i landet, hvor alle har brug for bredbåndsnet i vore dage. Men det gælder også i særdeleshed på togene. For som også hr. Rasmus Prehn var inde på, er et af de steder, hvor toget virkelig har en fordel frem for bilen, at man jo kan sidde i toget – komfortabelt, i ro og mag – og arbejde med sin computer og få noget arbejde fra hånden, imens man foretager sin rejse, hvorimod det jo forhåbentlig ikke sker, mens man kører bil, at man sidder og arbejder med sine ting. Så der har toget en kæmpe fordel.

Men det forudsætter jo, at vi har noget sikkert virkende internet i alle togene, hvis det ligesom er et plus, vi virkelig skal kunne sælge til passagererne. Det har vi ikke i dag, og det er DSB jo i fuld gang med at få rettet op på. Men dertil har vi brug for nogle flere master rundtomkring, således at kommunikationen kan komme i top, så der ikke er sorte huller. Og derfor giver vi jo med det her lovforslag ministeren og Banedanmark hjemmel til at foretage ekspropriation og forundersøgelser. Og det tyder på, at der ikke er så mange steder, der er brug for det. Langt de fleste steder er der indgået gode, frivillige aftaler. Men der er nogle enkelte steder, hvor der er behov for at foretage en ekspropriation, forventet i størrelsesordenen tyve lods ejere på landsplan. Og det sker jo så med hjemmel i grundloven; der

er tale om almenvellet og ekspropriation. Og i så fald skal der selvfølgelig ydes en rimelig kompensation til disse lodsejere.

Så med det overordnede mål, at vi vil have sikkert virkende internet i vores tog som et stort plus for vores jernbane, synes vi, det her er et godt og nødvendigt lovforslag, som gør, at vi nu kan komme i mål med sikkert virkende internet inden for en overskuelig fremtid.

Venstre støtter lovforslaget, og jeg skulle hilse fra min konservative kollega og sige, at Det Konservative Folkeparti også støtter.

Kl. 11:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i ordførerrækken til hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 11:19

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Vi er naturligvis også voldsomt positive over for det her lovforslag. Det er virkelig, hvad skal man sige, en del af investeringen i et af togets helt store fordele frem for bilen, nemlig at man – ud over at man kan sidde og slappe af og læse bøger eller aviser – også kan arbejde via sin computer, hvad også Venstres ordfører var inde på. Så derfor er det godt. Det lader til, at Banedanmark mangler hjemmel til at rejse master og tekniske anlæg til at få det her til at fungere. Og vi er helt med på, at det skal de naturligvis have.

Jeg vil tillade mig at udtrykke lidt den samme – hvad skal man kalde det – utilfredshed med, at det har været så længe. Det her er besluttet helt tilbage, da vi besluttede Togfonden DK, og det var et af de projekter, som der sådan, tror jeg, ud over forligskredsen vel også var almindelig forståelse for og positive tilkendegivelser over for. Så hvorfor det har skullet tage 4 år, ja, nu mere end 4 år faktisk, for det sådan kommer i stand, synes jeg er ret uforståeligt. Det kunne tyde på, at Banedanmark – og måske også DSB, hvad ved jeg – egentlig ikke har arbejdet sådan seriøst med det før indtil for nylig. Og så er man altså rendt ind i det her problem med, at der er en række steder, man ikke kan få lov at rejse de her master. Det har efter vores mening betydet, at vi står over for en forsinkelse af projektet. Men det skal jo ikke ændre ved, at nu er man så i gang, og nu kommer det, og det er rigtig, rigtig godt, og det er vi positive over for.

En af de afledte effekter, som jeg synes jeg også lige vil bemærke – og som der jo også klart er gjort opmærksom på i bemærkningerne til lovforslaget – er, at der faktisk er en række tyndbefolkede områder, hvor der i dag kan være problemer med mobildækning eller internetdækningen, og at de områder faktisk kan få gavn af, at de her master rejses. Jeg kender slet ikke til omfanget, men da det statslige jernbanenet jo forgrener sig ud i det ganske land og også igennem tyndbefolkede områder, så kunne man sagtens forestille sig, at i nogle af de områder, hvor det er problematisk med forbindelserne, kan man få gavn af det. Det synes jeg er rigtig, rigtig godt. Det er sådan et plus, man får med her.

Så vil jeg spørge: Hvorfor kan Banedanmark ikke selv udføre arbejdet med at beskrive anlægget i et detailprojekt? Det bliver også overladt til et konsulentbureau, og hvorfor egentlig det? Altså, der har været en del kritik af, at Banedanmark anvender voldsomt mange konsulenter og bruger rigtig mange milliarder kroner på konsulentbistand. Men er det så, fordi Banedanmark i virkeligheden ikke længere har kompetencer og ressourcer til en sådan opgave? Er man virkelig nået så langt med barberingen af Banedanmark, om jeg så må sige, at der begynder at mangle kompetencer? Jeg synes, det her er en forholdsvis simpel opgave – forekommer det mig i hvert fald – som jeg ikke kan forstå at Banedanmark er nødt til at hente ekspertise udefra til. Måske skulle man nok selvfølgelig samarbejde med eller snakke sammen med nogle teleselskaber, som skal forestå driften af det her mobilnet eller internet. Men altså, jeg kan ikke forstå, at man ligefrem skal til at hyre dyre konsulentbureauer til at etablere

det her. Men det skal jo ikke ændre ved, at vi er voldsomt positive over for det her og glæder os over, at det nu langt om længe kommer.

Jeg skal hilse og sige, at jeg jo er en af dem, som næsten udelukkende bruger toget, og jeg har stor fornøjelse af at kunne sidde og arbejde i toget. Jeg har ikke på strækningen mellem København og Esbjerg, som er den, jeg oftest benytter, de store problemer med hullerne, andet end når vi kører under Storebælt, selvfølgelig. Men det afhænger jo også lidt af tidspunktet, man kører på. Det er klart, at hvis man kører i myldretiden, hvor der sidder rigtig mange med deres computere og streamer og gør ved, så kan der godt helt klart være problemer. Men ellers er der ikke de store problemer. Men de steder, hvor der er det, er det rigtig godt, at vi får gjort has på det nu.

Kl. 11:23

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til fru Lene Foged, Liberal Alliance.

Kl. 11:23

(Ordfører)

Lene Foged (LA):

Forslaget her har til formål at skabe hjemmel til, at Banedanmark ved ekspropriation kan få overdraget de arealer, som Banedanmark ikke selv ejer, og som er nødvendige for at kunne anlægge master og tekniske anlæg til brug for mobil- og internetdækning i tog.

I Liberal Alliance synes vi, det er positivt, at vi nu kan få mulighed for at skabe en god og en mere stabil mobil- og internetdækning i togene til glæde og gavn for pendlerne. Det betyder, at folk i højere grad vil kunne udnytte deres transporttid mere effektivt og anvende toget som en fuldt funktionsdygtig arbejdsplads. Vi noterer os i Liberal Alliance, at Banedanmark vil prioritere at finde placering til netudbygningerne på egne arealer. Man vil desuden lede efter placeringer til master under hensyntagen til natur, miljø og fredningsmæssige forhold, samt hvor de vil være til mindst gene for naboer og omgivelser. Og som ordfører hr. Henning Hyllested også nævnte, kan vi bestemt også se fordelene i, at borgerne og samfundet i det nærliggende lokalområdet langs med jernbanerne vil opleve betydelig forbedrede mobil- og kommunikationsmuligheder som følge af de nye masteplaceringer. Derfor støtter Liberal Alliance lovforslaget.

Kl. 11:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Roger Courage Matthisen, Alternativet.

Kl. 11:25

(Ordfører)

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det. Forslaget er jo meget godt gennemgået af de tidligere ordførere. Som Socialdemokratiets ordfører lagde vægt på, er det jo herligt, at vi samme dag, som vi for at øge vores trafikssikkerhed går ind og sanktionerer hårdere mod brug af håndholdte elektronikenheder i biler – det skal koste et klip i kørekortet – så kan gå ind og faktisk booste incitamentet til at tage og anvende den kollektive transport. Det er jo noget, der ligger Alternativet meget på sinde, igen i forhold til sundhed, klima og ikke kun mobilitet. Vi ved, at det har omkostninger for folkesundheden, hvis vi kører for meget i bil i forhold til faktisk at komme hen til en station, et knudepunkt for noget kollektiv transport, enten via gåben eller cykel. Så vi kan kun bakke op om, at vi så får boosted mulighederne for at bruge vores devices og arbejde aktivt i togene. Så det er rigtig, rigtig godt.

Så er der rejst nogle bekymringer omkring ekspropriationen, og det er selvfølgelig noget, vi skal være opmærksomme på. Det er heldigvis ikke de helt store områder, der skal eksproprieres, og så vidt

jeg forstår, er de fleste aftaler også lavet på helt fredelig og dialogisk vis. Igen vil jeg godt anbefale, at vi fremadrettet også tænker på, hvordan vi booster og støtter op om, at virksomheder lægger deres domiciler nær jernbanen i stedet for nær motorveje, for det er jo den måde, vi skubber brugen af kollektiv transport i den positive retning, altså ved at lægge vores erhverv i nærheden af knudepunkter med kollektiv transport i stedet for ved motorvejene. Det tror jeg skal være ordene. Tak.

Kl. 11:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Martin Lidegaard.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Da den radikale ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende: I Radikale Venstre tror vi modsat en række regeringsordførere på, at toget rent faktisk har en fremtid. Toget kan flytte flere på mindre plads end bilen, det kan køre hurtigere, fordi der ikke er trafik på sporene, og så kan folk bruge tiden på noget, som de holder af. De kan læse, skrive, arbejde eller noget helt andet. Det kræver dog ofte, at der er internet, og her halter det. Radikale Venstre har været med til at afsætte penge i Togfonden DK til, at staten kunne opsætte master, som teleselskaberne kunne bruge til at skabe internet i togene. Med det her forslag får Banedanmark så mulighed for også at erhverve områder, hvor masterne kan stå. Det kan vi selvfølgelig kun bakke varmt op om.

Kl. 11:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til hr. Karsten Hønge, SF.

Kl. 11:28

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Flere skal benytte den kollektive transport, togene skal køre til tiden, og priserne skal på længere sigt nedad. Selvfølgelig forventer passagererne i dag, at de kan arbejde under rejsen. Det er en kæmpe fordel ved at benytte toget, at man kan bruge tiden fornuftigt undervejs, herunder at der selvfølgelig er en stabil netforbindelse. Der vil også være fordele, ved at man har en bedre mobildækning, så man også på den måde kan bruge sin tid fornuftigt, hvis DSB så samtidig forstår at følge op på det, så de passagerer, der ønsker at undgå larm, unødigt høj tale i telefoner, får tilstrækkelig mange stillekupeer.

Med det her lovforslag gør vi togrejsen mere attraktiv, så det er en god fredag, og jeg skal bare dele forundringen fra andre ordføreres side over, hvordan man i alverden har kunnet bruge så mange år på at få det her ført ud i livet. Vi har diskuteret det i SF, og vi har endnu ikke haft nogen, der har haft fantasi til at komme med forslag til, hvordan det har kunnet lade sig gøre.

Kl. 11:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så er det transport-, bygnings- og boligministeren.

Kl. 11:29

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for det, og tak til ordførerne for den positive modtagelse af lovforslaget. Formålet med lovforslaget er at tilvejebringe hjemmel til ekspropriation og forundersøgelser i forbindelse med anlæg af master og dertilhørende tekniske anlæg til brug for mobil- og internetdækning i tog. Med den politiske aftale om en moderne jernbane, Togfonden DK, blev det besluttet, at der skal sikres god internetdæk-

ning i alle tog på statens jernbaneanlæg, så passagerer har mulighed for at anvende toget som en fuldt funktionsdygtig arbejdsplads.

Ved aktstykke nr. 9 af 13. oktober 2016 er der afsat 101 mio. kr. til anlæg af master og dertilhørende tekniske anlæg langs jernbanen. Banedanmark har undersøgt, hvor masterne skal placeres for at sikre størst mulig forbedring af mobil- og internetdækning i tog. Banedanmark ejer dog kun 37 pct. af de nødvendige arealer fuldt ud. Uden hjemmel til ekspropriation ville Banedanmark derfor skulle erhverve de øvrige arealer ved frivillige aftaler med de berørte lodsejere. For opstilling og drift af master og dertilhørende tekniske anlæg er det desuden nødvendigt at etablere adgangsveje, hvilket også kræver en forhandlingsproces om adgangsret eller arealoverdragelse med de berørte lodsejere. Det har dog vist sig særdeles vanskeligt at opnå frivillige aftaler med lodsejerne, og dette vil kunne medføre både forsinkelser af dele af projektet, og at mobil- og internetdækning vil blive mangelfuld, fordi der ikke kan anlægges master på de nødvendige placeringer.

Lovforslagets primære formål er at skabe hjemmel til, at Banedanmark ved ekspropriation kan få overdraget de arealer, som Banedanmark ikke selv ejer. Derved kan masterne placeres, så der opnås god mobil- og internetdækning i tog. Det bemærkes i den forbindelse, at anlæg af master langs jernbanen samtidig vil medvirke til en mærkbar forbedring af mobil- og internetforbindelsen i de berørte lokalområder. Det er desuden nødvendigt, at Banedanmark tidligt i anlægsprojektet kan få adgang til privat ejendom. Det skyldes, at Banedanmark har behov for at kunne foretage opmåling, afmærkninger og andre forundersøgelser af udendørsarealer for at kunne vurdere, om det fysisk er muligt at bygge fundament samt rejse mast og dertilhørende teknisk anlæg på de planlagte placeringer.

Lovforslaget har derfor også til formål at give mulighed for, at Banedanmark mod behørig dokumentation og uden retskendelse kan foretage de nødvendige forundersøgelser i forbindelse med anlæg af master og dertilhørende tekniske anlæg.

Til slut vil jeg gerne igen sige tak for de positive bemærkninger, og jeg ser frem til udvalgsbehandlingen i samme positive ånd.

Kl. 11:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Transport-, Bygnings- og Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 14:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Ghettorepræsentanter).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille).

(Fremsættelse 03.10.2018).

Kl. 11:32

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Magnus Heunicke, Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Tak for det. Lovforslaget, vi nu skal førstebehandle i Folketinget, er et forslag, som sætter reglerne for, hvordan de tre nyudpegede ghettorepræsentanter skal kunne fungere, ikke mindst at de får muligheden for at stille begrundede forslag, som en kommunalbestyrelse er forpligtet til at tage stilling til.

Hvad handler alt det om? Jamen det handler om, at de tre repræsentanter er en slags rejsehold, som skal ud og i samarbejde med boligorganisationer, kommunalbestyrelser og selvfølgelig også ministerier og statslige myndigheder gøre alt, hvad de kan, for at bekæmpe parallelsamfund for at forbedre tilværelsen i udsatte boligområder, således at vi faktisk kan se, at der også bliver fulgt op på de ting, der er vedtaget gennem den lovgivning, der er.

I høringsvarene til det her lovforslag er der en række interessante indvendinger, og fra socialdemokratisk side har vi særlig været interesseret i svaret fra BL, altså fra boligselskaberne, som foreslår, at de tre repræsentanter skal have bedre muligheder for konkret at følge udviklingen ude i de enkelte boligområder og kunne vælge præcis det redskab, som vil være det rette, i samarbejde med boligselskaberne, kommunerne og de statslige myndigheder. Det er det punkt, vi vil fokusere på i udvalgsbehandlingen, som altså starter, når vi er færdig med den her førstebehandling. Derfor er det på nuværende tidspunkt for tidligt at sige, hvad vi endeligt vil stemme til det her lovforslag. Men selve ideen om tre repræsentanter som en slags rejsehold, der følger op, synes vi om. Det handler altså alene om, om deres mandat, deres redskab, er effektivt og fleksibelt nok.

Jeg har lovet at hilse fra SF's ordfører, som er optaget af forhandlinger andetsteds præcis nu, og sige, at SF ikke har gjort deres stilling op, men vil følge sagen tæt med en særlig fokus på ikke at skabe unødigt bureaukrati i den her sag, men det kan man jo følge i Folketingets udvalg.

Kl. 11:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Roger Courage Matthisen.

Kl. 11:35

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Hvad konstruktionen angår, forstår jeg det sådan på ordføreren, at ideen om at have nogle, der kan være et rejsehold og nogle tovholdere, kan være god. Men i det her forslag er det jo staten, der skal ind og bestemme, hvem det er. Altså, det vil sige, at det ikke er de lokale, der selv er med til at udpege de kvalificerede personer, som skal sidde og være repræsentanter for de udsatte boligområder. Hvad synes ordføreren og ordføreren parti om det?

Kl. 11:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Magnus Heunicke (S):

Ja, i og med at det skal være et rejsehold, der rejser på tværs af kommunerne – og som jeg forstår det, har de allerede været rundt i flere kommuner og talt med mange boligselskaber, kommunalbestyrelser, udvalg osv. – så ville det jo ikke rigtig give nogen mening, hvis man sagde, at det var nogle, man udpegede lokalt. Så er det nødt til at være nogle, som kan rejse på tværs.

Altså, jeg kan da sige, at det ikke er nogen, vi har udpeget. Det er nogle, ministeren har bemyndiget til det. Det er nogle, der er spredt geografisk og har en bred baggrund og erfaring, og det vil sige, at

jeg ikke har noget at udsætte på den model. Det ville nok være vanskeligt have et rejsehold, der skulle rejse rundt på tværs af kommunerne, hvis ikke formen var sådan, at det var de samme, som skulle gøre det.

Kl. 11:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Roger Courage Matthisen.

Kl. 11:36

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak. Ja, men det er mere en bekymring over, at vi jo har BL og LLO, som også kunne have været med til at påvirke, hvem det var, som skulle beskytte borgernes interesser.

Det andet er, at KL ikke er enig i, at kommunalbestyrelserne forpligtes til det her følg og forklar-princip, at de faktisk går ind og bliver en slags overmyndighed og udstikker regler for, hvordan man skal arbejde med de her udsatte boligområder lokalt set. Synes ordføreren, det er proportionelt eller fair?

Kl. 11:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:37

Magnus Heunicke (S):

Men der er det jo en del af den samlede aftale, hvor Vi Socialdemokrater er med i den samlede aftale. Der er muligheder, økonomiske muligheder, men det er jo også sådan, at man er forpligtet som kommune, som boligselskab. Hvis man opfylder de kriterier, som definerer en ghetto eller et udsat boligområde, så skal man også tage fat, og der er opfølgning på det.

Jeg synes, vi har haft så mange ghettoplaner, og der har været så mange gange, hvor vi har sagt: Nu skal der også ske noget. Men det er jo ikke sket, og derfor er det en aftale, som vi er med i fuldt og helt, når det drejer sig om den samlede aftale. For nu skal der også ske noget, og der skal følges op på det.

Kl. 11:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i ordførerrækken til fru Susanne Eilersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det, formand. Det er så altid lidt træls at komme efter en høj ordfører, men sådan er det.

Som den tidligere ordfører sagde, er det her et lovforslag, som giver økonomi- og indenrigsministeren beføjelse til at udpege tre særlige uafhængige ghettorepræsentanter. De repræsentanter er så allerede udpeget, og det er jo en del af regeringens ghettoudspil.

Ghettorepræsentanternes opgave er at følge almene boligorganisationers, kommuners og statslige myndigheders indsats i forhold til ghettoområder og udsatte boligområder. Målet er at nedbringe antallet af ghettoområder og dermed parallelsamfund i Danmark.

Ghettorepræsentanterne har også til opgave at følge kommunernes indsats vedrørende repatriering af borgere fra disse områder. Det er en opgave, vi i Dansk Folkeparti vil følge nøje, for skal regeringens plan om et Danmark uden parallelsamfund kunne lykkes, kan det kun ske ved hjælp af repatriering og en effektiv hjemsendelsespolitik – for antal betyder noget.

Ghettorepræsentanterne følger udviklingen i forhold til de helhedsplaner og udviklingsplaner, som den enkelte kommune og boligforening udarbejder i fællesskab, og hvis ghettorepræsentanterne

vurderer, at indsatsen for at nedbringe antallet af ghettoområder og udsatte boligområder ikke er tilstrækkelig effektiv, kan ghettorepræsentanterne pålægge den enkelte kommune at behandle begrundede forslag, der er anbefalet af ghettorepræsentanterne i enighed. Kommunerne skal derfor inden 3 måneder behandle forslaget og har mulighed for ikke at stemme for, men skal dog begrunde afslaget.

Ghettorepræsentanterne skal hvert kvartal afrapportere til økonomi- og indenrigsministeren og offentliggøre denne vurdering, og vi mener også, det er ret vigtigt, at de vurderinger bliver offentliggjort.

I Dansk Folkeparti er vi glade for, at der fremover bliver mere fokus på hjemsendelse og repatriering, og at kommunerne nu bliver tvunget til at tage et større medansvar for udlændingeproblematikken, både hvad angår beskæftigelse, uddannelse og ikke mindst de kriminelle forhold.

Så Dansk Folkeparti stemmer for lovforslaget.

Kl. 11:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Der er en kort bemærkning til hr. Finn Sørensen.

Kl. 11:40

Finn Sørensen (EL):

Tak. Og tak for ordførertalen. Dansk Folkeparti plejer jo at gå en hel del op i det kommunale selvstyre og forsvare det imod visse forsøg på centraliseringer og at flytte magten til Christiansborg og alle mulige forkerte steder hen. Jeg savner lidt en kritik af det i forbindelse med det her lovforslag.

Er ordføreren ikke enig i, at det da er et klokkeklart indgreb i det kommunale selvstyre, at tre ikkefolkevalgte personer kan forlange, at en kommunalbestyrelse behandler et forslag, som de fremsender? Oven i købet skal det offentliggøres med navns nævnelse og med begrundelser, hvis nogle har formastet sig til at stemme imod det. Det er da et klokkeklart indgreb i det kommunale selvstyre. Hvad siger ordføreren til det?

Kl. 11:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:41

Susanne Eilersen (DF):

Tak for spørgsmålet. Lige nøjagtig når det kommer til de her ghettoområder og de udfordringer, kommunerne har i forhold til udlændinge, ser vi det her som et rigtig godt tiltag – for det har igennem rigtig, rigtig mange år vist sig, at kommunerne ikke har kunnet løse den her opgave. Vi ser gang på gang borgmestre, der går ud og siger: Vi vil gerne have flere flygtninge til, de kan bare bo her, og det går rigtig godt. Men vi ser dem også pive, hvis det er sådan, at problematikkerne ude i kommunerne bliver for store.

Så med det her udspil synes vi faktisk, det er godt, at kommunerne også bliver stillet lidt mere til ansvar i forhold til også at løse de opgaver med alle de udlændinge, de gerne vil have til deres kommuner.

Kl. 11:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 11:42

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren for svaret. Så må jeg jo altså konstatere, at hvis man kommer i en situation, hvor kommunerne ikke optræder sådan og handler sådan, som Dansk Folkeparti synes de skal – altså hvis det handler om at genere udlændinge, oven i købet af en ganske be-

stemt slags, nemlig udlændinge med ikkevestlig baggrund – så er det helt i orden at lave nogle angreb på det kommunale selvstyre.

Det er jo beklageligt, og det viser så, at Dansk Folkeparti måske ikke mener det så meget, når det kommer til stykket, med det kommunale selvstyre. For hvis man mener noget med det, må man jo tage det sure med det søde; så må man jo acceptere, at kommunerne ikke altid gør sådan, som vi her synes de skal. Så jeg synes, det er en meget beklagelig udmelding.

Kl. 11:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:42

Susanne Eilersen (DF):

Det her handler sådan set om, at man skal sørge for, at alle borgere i en kommune har det trygt, lever trygt, ikke bliver udsat for kriminalitet og alt muligt andet. Vi snakker jo her om mere end 20 år, hvor udlændingepolitikken er forfæjlet, og det vil jeg godt give ret i gælder både på landsplan og på kommunalt plan.

Men jeg synes, at kommunerne ved det her får en større andel af det ansvar, der ligger, i forbindelse med at man som kommune gerne vil påtage sig nogle ting i forhold til flygtninge og udlændinge. Man må påtage sig et ansvar, både når der er indtægter, og når der er udgifter. Og vi har et fælles ansvar for, at det her med ghettoer skal lykkes.

Kl. 11:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Roger Courage Matthisen.

Kl. 11:43

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det, og tak til ordføreren for tale og uddybning.

Jamen jeg er egentlig også ret bekymret for den linje, som vi stikker ud. Jeg hører også ofte DF tale om, at det er klart, at vi skal tage beslutningerne sammen med borgerne, og det ser jeg ikke ske her. Jeg ved godt, at Dansk Folkeparti har nogle obs'er på, hvordan vi har ført vores udlændingepolitik de sidste 20 år, men er der slet ikke sket noget positivt i de her udsatte boligområder? Kender ordføreren til nogen af de positive tendenser og udviklinger, der er sket i de her områder?

Kl. 11:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:44

Susanne Eilersen (DF):

Jamen der er da mange boligområder, hvor der sker nogle positive tendenser, og det skal vi da kvittere fuldstændig for. Jeg ser ikke, at det her lovforslag, som det ligger her, lige pludselig popper op med, at de her ghettorepræsentanter kommer med 10-15 påbud til hvert enkelt område, der har en ghetto. Jeg ser det som en oplagt mulighed, at ghettorepræsentanterne faktisk også skal være sparringspartnere for kommunerne, og jeg håber da, at kommunerne vil tage imod dem og bruge dem som sparringspartner til, at vi i fællesskab kan løse problemerne. Så jeg ser ikke det her som en stor trussel mod kommunerne; jeg ser det faktisk mere som en hjælp.

Kl. 11:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Roger Courage Matthisen vil have ordet igen. Værsgo.

Kl. 11:44

Kl. 11:48

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det. Jamen det er jo også intentionen, kan man sige, bag det, og jeg kan kun bakke det op: Jo mere sparring, jo bedre. Men der er forskel på sparring og så kommando eller ordre. Det her er jo altså nogle ikkefolkevalgte repræsentanter, som kan pålægge dit og dat og dut. Så siger ordføreren, at det godt kan være, at det ikke bliver 15, men hvordan vil ordføreren sikre sig, at det ikke bliver 15 pålæg?

Kl. 11:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:45

Susanne Eilersen (DF):

Jeg ser det stadig væk som en del af et løsningsforslag, som kommunerne kan benytte sig af. Så jeg er ikke så bekymret, som spørgeren er, i forhold til at det bliver pålæggelse. Det er jo stadig væk sådan, at man ikke er pålagt at skulle stemme ja til det her. Det er man jo ikke, fordi man er folkevalgt. Men det skal begrundes, og i begrundelsen får man jo også en proces, der gør, at man tager stilling til de problematikker, som ghettorepræsentanterne har påpeget, og derved måske kan komme frem til en løsning, der passer bedre ind i lige nøjagtig det område, vi taler om.

Kl. 11:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Erling Bonnesen, Venstre.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Da Venstres ordfører akut er blevet forhindret, har jeg lovet at holde talen: Som led i regeringens udspil, »Ét Danmark uden parallelsamfund – Ingen ghettoer i 2030«, har økonomi- og indenrigsministeren udpeget tre særlige ghettorepræsentanter. Ghettorepræsentanternes opgave er ifølge lovforslaget at følge almene boligorganisationers, kommuners og statslige myndigheders indsats rettet mod ghettoområder og udsatte boligområder, herunder de forskellige instansers indsatser for også at nedbringe antallet af disse områder. Ghettorepræsentanterne skal medvirke til, at strategien mod parallelsamfund får den ønskede effekt.

Vi skal også huske på, at der jo ikke er flere ghettoer, der er ens, for områderne døjer med forskellige udfordringer og problemstillinger, og det er vi også fra Christiansborgs side nødt til at have for øje i vores samlede tilrettelæggelse af arbejdet og parallelsamfundsstrategien. Ghettorepræsentanterne bliver derfor vigtige for vores videre arbejde mod et ghettofrit Danmark, idet repræsentanterne får de belastede miljøer som en del af deres hverdag og arbejdsområde. De får hermed en god indsigt i problemerne og kan på den baggrund også fremsætte kvalificerede løsningsforslag, når de finder anledning til det, som det også er fremgået tidligere af debatten i sagen.

Venstre kan støtte lovforslaget, og jeg skulle hilse fra Det Konservative Folkeparti, som ikke har mulighed for at være til stede, og sige, at de også støtter lovforslaget. Tak.

Kl. 11:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, så vi fortsætter i talerrækken, og næste ordfører er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. I dag skal vi så behandle endnu et lovforslag, som stammer fra den såkaldte ghettopakke, et forslag, der giver økonomi- og indenrigsministeren mulighed for at udpege tre såkaldte ghettorepræsentanter, som skal følge de statslige myndigheders, boligorganisationernes og kommunernes indsatser i forhold til de udsatte boligområder og de såkaldte ghettoområder, samt kommunernes indsatser vedrørende repatriering.

Enhedslisten er lodret imod den sprogbrug og de forslag, der ligger i det meste af den såkaldte ghettopakke. Alene ghettostemplet er jo ødelæggende for den optimisme, det gåpåmod og inklusion, som der er brug for i de boligområder, hvor der er store udfordringer. Dem, der kæmper for at rette op på tingene – og det er der mange, der gør, og det har rent faktisk givet fremskridt gennem årene – bliver vrede, de bliver kede af det, fordi de synes, at man ringeagter den indsats, de gør. Og alle de her ressourcestærke, som man gerne vil have til at flytte ind i ghettoen, ja, skulle det hjælpe på deres lyst til at flytte ind i en ghetto, at man kalder den en ghetto? Så det er jo en håbløs tankegang, der ligger bag.

Selvfølgelig er der boligområder, hvor der er store udfordringer, men det handler først og fremmest om fattigdom, arbejdsløshed, utryghed, kriminalitet og manglende muligheder i livet. Jeg mangler et ur, så jeg kan holde lidt øje med, hvor meget tid jeg har. Godt.

Regeringen og de partier, der har støttet hele eller dele af den såkaldte ghettopakke, forholder sig ikke til de grundlæggende problemstillinger og gør efter Enhedslistens opfattelse kun ondt værre. Det hjælper ikke mennesker uden for arbejdsmarkedet at få at vide, at de skal finde et andet sted at bo. Det hjælper ikke mennesker ud af kriminalitet, og det giver ikke de mennesker flere muligheder i livet, at man river velfungerende boliger ned, at man privatiserer dele af den almene sektor.

Her er der så yderligere et grimt træk ved den samlede ghettopakke, som vi nu skal forholde os til en udløber af. For de her tre regeringsudpegede ghettorepræsentanter skal jo ikke bare følge udviklingen, de får også en magt, som ikkefolkevalgte efter Enhedslistens mening ikke skal have, nemlig til at diktere en given kommunalbestyrelse, hvad den skal behandle på sin dagsorden, for det er sådan, at disse ghettorepræsentanter med det her lovforslag får magt til at skrive til en given kommunalbestyrelse, der ikke opfører sig, sådan som ghettorepræsentanterne synes at man skal, på alle de her politikområder, og forlange, at den kommunalbestyrelse behandler et ganske bestemt forslag, som de så allernådigst kan få lov at stemme om, men hvor stemmeafgivningen skal offentliggøres med navns nævnelse og hvilke begrundelser, der måtte være, for at stemme imod. Alene den formulering er jo tankevækkende, at det er dem, der stemmer imod, der skal hænges ud. Hvis ikke det er et klokkeklart angreb på det kommunale selvstyre, så ved jeg søreme ikke, hvad det er. Hvis ikke det er et forsøg på at lægge pres på folkevalgte personer, valgt af befolkningen i det givne område, for at rette ind i forhold til den politiske linje, der ligger i hele den her såkaldte ghettopakke, så ved jeg ikke, hvad det er.

Så vi i Enhedslisten stemmer imod det her lovforslag, og jeg vil gerne sige til sidst, at det jo er fremsat af regeringen, som ynder at kalde sig liberal. Jeg anerkender, at den har liberale historiske rødder, men det, man lægger frem her, og hele den centralisering af styringen af den almene boligsektor, som ligger i den såkaldte ghettopakke, minder mig altså mere om regimer, vi normalt ikke ønsker at blive sammenlignet med, og som regeringen heller ikke ønsker at blive sammenlignet med, f.eks. visse regimer, som herskede i Sovjetunionen og en række østeuropæiske lande. Men det er åbenbart der, liberalismen er nået til i sin udvikling i 2018.

Kl. 11:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Ordføreren nåede det på sekundet. Vi kigger på, om vi kan få uret på talerstolen aktiveret. (*Henning Hyllested* (EL): Jeg tog mit indbyggede ur med – det var derfor!) Det var godt; det er godt at være erfaren. Tak for det til ordføreren.

Vi fortsætter i talerrækken, og den næste ordfører er fru Lene Foged, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Lene Foged (LA):

Da Liberal Alliances ordfører ikke kan være til stede her i dag, har jeg fået lov til at holde hendes tale.

Forslaget her sikrer, at tre udpegede ghettorepræsentanter skal holde øje med udviklingen på ghettoområdet. Det er en del af regeringens indsats for afvikling af ghettoområderne. De skal hjælpe kommunen med at foretage fornuftige indgreb og skal i særlige tilfælde kunne stille begrundede forslag, som en kommunalbestyrelse er forpligtet til at tage stilling til.

I Liberal Alliance mener vi, at opgøret med ghettoområderne bør have høj prioritet. Det er et stort problem, at områder helt eller delvis fungerer uden for de regler, der almindeligvis gælder i Danmark. Børn, som vokser op i sådanne områder, får indskrænket deres muligheder for at gå deres egne veje. Det kan man som liberal ikke leve med. Vi støtter derfor forslaget.

Kl. 11:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Og næste taler er hr. Roger Courage Matthisen, Alternativet. Værsgo.

Kl. 11:53

(Ordfører)

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det. Jeg har fået lov til at være stedfortræder for hr. Torsten Gejl, som ikke kunne være i salen i dag.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Alternativet ikke støtter op omkring parallelsamfundspakken eller den stigmatiserende og nedladende retorik. Vi er den eneste stat i verden, som jeg kender til, som tillader sig at kalde udsatte boligområder for ghettoer, den eneste stat i verden, som jeg kender til, som tillader sig at bruge det som et statssanktioneret begreb, når man italesætter borgere, én million borgere, i den her sektor – det er simpelt hen under al kritik. Og vi kan ikke sige det højt nok, og vi kan ikke sige det mange gange nok.

Det er rigtigt, at der sker en centralisering af styring og indflydelse, som er uset siden sovjettiden, og det her er så endnu et forslag, hvor man fratager folkevalgte og de kommunale bestyrelser retten til at bruge deres mandat. Det er det, som bliver sanktioneret og anerkendt, selv fra Socialdemokratiets side. Det undrer mig gang på gang, at vi kan stå her i 2018 og legitimere det.

Så nej, vi kan ikke støtte op omkring, at man kan vælge tre ikke-folkevalgte personer, som pålægger kommunalbestyrelser, at de skal bruge deres arbejdstid på det, disse personer siger, og når kommunalbestyrelserne så ikke følger de anvisninger, de forslag, skal de naves og shames og stilles i en offentlig gabestok. Hvis ikke det er at lægge pres på folkevalgte og deres beslutninger og deres mandater, så ved jeg ikke, hvad det er, og der er jeg helt enig med Enhedslistens ordfører.

Hele parallelsamfundspakken skulle afhjælpe de udfordringer, der er, selv om vi er godt på vej allerede. Vi er rigtig godt på vej allerede, men det bliver åbenbart ikke anerkendt i den her sag.

Jeg er selv født og opvokset i et udsat boligområde, i Gellerupparken. Jeg har selv følt mig som en modborger, og nu står jeg her

som folkevalgt, som medlem af Folketinget. Og at vi skal skabe modborgere og medborgere i den optik og stigmatisere og tale ned til – det var ikke og det er ikke noget, som jeg mener er progressive, anerkendende eller ordentlige redskaber til at skabe medborgere, men vi bliver ved. Det er ubegribeligt!

Så til dem, der en dag eller i morgen står med valget, om man skal flytte ind i en såkaldt ghetto, vil jeg sige: Jeg ked af og undskylder på vegne af vores demokrati, at vi tillader os at stigmatisere jer på den måde – én million borgere. Det er ikke fair, og selvfølgelig ville en mor til to ikke sige: Nå, men i morgen flytter vi ind i en ghetto, unger – hvad synes I om det? Altså, jeg forstår slet ikke, at man fra statsligt hold tillader sig at sanktionere på den måde. Så vi kan kun sige nej tak til det her lovforslag.

Til slut vil jeg sige, at selvfølgelig anerkender vi, at det kan være en god idé at have et rejsehold, men det skal være ud fra ordentlige, respektfulde og demokratiske principper, og ikke ud fra det, der er fremført her. Tak for ordet.

Kl. 11:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Velbekomme. Der er lige en enkelt for en kort bemærkning. Hr. Magnus Heunicke, Socialdemokratiet.

Kl. 11:57

Magnus Heunicke (S):

Tak til ordføreren for den her tale. Det handler meget om, kan jeg forstå, hvilke ord og hvilke begreber man bruger. Det betyder også noget – så respekt for det.

Men jeg tager lige ordet, fordi ordføreren for Alternativet fik sagt, at det her lovforslag, som jo behandles nu, ikke er set siden *Sovjettiden*. Det var citatet. Jeg synes også, det er godt, at man nogle gange lader sig forføre af et argument, af følelser osv. Jeg giver nu ordføreren mulighed for at moderere udtrykket *Sovjettiden*. Det her handler trods alt om et rejsehold med Bent Hansen, Jørgen Neergaard Larsen og Bolette Christensen, der rejser rundt og rådgiver og vejleder kommunalbestyrelser i at få mere styr på de udsatte boligområder. Så ordføreren har nu muligheden her for at moderere sine udtalelser i forhold til sammenligningen med *Sovjettiden*.

Kl. 11:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 11:58

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak til hr. Magnus Heunicke for at give mig den mulighed.

Jeg sagde, at hele tænkningen bag parallelsamfundspakken minder om den måde, man fra statsligt hold ønsker at lægge pres på og styre og override demokratiske processer, gøre indgreb på grundlovssikrede rettigheder. Det er det, der sker med parallelsamfundspakken, og spørgsmålet om, hvad der egentlig foregår, og om det er muligt, får vi i høring i Boligudvalget. Så det var min intention. Det håber jeg jeg fik uddybet her.

Kl. 11:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, der er ikke flere korte bemærkninger lige nu. Den næste taler er hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Mange tak, formand. Radikale Venstre kan heller ikke støtte lovforslaget. Som flere andre, både Alternativet, men sådan set også BL i deres høringssvar, har vi det også lidt svært med ordet ghetto. Det er

jo ikke ligefrem respekt, det udtrykker. Det er heller ikke noget, som vi tror hjælper til at løfte de områder, som vi alle sammen erkender har et behov for at blive løftet. Men altså, det er jo, når alt kommer til alt, semiotik, selv om det er en grim en af slagsen. De to væsentligste årsager til, at Radikale Venstre ikke kan støtte dette forslag, ligger nogle andre steder, som er dybt bekymrende, synes vi.

For det første er vi ret overbevist om, at det her forslag sådan set vil bidrage med mere bureaukrati, mere spild af ressourcer, mere overlap på et område, der har brug for det stik modsatte. Vi er jo normalt enige om på tværs af alle partier, at vi ønsker forenkling, at vi ønsker at gøre det lettere for alle de myndigheder og aktører, vi har inden for forskellige områder, at gå efter bolden og ikke skulle leve op til en masse procesregler og ting og sager, som vi politikere herinde på Christiansborg finder på.

Det gælder ikke mindst inden for det område, som handler om at forebygge parallelsamfund, som handler om at styrke de socialt udsatte boligområder. Og vi kan altså ikke se andet, end at det, vi gør lige præcis her, sådan set er fra centralt hold at fastsætte nogle nye regler, nogle nye processer, som alle de aktører, der så skal få tinge til at ændre sig ude i virkeligheden, skal bruge ressourcer og tid og kræfter på at leve op til, i stedet for at de kan prøve at leve op til nogle klare mål, som vi selvfølgelig skal være med til at sætte her fra centralt hold, men med langt større frihed til kommunerne, til de almene boligselskaber og til alle de andre i forhold til opfølgning. Derfor synes vi, det er en forkert vej at gå med de her centralt fastsatte typer, der skal udnævnes med sådan en nærmest pavelig udnævnelse af økonomi- og indenrigsministeren og derefter skal ud og pålægge alle mulige andre instanser forskellige ting og sager. Så det er det ene problem.

Jeg vil lige sige om det med bureaukratiet, at man jo kan se af høringssvarene, at det her kommer til at koste ressourcer. Danmarks Statistik påpeger, at hvis de skal levere de data ind, som man beder om, så vil de nok komme til at skulle opkræve noget ekstra brugerbetaling. Datatilsynet gør opmærksom på, at der er nogle problemstillinger her, som gør, at man skal være ekstra varsom. Man kan allerede se for sig, hvordan der skal udveksles data frem og tilbage mellem ministeriet og Datatilsynet og kommunerne for at sikre, at det overholder loven, osv. osv. Der er masser af bureaukrati her. Jeg troede egentlig, at ministerens parti stod for det stik modsatte.

For det andet er der så det med det kommunale selvstyre, som KL er inde på. Vi er helt opmærksomme på, at man jo ikke tvinge kommunerne til at følge disse lovforslag, men man tvinger altså kommunerne til at skulle tage stilling til dem, indrette deres møder på det, indrette deres sagsbehandling og deres administration på det. Og det synes vi sådan set vi bør have tillid til at kommunerne kan. Igen: Hvorfor ikke nøjes med at fastsætte målene og så lade det være op til kommunerne og de almene boligselskaber at leve op til de mål?

Jeg synes egentlig, jeg vil nævne det spørgsmål, som KL's stiller i deres høringssvar, nemlig: Hvis man endelig vil det her, hvorfor er det så kun kommunerne, der skal pålægges at gøre noget? Hvis nu de her tre vismænd finder ud af, at det sådan set er ministeren eller os herinde, der har lavet en lovgivning – f.eks. den, vi er ved at vedtage nu – som er overflødig, som bare giver mere bureaukrati, og som skader formålet i stedet for det modsatte, hvorfor er det så kun kommunerne, man må give gode råd? Hvorfor er det ikke os eller de almene boligselskaber? Det forstår jeg ikke, men vi er åbenbart ufejlbarlige og skal ikke på nogen måde kunne anfægtes i vores storhed og selvforherligelse. Jeg synes ikke, det er et godt signal at sende til kommunerne, det må jeg sige.

Så af alle disse grunde kommer vi desværre til at takke nej til det her lovforslag, selv om vi jo egentlig som mange andre – og det er også derfor, vi er med i dele af hele, kan man sige, ghettoforliget –

er med på, at der skal ske noget her. Vi tror altså bare, det er en fordel at gøre det med aktørerne, ikke mod dem.

KL 12:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der var ingen korte bemærkninger. Og så vidt jeg kan se, er vi færdige med ordførerrækken nu. Så jeg giver ordet til økonomi- og indenrigsministeren. Værsgo.

KL 12:04

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Jamen tak til ordførerne for de forskellige bemærkninger og synspunkter. Der står i indledningen på mit talepapir, at jeg gerne vil kvittere for modtagelsen af lovforslaget og for den konstruktive debat, som vi har haft i salen. Jeg ved ikke helt, om jeg synes, at det stadig er dækkende, efter debatten har været i gang og er kommet hele vejen rundt, men det vender jeg lige tilbage til senere.

Først vil jeg nemlig gerne kvittere for den konstruktive del. Dansk Folkeparti bakker op om lovforslaget; det er jeg selvfølgelig rigtig glad for. Jeg hører signalerne fra Socialdemokratiet og SF, som om man er interesseret i at have en dialog for at se, om vi kan skabe fælles fodslag i forhold til at få enighed om det her.

Som bekendt udmønter lovforslaget en del af opfølgningen på regeringens parallelsamfundsstrategi fra marts i år. Det indeholder regler om de tre særlige ghettorepræsentanter, som skal følge indsatserne imod parallelsamfund. Ghettherepræsentanterne er allerede godt i gang med deres arbejde. De har i denne uge for første gang rapporteret tilbage til mig, og jeg kan berolige hr. Martin Lidegaard med, at de også kommer med forslag og ideer til, hvad vi kan gøre på nationalt plan. For ingen, hverken paveligt udpegede eller dem, der måtte være over vismænd, ved alt. Så derfor er det jo altid klogt at være i dialog med andre. De har også været i dialog med forskellige aktører rundt omkring i landet, og ikke mindst kommunerne har taget utrolig positivt imod dem. Det glæder mig, og det var også det, jeg havde forventet.

Det er min forventning, at ghettorepræsentanterne kommer til at gøre en reel forskel ved at følge effekten af de mange indsatser i parallelsamfundsstrategien. Sandheden er jo, at tidligere regeringer forsøgte at tage livtag med parallelsamfund og ghettoer, men de gode intentioner er ikke kommet i mål. Og det skyldes efter min overbevisning, at der bl.a. ikke er blevet fulgt tilstrækkelig tæt op. Derfor er ghettorepræsentanterne afgørende. De skal reagere, når resultaterne ikke er tilfredsstillende, og derfor er det vigtigt, at vi med det her lovforslag giver repræsentanterne de nødvendige redskaber til at gøre deres arbejde.

Så var der jo også forskellige kritiske bemærkninger, bl.a. om det her med ghettoerne. Lad mig sige det klart: »Jeg hører ikke til dem, som mener det er relevant at diskutere, om vi har ghettoproblemer i Danmark. Det har vi ...«. Det er et citat fra fru Pia Olsen Dyhr, der har skrevet det, og jeg er fuldstændig enig. Altså, jeg synes, vi er nødt til at se på det sådan, at vi forholder os til de problemer, der eksisterer. Så kan vi selvfølgelig godt have en lang diskussion om ord, og det forstod jeg, at både Enhedslisten, Det Radikale Venstre og Alternativet var interesseret i. Men altså, man kan sige, at det kan man jo skruer op på forskellige retoriske niveauer, og det blev der så også gjort fra de tre partiers side.

Jeg må sige, at jeg synes, det er lidt morsomt, at et tidligere medlem af Kommunistisk Arbejderforbund marxister-leninister beskylder mig for sovjetiske metoder – et medlem, der i øvrigt sidder i folketingsgruppe med indtil flere medlemmer af DKP, et parti, der ønskede at gøre Danmark til et sovjetkommunistisk diktatur. Så kan hykleriet ikke blive større.

I Alternativet var man lidt inde på det samme. Jeg tilgiver, at man bliver engageret i sagen, men jeg synes, vi lige skal få det ned på et

retorisk niveau, hvor det hører til. Vi er uenige, når hr. Roger Courage Matthisen siger, at han undskylder på demokratiets vegne. Der må jeg bare sige: Nej, det gør ordføreren ikke. Demokratiet er her, og et flertal kommer til at gennemføre det her forslag på den ene eller den anden måde. Så det er ikke på demokratiets vegne, men på mindretallets vegne, man undskylder.

De Radikale var også imod ghettoer. Det kan man jo diskutere. Det er semiotik, sagde hr. Martin Lidegaard. Og jeg kunne ikke lade være med at trække på smilebåndet, da ordføreren senere sagde, at De Radikale dog var bag en del af ghettoforslagene. Så man bruger jo åbenbart også selv udtrykket, selv om man mener, det er forfærdeligt, når det er regeringen, der gør det. Så havde hr. Martin Lidegaard to andre bemærkninger, der handlede om høringssvar fra henholdsvis Danmarks Statistik og Datatilsynet. Og der vil jeg bare henvise til den kommenterede høringsoversigt, hvor vi jo netop har taget de spørgsmål op og lyttet til de høringssvar, der er på præcis de to områder, som hr. Martin Lidegaard nævnte som problematiske.

Det vil sige, at vi på baggrund af Danmarks Statistiks bemærkninger har skrevet ind i lovforslaget, at ghettorepræsentanterne vil tage hensyn til, at deres anmodninger om oplysninger *ikke* bliver en unødig administrativ byrde for de berørte boligorganisationer og myndigheder. Det gælder især i forhold til krav om tilvejebringelse af nye oplysninger. Det var i forhold til det første. Og hvis man ser videre på side 7 og 8 i høringssnotatet, vil man kunne se, at vi har foretaget hele tre ændringer i forhold til Datatilsynets bekymringer om behandling af data. Så i forhold til Det Radikale Venstres bekymringer, hvor det ene handlede om de administrative og de databeskyttelsesmæssige ting, synes jeg faktisk, at vi har svaret på det. Det andet handler så om ord. Så kan man sige, at nogle gange siger man, når en diskussion køres hårdt op, at det bare er en strid om ord. Og hvis det bare er en strid om ord og det i øvrigt er et ord, som repræsentanten fra Det Radikale Venstre selv brugte et par minutter senere i en anden sammenhæng, synes jeg faktisk, vi skulle prøve at se, om Det Radikale Venstre ikke kunne have lyst til at stemme for det her forslag.

Men jeg glæder mig over den generelle opbakning til forslaget, og jeg glæder mig til det videre udvalgsarbejde, hvor de spørgsmål og emner, man har lyst til at diskutere, selvfølgelig vil blive taget op og vil blive modtaget med åbne arme og konstruktiv dialog.

Kl. 12:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Foreløbig er der så en dialog herinde i salen, for der er foreløbig tre indtegnede til korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 12:10

Finn Sørensen (EL):

Tak. Først en stor tak til ministeren, fordi han har forberedt sig lidt til mødet og sat sig ind i min politiske fortid. Den løber jeg ikke fra, så det sætter jeg pris på. Men ministeren skal jo læse lidt videre på den historie, som førte til, at jeg og andre blev klogere. Det førte til, at vi meldte os ind i partiet Venstresocialisterne, der havde en klar kritik af lige nøjagtig de forhold, og at Enhedslisten i sit partiprogram, da partiet blev stiftet, tog klart afstand fra de metoder og for den styreform, som man anvendte i Sovjetunionen og de østeuropæiske lande. Men i modsætning til os har ministeren åbenbart ikke lært ret meget af det.

Det spørgsmål, jeg vil stille til ministeren, er, hvad ministeren mener om KL's høringssvar, som er meget klart. De siger klart, at der er tale om et indgreb i det kommunale selvstyre. Vil ministeren fortælle, hvordan han forholder sig til det?

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 12:11

Kl. 12:11

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Hr. Finn Sørensen og andres fortid med at støtte det sovjetiske diktatur må de selv stå på mål for, og jeg synes, man skal holde sig for god til, selv om man er blevet klogere – og ros for det – at beskyldte andre, der har været på demokratiets grund hele vejen igennem, for at være ude på den galaj, som hr. Finn Sørensen og andre har, hvor man altså har promoveret synspunkter om forfølgelse, antidemokrati af almindelige mennesker. Det synes jeg bare man skal skamme sig over i ro, komme videre fra og så have en ordentlig demokratisk debat om det, vi diskuterer.

Jeg har læst KL's høringssvar, og jeg er ikke enig med dem i de synspunkter, de har. Det er jo det gode ved et demokrati, nemlig at der er mulighed for at have forskellige synspunkter. Jeg vil bare sige, at der jo sker masser ude i kommunerne, som også sker efter statslig lovgivning; f.eks. skal de behandle budgetterne efter nogle helt bestemte regler til helt bestemte tider, og hvis ikke de gør det efter en helt bestemt lovgivning, kommer ministeren også efter dem. Så der findes masser af indskrænkninger i, hvordan man kan udfolde sit hverv som kommunalbestyrelsesmedlem.

Kl. 12:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren med den anden korte bemærkning.

Kl. 12:12

Finn Sørensen (EL):

Så vi skal altså åbenbart forvente os mere af den slags. Pointen her er jo, at man giver magt til tre personer, som er udpeget af ministeren, og som ikke er folkevalgte, til at blande sig i, hvad der skal på dagsordenen i en kommunalbestyrelses arbejde. Kommunernes Landsforening er normalt en fredelig forening, der går meget ind for at samarbejde med regeringen – nogle gange mere end godt er, set fra Enhedslistens synspunkt, især når man laver økonomiaftaler – men her er der da en meget klar kritik fra Kommunernes Landsforenings side, og egentlig burde den jo svinge ganske alvorligt på ministeren, fordi han jo er den øverste ansvarlige for alt, hvad der foregår i kommunerne. Jeg er bekymret over, at ministeren ikke er bekymret over den kritik.

Kl. 12:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 12:13

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Jeg er sådan set enig i, at Kommunernes Landsforening er en ganske fredelig forening, og vi har en god dialog med Kommunernes Landsforening på mange forskellige områder. Ofte bliver vi enige, nogle gange gør vi ikke, og sådan er tilværelsen.

Det, jeg er bekymret over, er, at vi har ghettoproblemer i Danmark, at vi har parallelsamfund i Danmark, og at der den ene gang efter den anden er taget initiativer, uden at man er kommet dertil, hvor man har kunnet løse problemerne. Det er derfor, vi siger, at der har været brug for at tage mere håndfaste metoder i brug, og så har vi sagt, at det måske ville hjælpe, hvis man fulgte mere konkret op, og hvis man også havde mulighed for at stille konkrete forslag. Det

er så det, vi søger flertal for i Folketinget her i dag, og i den anledning glæder jeg mig generelt over de indlæg, der har været.

Kl. 12:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Inden jeg giver ordet for den næste korte bemærkning, vil jeg lige gøre opmærksom på, at når vi har lidt uro heroppe, er det, fordi talerstolens sekundtæller kun virker en gang imellem. Og hvis det bliver ved på den måde, skal jeg nok kigge over til talerpulten, og så vil jeg rejse mig op, når tiden er ved at udløbe.

Den næste til en kort bemærkning er hr. Roger Courage Matthisen, Alternativet. Værsgo.

Kl. 12:14

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det, og tak til ministeren for tale og uddybning.

Jeg er lidt bekymret for, at vi sådan afskriver den måde, vi omtaler mennesker og områder i vores samfund på, som bare semantik, for i min verden, men jeg er så også både uddannet akademiker og kunstner, skaber ord faktisk vores virkelighed. Og forskningsmæssigt kan man jo gå langt ned i semiotikken og alle mulige andre teorier og tale om, om det så er sandhed eller ej. Så for mig vægter det enormt højt, hvordan vi italesætter vores samfund.

Derudover har en ordfører fra ministerens eget parti, hr. Villum Christensen, stået på talerstolen så sent som i sidste uge og sagt, at Liberal Alliance ikke mener, at ghettobegrebet er retfærdigt i forhold til de områder, og at man gerne vil se på at ændre sprogbrugen. Så er det noget, som det kun er hr. Villum Christensen der mener, eller er det generelt for ministerens parti?

Kl. 12:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren, værsgo.

Kl. 12:15

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Jeg synes i hvert fald, det er en smuk og korrekt grundtvigsk tilgang, som hr. Roger Courage Matthisen har, om, at ordet skaber, hvad det nævner. Og det er jo også rigtigt. Men her er det omvendt. Det er jo ikke sådan, at regeringen er kommet og har siddet i et eller andet lukket lokale og tænkt: Nu vil vi kalde udsatte boligområder for ghettoer. Sådan er det allerede. Det er det, folk kalder dem; det er det, de hedder. Det er jo ikke noget, vi bare har opfundet ud af det blå. Slå op på nettet, hvad betyder ordet ghetto? Der er selvfølgelig nogle historiske betegnelser, man kan hænge sig i, men man kan også se beskrivelser af, at i dette årtusinde har det været brugt om præcis den type af boligområder, som vi taler om her. Det er ikke noget, der er opfundet i år eller sidste år eller af denne regering. Så det er ikke noget, der er skabt af os.

Man kan sige, at selvfølgelig skaber ordet nogle gange, hvad det nævner, andre gange gør det ikke. Der er nogle, der har omdøbt skattevæsenet til SKAT, men en skat sådan i mere kærlig forstand eller menneskelig forstand er der vel næppe tale om, i hvert fald ikke for en som mig, der ikke er særlig glad for at betale så meget af den slags, som vi gør i øjeblikket.

Kl. 12:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 12:17

Roger Courage Matthisen (ALT):

Tak for det. Nu kan jeg ikke lige se uret, jo, nu kom det.

Jamen altså, nu står vi jo netop og taler om – og det anerkender ministeren – at ord skaber virkelighed, så lad os blive enige om, at vi også er holdt op med at bruge ord som n-ordet og negative ord om folks seksualitet osv. Sådan lærer vi, og der burde vi måske også lære her i stedet for at retfærdiggøre, at vi som den eneste stat i verden bruger det her begreb om de udsatte boligområder.

Det andet er antidemokrati, som ministeren selv taler om. Altså, der bliver talt om, at det her er en indskrænkning. KL siger, at det er en indskrænkning af de folkevalgtes mandat. Ministeren siger, at han ikke er enig. Men hvordan er det en anerkendelse af de folkevalgtes mandat og KL, der repræsenterer kommunernes mandat? Jeg hører bare, at ministeren affejer kritikken. Ministeren vil slet ikke forholde sig til, at de mener, at det faktisk indskrænker deres mandat og dermed er udemokratisk.

Kl. 12:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 12:18

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Jeg siger, at det er Folketinget, der sætter rammerne om kommunalbestyrelsernes arbejde. Det kan nogle gange ske sådan, at det vil opleves indskrænket, i forhold til hvad det har været hidtil, og nogle gange kan det opleves sådan, at det bliver udvidet, i forhold til hvad det har været hidtil. Men der er jo ikke noget udemokratisk ved, at man med et demokratisk flertal beslutter, hvad rammerne er om arbejdet i kommunalbestyrelserne. Det er sådan set sådan, vores demokrati fungerer, og det synes jeg er ganske fint.

Vi skaber ikke ghettoer ved at kalde regeringens plan en ghetto-plan eller ved at kalde repræsentanterne for ghettorepræsentanter. Der er ghettoer, hr. Roger Courage Matthisen, og det er det, der er problemet. Dem vil vi afskaffe, og når vi har afskaffet dem, er der ikke ghettoer, og så har vi ændret virkeligheden. Og det er virkeligheden, vi skal ændre, ikke den anden snak. Det er virkeligheden, vi skal ændre.

Kl. 12:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 12:19

Martin Lidegaard (RV):

Det, der fik mig til tasterne her, var, at ministeren helt korrekt sagde:

Vi har jo masser af central styring og centralisme i forvejen; vi har jo pakket kommunerne ind i stram budgetdækning og alle mulige andre.

Det er jo helt korrekt. Jeg vil endda sige, at vi har pakket dem for meget ind, hvis man spørger mig, og jeg troede egentlig også, at ministeren kom fra et parti, der ønskede færre snærende centrale bånd, mere frihed og tillid på det kommunale niveau og på det institutionelle niveau til at løse de opgaver, og færre procesmål. Og det her er jo det stik modsatte. Det er flere processer. Det er flere metoder, som vi nu trækker ned over hovedet på de aktører, der skal få virkeligheden til at forandre sig, og som vi også er helt enige om.

Derfor synes jeg, det er et virkelig ejendommeligt argument, at vi i forvejen har en masse af de her snærende centrale bånd: Så lad os bare indføre nogle flere af dem. Jeg vil gerne lige kvittere for, og jeg har også læst høringsnotatet, at man skriver – jeg synes ikke, det er nogen stor indrømmelse – at man ikke må skabe unødigt meget administration, især ikke inden for nye områder. Det er jo mere et fromt håb, vil jeg sige, man skriver ind i lovgivningen, end det er det, man kunne kalde hård lovgivning. Men der, hvor jeg virkelig synes at mi-

nisteren trods alt ikke helt svarer på kritikken, er, at med det her får de tre repræsentanter lov til at tvinge kommunalbestyrelserne til at tage lovgivning op. De kan ikke tvinge nationale politikere til at gøre det. Er det ikke korrekt forstået?

Kl. 12:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 12:20

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstod det – undskyld, jeg siger det – at vi vil tvinge dem til at tage lovgivning op ude i kommunerne, altså at de skulle behandle forslag ude i kommunalbestyrelsen.

Okay, fair nok. Det er korrekt, at det gør vi, og at vi ikke giver det modsatte mandat, hvis det er det, der bliver spurgt om. Det er fuldstændig korrekt.

Vi skal jo se på, hvad det er for udfordringer, vi står over for. Der er jo masser af udfordringer i samfundet. Nogle er store, nogle er små. Den her udfordring er jo ikke blevet behandlet godt nok – hverken af de regeringer, hr. Martin Lidegaards parti selv har siddet i, eller af andre regeringer i de seneste årtier. Vi har ikke gjort det godt nok.

Jeg tror altså ikke – undskyld, jeg siger det – at det er en marginal udgift i et lillebitte hjørne af det her, der er afgørende for, om vi får løst det her. Der er tale om kæmpe økonomiske udfordringer. Der er tale om kæmpe sociale udfordringer. Der er tale om kæmpe kulturelle udfordringer, som vi ikke kan tillade at vores samfund også står med om 10 år, når vi kommer til 2030. Det er det, det her handler om.

Jeg er åben over for det, hvis Radikale Venstre skulle have flere forslag til, hvordan vi kan forhindre en regning på over 30 mia. kr. årligt, hvordan vi kan forhindre, at folk bare lever af offentlige kasser og i øvrigt opfører sig, som de vil. Det er også det, vi skal forhindre med det her.

Kl. 12:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 12:22

Martin Lidegaard (RV):

Ministeren behøver bestemt ikke overbevise mig om spørgsmålets vigtighed. Det er jo også derfor, at jeg ville argumentere for, at det er utrolig vigtigt at gøre det her *med* de centrale aktører, altså *med* kommunerne, *med* boligselskaberne og ikke imod. Det er derfor, at det her element af lidt tvang underer mig, og det er derfor, jeg spørger specifikt ind til det.

Altså, hvis det er så vigtigt, hvorfor er det så kun kommunalbestyrelserne, der kan tvinges til at behandle et forslag? Hvorfor kan de her tre repræsentanter ikke sige: Jamen den lovgivning, som ministeren har stået for, er egentlig heller ikke god; vi tvinges også til her i Folketinget at overveje et forslag? Hvorfor går tvangsmekanismen kun én vej? Det var mit spørgsmål.

Kl. 12:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ministeren.

Kl. 12:22

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Nu har jeg jo selv haft fornøjelsen engang af at være medlem af det parti, som hr. Martin Lidegaard repræsenterer, og Radikale Venstre

var i hvert fald dengang utrolig optaget af grundloven. Medmindre Radikale Venstre har et ændringsforslag til grundloven om, at man skulle kunne foreslå noget sådant, er det jo ikke noget, der kan lade sig gøre. Det vil sige, at det giver fuldstændig sig selv, hvorfor det er, at de ikke kan stille sådan et forslag. Det ville ikke være i overensstemmelse med de regler, der gælder for, hvem der kan stille forslag her ifølge grundloven.

Kl. 12:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Der er ikke flere indtegnede til korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social-, Indenrigs- og Børneudvalget. Og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 15:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om kommunale og regionale valg, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, partiregnskabsloven og lov om kommunernes styrelse. (Ændring af antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet, forbud mod ens listebetegnelser, valgret til Europa-Parlamentsvalg til udlandsdanskere under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, sikring af udøvelsen af herboende EU-statsborgeres valgret og valgbarhed fra bopælstidspunktet, lovfæstelse af en særlig vederlagsordning for stedfortrædere i kommunalbestyrelsen og regionsrådet m.v.).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille).

(Fremsættelse 03.10.2018).

Kl. 12:23

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Og den første taler er ordføreren for Socialdemokratiet, hr. Magnus Heunicke. Værsgo.

Kl. 12:24

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Tak for det. Selve valghandlingen er jo helt central i et folkestyre. Der skal være tillid til den, det skal foregå ordentligt, og man skal sørge for, at reglerne er optimale hele tiden. Og jeg må faktisk være ærlig og sige, at jeg, før jeg fik det her ordførerskab, ikke anede, at man sådan set ændrer valgloven nærmest hvert eneste folketingsår – i hvert fald mens jeg har været ordfører – med småbitte justeringer. Og det, der er gået op for mig, er, at valgloven skal passes, plejes og pudses og skrues på, som var det finmekanik, og at når der opstår ting, skal vi være klar til at ændre den. Derfor vil jeg her i min fremførelse komme med en ros til embedsværket i ministeriet for at følge det her og for at være nidkære og grundige og udvise rettidig omhu med hensyn til at justere og være klar til at justere, når der er behov for det.

Det her lovforslag er for os at se en justering af en masse små elementer, som har vist sig at være eller at kunne blive u hensigtsmæssige, omkring valgbehandlingen. Jeg kan nævne et par af de ændringer, som kan foretages. Der var ved sidste kommunalvalg eksempler på, at der, når vælgerne skulle op og sætte deres kryds, var lokale partier, der havde samme navn. Der var f.eks. på Lolland to partier, der havde navnet Nyt Lolland. Det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt, og derfor bliver det nu ved den her lille ændring fastsat – ja, det kan synes ubetydeligt, men det betyder jo noget – at man inden for samme kommunalbestyrelses eller regionsråds område altså ikke kan have to lister med samme navn.

Sådan er der en lang række, og jeg vil ikke gennemgå dem alle sammen her. Hvis man er interesseret i det, kan man gå ind og finde lovforslaget i sin helhed. Der er dog også en større ændring her, nemlig at antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet hermed hæves fra de 13 medlemmer i dag til 14 medlemmer efter næste valg. Og det er selvfølgelig, fordi briterne har valgt at udtræde af Den Europæiske Union, at vi altså får 14 medlemmer fremover.

Med de ord vil jeg – og det kommer nok ikke som den store overraskelse – sige, at vi Socialdemokrater kan støtte det her, som er en fintuning, en justering. Der kommer nok også en næste år eller næste år igen, i takt med at vi forsøger at holde valgloven helt optimal, da valgbehandlingen stadig væk er en central og vigtig del af vores folkestyre.

Jeg har lovet ligesom ved sidste lovforslag også at hilse fra SF's ordfører, som er optaget af forhandlinger andre steder på Slotsholmen i dag, og sige, at de også støtter det her lovforslag.

Kl. 12:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg har noteret, at der også er talt på SF's vegne. Næste taler i ordførerrækken er fru Susanne Eilersen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:27

(Ordfører)

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det. Det er jo en pose blandede bolsjer, vi står med her, med mange forskellige små justeringer inden for noget af det vigtigste, vi har, nemlig valgloven og vores demokrati. Mange af de her ændringer ligger jo lige til højrebænet og giver rigtig god mening, men der er også noget lovgivning, hvor EU pålægger Danmark at ændre på vores valglov, og det er vi jo i Dansk Folkeparti grundlæggende uenige i at de skal blande sig i.

Men jeg starter med det, der ligger lige for, nemlig at vi i Danmark går fra 13 til 14 medlemmer i Europa-Parlamentet i forbindelse med den situation, der sker med Brexit, og selvfølgelig at kandidatlistene ikke må være ens. Vi skal ikke gøre det uigennemskueligt for borgerne, så de ikke får stemt på det rigtige parti, ej heller at der nogle gange er løsgængere fra partier, som gerne vil lægge sig op ad et allerede eksisterende politisk partis navn. Det giver jo rigtig god mening, at det ikke kan lade sig gøre.

Det giver også god mening, at vi reklamerer mere og mere på vores hjemmeside, både kommuner og regioner og Indenrigsministeriet, om de valgbehandlinger, der foregår, sådan at borgerne er så oplyste som muligt, og at stedfortrædere, som kommer ind til enkelte møder i kommunalbestyrelser eller regioner, også kan få et vederlag for det. Der er andre småting, som også giver god mening. Derimod har vi det i Dansk Folkeparti rigtig svært med det, når EU-lovgivning kommer ind og lægger sin klamme hånd på os og fortæller, hvad vi her fra demokratiet talerstol skal stemme for eller imod, især når det drejer sig om den demokratiske valghandling i Danmark.

Derfor vil Dansk Folkeparti under udvalgsbehandlingen fremsætte et ændringsforslag, hvori vi beder om, at lovforslaget opdeles, og at følgende punkt udskilles: EU-borgere skal have mulighed for at

stemme og opstille til kommunalvalg og regionsrådsvalg fra den dag, hvor de tager ophold i Danmark, uanset om de er registreret i CPR eller ej. I Dansk Folkeparti mener vi, at vi skulle gå den anden vej, sådan at det kun er folk med dansk statsborgerskab, der kan stemme ved danske valg og dermed have indflydelse på den politik, der føres i Danmark, for ikke at tale om, at EU-statsborgere nu gives mulighed for at stille op som kandidater, det er vi imod.

Dette lovforslag udstiller jo endnu en gang den magt, som EU faktisk har over nationalstater og dansk lovgivning. Det vil vi gerne argumentere imod, især også når det sker over for demokratiske valgbehandlinger i Danmark. Derfor afventer Dansk Folkeparti udvalgsbehandlingen, inden vi tager endelig stilling.

Kl. 12:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Erling Bonnesen, Venstre. Værsgo.

Kl. 12:30

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak. Da Venstres ordfører er blevet akut forhindret, har jeg lovet at tage ordførertalen i denne sag. Dette lovforslag handler om at gennemføre en række nødvendige ændringer af valgloven og ændringer af lov om kommunernes styrelse. Antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet ændres jo som bekendt fra 13 til 14 som følge af Storbritanniens udtræden af EU. Derudover laver vi en udvidelse af valgretten til europaparlamentsvalget til udlandsdanskere, der er under værgemål med fratrækelse af den retlige handleevne, og som midlertidigt har taget ophold i et tredjeland.

I forbindelse med lovændringen i 2016 blev der ikke taget højde for, at disse vælgere på lige fod med andre danske statsborgere bør kunne bevare valgret til europaparlamentsvalget, hvis de opholder sig midlertidigt i et tredjeland. Det var en utilsigtet forskelsbehandling, som vi så nu får rettet op på.

Forslaget indeholder også nogle moderniseringer af kommunernes styrelse, som der også tidligere er blevet redegjort for under behandlingen her, så det skal jeg ikke gentage. Jeg kan sige, at Venstre kan støtte lovforslaget. Så skal jeg også hilse fra Det Konservative Folkeparti, som ikke har mulighed for at være til stede, og sige, at de også støtter lovforslaget. Tak.

Kl. 12:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, og vi har noteret, at der også nu er talt på vegne af Det Konservative Folkeparti. Den næste taler herinde er så ordfører for Enhedslisten hr. Finn Sørensen. Værsgo.

Kl. 12:32

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Enhedslisten støtter også det her lovforslag. Og ud over de ting, som andre ordførere har hæftet sig ved og glædet sig over, så vil vi da glæde os over det punkt, der handler om, at man udvider valgretten til europaparlamentsvalget for personer med dansk indfødsret, der er under værgemål med fratrækelse af den retlige handleevne, og som midlertidigt har taget ophold i et tredjeland. Det synes vi ligger i smuk forlængelse af de øvrige bestræbelser, vi har, på at sikre valgret til den gruppe borgere. Så det synes vi da lige at vi også skal glæde os over.

Så er der Dansk Folkepartis kritik af spørgsmålet om at få en nøjagtig definition af den valgret, som herboende EU-statsborgere kan udøve via deres valgret i forhold til at stille op til kommunale og regionale valg og valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. Der deler vi jo Dansk Folkepartis grundholdning om, at det skal EU

ikke blande sig i. Men desværre er det jo i den her sag sådan, at hvad enten Dansk Folkeparti piber eller synger – og Enhedslisten piber og synger med – så har de mennesker den valgtret, som er beskrevet her. Så det her opfatter jeg som en teknikalitet, altså sådan at det er beskrevet i valgloven, hvordan vi skal forvalte de menneskers valgtret i selve valghandlingen, fordi, og det har Dansk Folkeparti jo indset – og flere andre også – EU-retten i sådan et spørgsmål har forrang for dansk ret. Det kan man være glad for eller vred over, og det er vi principielt vrede over i Enhedslisten, men i betragtning af, at det jo ikke ændrer noget som helst, kan vi lige så godt få det beskrevet i valgloven. Men okay, vi må se på Dansk Folkepartis ændringsforslag. Det vil vi selvfølgelig gøre med åbent sind, men i udgangspunktet har vi bare måttet sluge den kamel, for nu at blive i den sprogbug.

Til sidst vil jeg da også glæde mig over et andet punkt, og det er jo, at antallet af danske medlemmer af Europa-Parlamentet udvides fra 13 til 14 medlemmer. Det betragter jeg jo som en oplagt forøgelse af mulighederne for, at både Folkebevægelsen mod EU og Enhedslisten kan blive repræsenteret i Europa-Parlamentet ved næste valg. Så det ser jeg da frem til. Og så skal det selvfølgelig ikke opfattes som en advarsel imod, at andre lande melder sig ud af EU, eller forstås på den måde, at vores grådighed efter at få pladser i Europa-Parlamentet kunne få os til bare at sige, at det skal man ikke gå så højt op i. Vi har ikke ændret opfattelse af Danmarks medlemskab af EU. Så det ændrer ikke noget som helst i den forbindelse. Så vi vil fortsat arbejde, hvad det angår. Tak.

Kl. 12:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg siger også tak. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så den næste taler er ordføreren for Liberal Alliance, fru Lene Foged. Værsgo.

Kl. 12:35

(Ordfører)

Lene Foged (LA):

Tak. Da vores ordfører måtte suse af sted igen og jeg efterhånden er ved at have talt mig varm, tager jeg lige det her også.

Forslaget gennemfører en række ændringer af forskellige valglove. Det gælder bl.a. tilpasningen til, at vi nu får 14 medlemmer af Europa-Parlamentet. Det sker jo på en lidt sørgelig baggrund, men det er da glædeligt, at Danmark får mere at sige i EU. Forslaget tilpasser ligeledes dansk lovgivning til EU-lovgivning på nogle andre punkter. Der indføres en særlig vederlagsordning for stedfortrædere og sikres valgtret til mennesker uden retlig handleevne, som midlertidigt har taget ophold i et tredjeland. Og det sidste er en ligestilling, så det ikke har betydning, om man midlertidigt opholder sig i et tredjeland eller et EU-land.

Det er alt sammen meget fornuftigt, og derfor støtter vi forslaget.

Kl. 12:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Den næste ordfører, jeg ser i salen, er hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

Kl. 12:36

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Her kan Radikale Venstre i hvert fald også tilslutte sig det hele, og vi kan give ministeren en hundrede procent positiv tilmelding, både fordi vi selvfølgelig gerne vil have et ekstra parlamentsmedlem til Europa-Parlamentet fra dansk side – det er jo en herlig ting, at vi får det, måske er det den eneste gode ting ved Brexit, kan man sige, at det lykkes – og også fordi vi synes, det er helt naturligt, at EU-statsborgere, der bor i Danmark og betaler deres skat osv., har mulighed

for også at stemme til valgene. Og alle de andre mindre tilpasninger, som er blevet nævnt af de andre ordførere, synes vi også er fornuftige, og vi kan derfor støtte det.

Kl. 12:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Det går hurtigt her, så den næste taler er økonomi- og indenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 12:37

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Tak. Jeg skal da lægge ud med at beklage, hvis det er regeringen, der lægger så mange møder om fredagen, at der ikke er flere, der kan deltage i Folketingets arbejde. Men tak til de ordførere, som er kommet med bemærkninger. Der er jo heldigvis en bred enighed om det meste af det, der er. Jeg lagde mærke til, at både Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre bakkede op om forslaget.

Med det her forslag foretages der en række ændringer på valgområdet. Vi har allerede i dag en velfungerende valgmaskine, faktisk kendt som en af verdens bedste, og det skal vi jo holde fast i.

Så synes jeg jo, at vi sammen kan glæde os over, at vi kan gå fra 13 til 14 danske parlamentarikere i Europa-Parlamentet, selv om jeg nok har det lidt ligesom hr. Martin Lidegaard, altså at det måske er det eneste positive, jeg synes der er ved Brexit – men sådan er det.

Jeg deler måske ikke hundrede procent hr. Finn Sørensens forhåbninger om, at det betyder, at der både er plads til Folkebevægelsen mod EU og Enhedslisten. Helt uden for lovbehandlingen havde jeg da personligt håbet, at det betød, at der var plads til Liberal Alliance, men det må vi jo se, når stemmerne er talt op.

Så havde Dansk Folkeparti et enkelt emne, hvor man ikke var enig med regeringen, nemlig i det her spørgsmål om valgtret i forhold til EU-statsborgere, som er i Danmark. Det er jo fuldstændig rigtigt, hvad Enhedslistens ordfører, hr. Finn Sørensen, sagde, nemlig at de mennesker, altså EU-statsborgerne, jo har valgtret og er valgbare til både kommuner, regioner og Europa-Parlamentet, lige meget om vi vedtager det her eller ej. Sådan er det. Og det er, fordi EU-retten giver EU-borgere ret til at stemme og stille op til kommunale og regionale valg og europaparlamentsvalget i det medlemsland, de bor i, på samme betingelser som landets egne indbyggere. Pointen er bare, at for at kunne stemme er man nødt til at være optaget på valglisten, og i Danmark er det sådan, at for at blive optaget på valglisten skal man som udgangspunkt være bopælsregistreret i CPR-registeret – og for at blive bopælsregistreret i CPR skal man som herboende have et opholdsdokument, typisk et registreringsbevis. Registreringsbeviser udstedes af Statsforvaltningen, og selve udstedelsen kan være forbundet med en vis sagsbehandlingstid – dermed kan man risikere, at herboende EU-statsborgere ikke kan udøve deres valgtret, fordi de ikke kan optages på valglisten på grund af manglende bopælsregistrering i CPR, som skyldes, at vedkommende på grund af bureaukrati ikke har fået et registreringsbevis.

Det, vi siger, er, at for at undgå, at der er folk, der rent faktisk har stemmeret, men ikke kan komme til at udøve deres rettighed, så foreslår vi, at man kan blive optaget på valglisten, når man opfylder betingelserne, også selv om man stadig er i venteposition i forhold til bureaukratiet. Så det er et forslag, som sikrer, at vi, som hr. Finn Sørensen sagde, opfylder EU-retten. Og derfor er det nok også et sted, det er svært for regeringen at give en konkret indrømmelse.

Men jeg glæder mig over den brede opbakning, og så må vi jo se, hvordan vi håndterer det lille hjørne, som Dansk Folkeparti og måske, måske ikke Enhedslisten havde. Jeg forstod det sådan, at Enhedslisten støtter forslaget fuldstændig, men dog var åbne over for at drøfte det her lille hjørne – var det ikke sådan, det skulle forstås?

Kl. 12:41

Kl. 12:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Det sidste tror jeg, vi får afklaret nu, for den første til en kort bemærkning er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 12:41

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jamen jeg blev helt ked af det, fordi ministeren ikke nævnte Enhedslisten blandt de partier, der var positive over for forslaget, og så tænkte jeg: Det er måske, fordi ministeren ikke rigtig kan rumme det, hvis Enhedslisten er positive over for noget, der kommer fra regeringen. Men det er vi så i det her tilfælde. Og så fik jeg jo ikke sagt fra talerstolen, at Enhedslisten – hvad der for mig er en selvfølge, men det er ikke sikkert, det er det for dem, der sidder og følger med – rent politisk går ind for, at de pågældende mennesker kan udnytte de valgrettigheder, uanset hvad EU gør. Det er ikke for at please EU, at vi stemmer for sådan et lovforslag. Det var bare for lige at præcisere det kedelige faktum, at uanset hvad vi vedtager her i Folketinget, er det altså EU, der bestemmer.

Men så glemte jeg at sige noget andet fra talerstolen, og det var, at jeg skulle hilse fra Alternativet og sige, at de også er med på listen over partier, der støtter det her lovforslag.

Kl. 12:41

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 12:42

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Jamen er det ikke en skøn måde at afslutte en eftermiddagsdebat på sådan en fredag? Altså, jeg må jo sige, at jeg i den grad kan rumme, at Enhedslisten stemmer for regeringens forslag og støtter op om regeringens forslag. Jeg glæder mig, hver eneste gang det sker, og jeg håber, at vi kan komme i den situation, at det sker endnu oftere, end det sker i dag. Men det må vi jo lade komme an på en prøve.

Kl. 12:42

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for en anden kort bemærkning? Nej. Så er det fru Susanne Eilersen, DF, med en kort bemærkning.

Kl. 12:42

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det. Jeg er jo godt klar over, at EU-lovgivningen står over rigtig meget af det, vi bestemmer her i Folketingssalen, men det synes jeg bare ikke rigtig bliver fortalt til borgerne så ofte, som jeg ønsker det skal fortælles. Det var også baggrunden for mine bemærkninger om, at borgerne faktisk skal vide, at vi sådan set står med hænderne på ryggen og bare skal nikke og sige ja. Men når det så er sagt, håber jeg så også, at det fjortende mandat, uanset hvor det falder hen, vil være med til at kigge på, om man kunne gøre noget, i forhold til hvordan dansk demokrati kan udføres fremadrettet. Jeg ved godt, det har lange udsigter, fordi Dansk Folkeparti selvfølgelig sammen med Enhedslisten er de eneste, der stiller kritiske spørgsmål. Jeg håber bare på, at vi kan få lov til at kigge lidt på Brexit og så måske tage nogle af de gode ting, som vi godt kan se der er ved Brexit, og så også overføre dem til Danmark fremadrettet, sådan at det er danskere og danske statsborgere, der bestemmer over demokratiet i Danmark.

Kl. 12:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll-Bille):

Det sidste kan jeg nok ikke love, men det, jeg kan, er, at jeg kan sige det sådan, at jeg da altid synes, man skal være opmærksom på, hvilke beslutninger der træffes bedst på et nationalt plan, hvilke der træffes bedst på et lokalt plan, og hvilke der træffes bedst på europæisk eller andet overnationalt plan. Det er jo det, vi i virkeligheden også har diskuteret både ved det forrige lovforslag og dette lovforslag. Her synes jeg, det er oplagt i det konkrete tilfælde at sige, at når folk har en rettighed, skal det selvfølgelig ikke være bureaukratiet, der forhindrer, at de kan udnytte den rettighed, de nu engang har. Så kan vi være uenige om, om man skal have den rettighed, men det må man så træffe en beslutning om, men når folk nu engang har den, synes jeg, det mest rimelige er, at de kan udøve den, uden at man stiller bureaukratiske forhindringer i vejen.

Kl. 12:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere med korte bemærkninger, så tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Social-, Indenrigs- og Børneudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr. (Smittebeskyttelse, forenkling af reglerne om sundhedsrådgivning og påbud om rådgivning om Salmonella Dublin).

Af miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen).
(Fremsættelse 04.10.2018).

Kl. 12:44

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Simon Kollerup, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:45

(Ordfører)

Simon Kollerup (S):

Tak for det. Det forslag, som vi behandler i dag, er jo en udmøntning af allerede aftalte initiativer i regi af veterinærforliget og fødevareforliget. Der er tale om to forlig, hvor alle partier er med om bordet. Det mener jeg er en stor gevinst, og jeg mener også, at det er et vidnesbyrd om, at fødevaresikkerheden bliver taget meget alvorligt i Danmark og i det danske Folketing. Så indledningsvis en kollegaros til os alle sammen for at stå sammen om de her vigtige emner.

Lovforslagets første del knytter sig til MRSA-indsatsen, hvor ministeren bemyndiges til at gennemføre smitteforebyggende tiltag, sådan at MRSA ikke forlader svinebaldene. Konkret skal bemyndigelsen anvendes til krav om at opstille badefaciliteter og et krav om, at ansatte i stalden skal gå i bad efter en endt arbejdsdag. I forhold til de personer, der kommer kortvarigt i stalden, skal der udarbejdes en beskrivelse af de foranstaltninger, der kan sikre smittebarrieren, sådan at man eksempelvis også kan sikre, at dyrlæger eller håndværke-

re eller andre, der er kortvarigt i en stald, ikke tager smitten med sig ud i det omkringliggende samfund. Det er i tråd med MRSA-eksperimentgruppens anbefalinger. I grunden er det jo lidt trist, at det er kommet så vidt, at vi er nødt til at opstille den slags krav, men ikke desto mindre mener jeg, at vi har en forpligtelse til at sikre, at MRSA ikke forlader svinestaldene og kommer ud i det omkringliggende samfund.

Lovforslagets andet element følger af Veterinærforlig III. Her blev vi i aftalekredsen enige at afskaffe de forskellige rådgivningskategorier i sundhedsrådgivningsaftalerne. Med det her forslag ophæves reglerne om op- og nedrykning i rådgivningskategorier. I praksis betyder det, at det ikke længere bliver rådgivningskategorierne, der bestemmer, hvor meget rådgivning en landmand skal have for at sikre dyresundhed og dyrevelfærd. Nu bliver det i stedet en opgave, som landmanden og den tilknyttede dyrlæge skal varetage i samarbejde. I den forbindelse er det selvfølgelig vigtigt, at aftaleparterne understreger, at den her ændring ikke må få negative konsekvenser for dyresundhed og for dyrevelfærd. Det forhold er vigtigt for os i Socialdemokratiet. Når vi gør livet lettere for danske landmænd og for landbrugserhvervet, skal det naturligvis ikke være på bekostning af dyrevelfærden.

Forslagets sidste element omhandler indsatsen mod salmonella hos kvæg, den såkaldte Salmonella Dublin. Der er tale om en indsats fra Fødevareforlig III. Ændringen betyder, at man kan påbyde veterinærfaglig rådgivning i forhold til Salmonella Dublin hos risikobesætninger. På den måde kan de danske landmænd, der er i risikozonen, blive bedre til at håndtere Salmonella Dublin. Målet skal være, at vi får udryddet sygdommen i den danske kvægproduktion, og det her tiltag er et skridt på den rigtige vej mod det mål.

Så alt i alt kan Socialdemokratiet støtte forslaget. Det er vores vurdering, at forslaget indeholder en god balance mellem hensyn til både landbrugserhvervet, men også til fødevaresikkerheden og dyrevelfærden, så vi ser frem til det videre arbejde med forslaget i udvalget. Og så skal jeg afslutningsvis hilse fra kollegaerne i Socialistisk Folkeparti og Alternativet, som på grund af forhandlinger andre steder i huset ikke kan være til stede, men som begge støtter lovforslaget.

Kl. 12:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg har noteret, at der nu er talt for to partier mere. (*Simon Kollerup (S): Ja.*)

Den næste ordfører er fra Dansk Folkeparti, og det er fru Susanne Eilersen. Værsgø.

Kl. 12:49

(Ordfører)

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det, formand. Dansk Folkepartis ordfører på området er desværre blevet forhindret i at kunne være her i dag, og derfor har jeg fået lov til at fremføre Dansk Folkepartis holdning på området.

Dette lovforslag om ændring af lov om hold af dyr indeholder nogle små, men vigtige ændringer. Med vedtagelsen af »Aftale om veterinærforlig III 2018-2021« er det hensigten at styrke de eksisterende smittebarrierer for husdyr-MRSA mellem svinestalde og det omgivende samfund. Så med dette lovforslag vil der blive fastsat regler med krav om bade faciliteter for staldarbejdere samt lavet en plan for at gå i bad efter endt arbejdsdag. Desuden fastsættes en procedure for smittebeskyttelse for personer, der ofte kommer i stalde i kortere tid.

Reglerne i sundhedsrådgivningsaftalen for svine- og kvægbesætninger samt minkfarme forenkles, idet rådgivningskategorierne afskaffes. Sundhedsrådgivningsaftalerne bevares, men ændringen vil medføre administrative lempelser for den enkelte landmand.

Endelig skal nævnes, at lovforslaget skaber hjemmel til fastsættelse af regler om påbudt veterinærfaglig rådgivning om bekæmpelse af Salmonella Dublin. Målet er at udrydde Salmonella Dublin-bakterien i dansk svineproduktion. Påbuddet skal anvendes i besætninger med Salmonella Dublin-smitterisiko, og det er i besætninger, der i mindst 2 år har været placeret i niveau 2 eller 3, altså besætninger, som ikke har været i stand til at nedbringe deres salmonellaniveau inden for de i kvægbekendtgørelsen angivne frister.

Så med disse korte bemærkninger kan Dansk Folkepartis støtte lovforslaget.

Kl. 12:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Og den næste taler er ordføreren for Venstre, hr. Erling Bonnesen. Værsgø.

Kl. 12:51

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det fremsatte forslag er en opfølgning på Veterinærforlig III, og det er et vigtigt skridt mod en stærkere indsats mod Salmonella Dublin og husdyr-MRSA. Det er vigtigt, at husdyrproduktionen udgør så lille en risiko som muligt ikke kun af hensyn til husdyrene, men også af hensyn til alle borgere i det omgivende samfund.

Danskernes sundhed skal prioriteres, når vi regulerer på miljø- og fødevarerområdet, og med forslaget vil der bl.a. blive fastsat regler med krav om opstilling af bade faciliteter samt en plan for brug af bad efter endt arbejdsdag. Smitteforebyggende foranstaltninger i besætninger er vigtigt, så risikoen for en spredning af husdyr-MRSA og Salmonella Dublin ud i samfundet minimeres mest muligt. Salmonella Dublin i kvægproduktionen skal vi forsøge at udrydde, og med forslaget øger vi indsatsen ved at øge den veterinærfaglige rådgivning til kvægproducenter, der har produktioner, der kan tænkes at udgøre smittefare.

For os er det vigtigt, at produktioner med smittefare bliver reduceret så meget som overhovedet muligt. En nedbringelse af tilfælde af Salmonella Dublin og husdyr-MRSA vil kunne reducere antallet af menneskelige sygdomstilfælde, hvilket vil være en fordel for danskernes sundhed, og en styrket indsats mod Salmonella Dublin og husdyr-MRSA vil komme såvel producenterne som samfundet og alle os borgere til gavn.

Derfor støtter Venstre lovforslaget. Og så skulle jeg hilse fra Det Konservative Folkeparti, som ikke havde mulighed for at være til stede, og sige, at de også støtter lovforslaget.

Kl. 12:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Og vi har også noteret, at der er talt på vegne af Det Konservative Folkeparti. Næste taler er ordføreren for Enhedslisten, hr. Rasmus Vestergaard Madsen. Værsgø.

Kl. 12:53

(Ordfører)

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Tak. Det her lovforslag er en noget broget landhandel. Det er selvfølgelig fornuftigt, at der i lovgivningen indskrives, at der i svinebesætningers smittebeskyttelsesplaner skal være en plan for, at landmanden og hans medarbejdere skal tage et bad efter endt arbejdsdag. Forslaget har til formål at begrænse udbredelsen af MRSA til det omgivende samfund, og det er da et fint lille tiltag, som måske kan have en mindre effekt, og som Enhedslisten da støtter, men det er samtidig langt fra nok. Hvis vi for alvor skal begrænse smitten af MRSA fra svinestalde og minkstalde, er det her blot at symptombehandle på en produktion, der ikke alene er en katastrofe for vores

miljø, men som også dyrevelfærdsmæssigt er utilstedeligt, og som udgør en stor sundhedsmæssig risiko for befolkningen.

Vi skal først og fremmest have saneret avlstoppet, vi skal have kortlagt MRSA-udbredelsen i Danmark, så vi reelt får et overblik over smittens udbredelse, og vi skal have som mål, at alle implicerede besætninger saneres. Vi skal skabe en produktion af svin, som er sunde, med en langt højere grad af dyrevelfærd og et radikalt mindre medicinforbrug. For vi står i dag i en enormt utryk situation, hvor smitten med antibiotikaresistente svinebakterier er ved at komme ud af kontrol. Vores alle sammens helbred sættes på spil for at varetage nogle få landmænds økonomiske interesser. Og hvis vi ikke sadler om, er der en stor risiko for, at vi om få år ikke kan behandle helt almindelige infektioner med antibiotika. Vi skal have MRSA helt ud af de danske svinestalde, og det kræver langt mere radikale ændringer af den måde, som vi producerer svin på i Danmark – en produktion, som ikke kun har et ekstremt højt forbrug af antibiotika og zink, men også en produktionsform, der konstant er presset til at øge produktiviteten. Den alt for tidlige fravænningsalder giver allerede fra start store problemer med diarré, herefter klippes halen af, fordi grisene keder sig, og hele vejen igennem stuves de sammen på alt for lidt plads. Der er dårlig dyrevelfærd hele vejen rundt i den konventionelle svineproduktion. Det kompenserer man så for ved at give dyrene store mængder af medicin.

Manglende plads, pressede dyr og store mængder af antibiotika er netop den farlige cocktail, som skaber rum for MRSA og anden resistens. Vi har en usund produktion, som konstant skal behandles. Den manglende plads hos grisene giver til gengæld plads til, at MRSA kan vokse frem. At tro, at et enkelt bad efter arbejde kan løse problemerne med spredningen af MRSA, er altså naivt – særlig set i lyset af den seneste opgørelse, der viser, at det nu stort set er hver eneste svinebesætning i det her land, som er smittet med MRSA. Vi kommer ikke problemerne med MRSA og antibiotikaresistens i svineproduktionen til livs, før vi helt grundlæggende ændrer produktionen. Det, vi skal gøre, er at række hånden ud til landmændene og hjælpe dem over i en økologisk og bæredygtig produktion med en langt bedre dyrevelfærd.

Anden del af lovforslaget omhandler forenklingen af sundhedsrådgivningsaftaler for svine-, kvæg- og minkfarme. Det er en udløber af veterinærforliget, som Enhedslisten er en del af, da det samlet set bringer forbedringer med sig. Men vi er sådan set ikke begejstret for alle dele af forliget. Netop afskaffelsen af rådgivningskategorierne mener vi er stærkt betænkeligt, så det jo fremover er besætningsejerens ansvar i samarbejde med egen dyrlæge at aftale yderligere rådgivning. Vi mener, der skal etableres en anden form for sikkerhed, for at landmændene får den nødvendige rådgivning, når der ikke leves op til gældende krav og målsætninger.

Tiltaget i lovforslaget om fastsættelse af regler om påbudt veterinær faglig rådgivning om Salmonella Dublin til ansvarlige på ejendomme med kvæg er fornuftigt i forhold til at udrydde Salmonella Dublin i kvægproduktionen i Danmark.

Til slut vil jeg sige, at Enhedslisten på nuværende tidspunkt ikke har taget endelig stilling til lovforslaget, da vi afventer udvalgsbehandlingen, hvor vi håber, at regeringen vil være imødekommende, i forhold til at dække den brist, der er, i forhold til at sikre den nødvendige rådgivning til landmændene, når sundhedsrådgivningskategorierne bortfalder.

Kl. 12:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt for en kort bemærkning. Hr. Erling Bonnesen, Venstre.

Kl. 12:57

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det var jo en rigtig brandtale. I andre sammenhænge tror jeg også, man kunne sige, at det kunne være en rigtig skåltale, og tillykke med det. Man fik da i hvert fald luftet alle fanerne, kan man sige. Der er bare en enkelt ting, som jeg lige vil ind omkring. Jeg forstod på ordføreren fra Enhedslisten, at når man kommer ud over alle tiraderne, vil man alligevel til syvende og sidst stå ved det, man har aftalt, og godt for det.

Det, jeg bare lige sådan vil runde, er, at vi jo alle sammen kan være enige om, at vi skal begrænse antibiotikaforbruget og alle de der ting mest muligt, og det gør vi sådan set også i Danmark med de mange tiltag, som er taget hen over årene. Jeg vil bare lige bede ordføreren om at bekræfte – jeg tror også, der er kommet rapporter om det lige her inden for den sidste uges tid – at vi i Danmark faktisk er blandt de lande, som ligger allerlavest med hensyn til forbruget. Så det, man kunne ønske sig, var faktisk, at alle andre lande begyndte at følge vores eksempel her i Danmark. Kan ordføreren for Enhedslisten bekræfte det?

Kl. 12:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 12:58

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Det er rigtigt, at hvis vi sammenligner med andre lande, ligger det danske antibiotika- og medicinforbrug lavt. Men i forhold til at det som udgangspunkt er sunde svin, vi har, og at det er unge svin, så får de stadig enorme mængder af medicin. Hvis vi eksempelvis sammenligner med den økologiske produktion, bruger de jo kun en sjettedel af den antibiotikamængde, som man bruger i den konventionelle svineproduktion, og det skyldes, at man fravæner smågrisene for tidligt. Det skyldes, at man stuver dyrene for tæt sammen, og det skyldes, at dyrevelfærden er rigtig dårlig i de konventionelle svinestalde.

Kl. 12:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 12:59

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Bare lige en lille opfølgning: Det er jo dejligt også at få en anerkendelse af – sådan forstod jeg det – at danske landmænd som helhed faktisk er blandt dem, der har det laveste forbrug. Hvis man går ind og kigger på det, er der meget forskel på den enhed, som bruger mest, og den, der bruger mindst. Og der har vi jo netop også via de aftaler, vi har lavet, gult kort-ordning og andre ting, sikret, at forbruget er faldet ganske drastisk. Kan ordføreren bekræfte det?

Kl. 12:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 12:59

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Det er rigtigt, at forbruget er faldende, men det er ikke faldende nok, for når vi kan se, at MRSA lurer ude i staldene – desværre må vi jo ikke få at vide, hvor det præcis er, så vi kan få saneret den her sygdom væk – så er vi ikke i mål endnu. Og målet skulle gerne være, at vi kan have en sund svineproduktion med en høj grad af dyrevelfærd og et lavt forbrug af medicin. Og det kræver altså, at vi får en anden

produktion end den, vi har i dag, hvor vi stuver dyrene så tæt sammen og kræver så høj produktivitet af dyrene.

Kl. 13:02

Kl. 13:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Simon Kollerup, Socialdemokratiet.

Kl. 13:00

Simon Kollerup (S):

Tak for det. Først ros for talen, som jeg egentlig ikke betragter som en skåltale, men faktisk som en god ordførertale til det her lovfor-

slag. Det var egentlig hr. Erling Bonnesens entré i debatten, der fik mig til at trykke mig ind, for jeg hører ordføreren for Enhedslisten være bekymret over det andet element i lovforslaget om sundhedsrådgivningsaftalerne, og hvad man så gør nu, når det bliver mere lempeligt. Jeg sagde også selv i min tale, at det for os i Socialdemokratiet er vigtigt, at aftaleparterne understreger, at det ikke må få negative konsekvenser for dyrevelfærden og dyresundheden, og jeg er sikker på, at ministeren lige om lidt, når han kommer på talerstolen, har mulighed for at betrygge os alle sammen i, hvordan han vil sikre det.

Men mit spørgsmål til Enhedslistens ordfører er: Har man i Enhedslisten nogle ideer til, hvad man kunne gøre for at være betrygget i den her nye situation, hvor vi også gerne vil gøre det lidt mere lempeligt at være landmand?

Kl. 13:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:01

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Det vigtigste for mig er sådan set, at vi får garanteret, at de producenter, som ikke lever op til de mål, vi har for antibiotikaforbrug og for dyrevelfærd, ved, at der er et par skarpe øjne, som kigger på dem. Det tror jeg at den socialdemokratiske ordfører og jeg sagtens kan være enige om. Hvad for et greb vi helt præcis skal tage for at sikre det og sikre den rådgivning, som jo er til gavn for dyrene, synes jeg vi skal kigge på i udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren, så tak for det. Den næste taler i ordførerrækken er fru Lene Foged, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:02

(Ordfører)

Lene Foged (LA):

Tak skal du have. Da vores liberale ordfører desværre ikke kan være til stede, har jeg fået lov til at holde hans tale. Lovforslaget, som vi har behandlet her, har, som der allerede er redegjort for, til formål at forebygge, at visse bakterier og sygdomme spredes fra staldene og til det omgivende samfund. Vi skaber nu nogle effektive værktøjer, som er med til at reducere risikoen for overførsel af MRSA, samtidig med at vi ikke pålægger landmændene unødige belastende foranstaltninger. Det er jo altid en balancegang, men jeg synes faktisk, at vi har fundet den her. Derfor støtter Liberal Alliance forslaget.

Kl. 13:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste taler er ordfører for Det Radikale Venstre, hr. Rasmus Helveg Petersen. Værsgo.

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. I lighed med de øvrige talere støtter Det Radikale Venstre forslaget. Det er jo en udmøntning af et forlig, som alle partier i Folketinget står bag, og hensigten her er jo smitteforebyggende tiltag. Så ja, Det Radikale Venstre støtter også forslaget.

Kl. 13:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Så er vi nået ordførerrækken igennem, og jeg giver ordet til miljø- og fødevareministeren. Man behøver ikke at løbe. Værsgo.

Kl. 13:03

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Tak for det, formand. Jeg beklager forsinkelsen. Jeg vil gerne sige tak til ordførerne for de indlæg, der har været. Flere af initiativerne i veterinærforlig III er baseret på anbefalingerne fra den seneste MRSA-ekspertgrupperapport. Veterinærforligspartierne ønsker dermed at sætte yderligere fokus på, at husdyr-MRSA ikke bæres ud af staldene og ind i det omkringliggende samfund, og på den baggrund foreslås en bemyndigelse til at fastsætte regler om og meddele påbud om gennemførelse af særlige smitteforebyggende foranstaltninger i andre tilfælde end ved udbrud eller mistanke om udbrud. Den gældende bestemmelse om smitteforebyggende foranstaltninger omfatter situationer med udbrud og mistanke om udbrud.

Med hjemmel i bemyndigelsen vil der blive fastsat regler med krav om opstilling af bade faciliteter – nu diskuterer vi igen bruseforhæng i Folketinget – i svinebesætninger samt krav om, at der i besættningens såkaldte zoonotiske smittebeskyttelsesplan er beskrevet, at der er krav om at gå i bad efter endt arbejdsdag for personer, som arbejder i stalden. I planen skal det også beskrives, hvilke smitteforebyggende foranstaltninger der foretages for at sikre smittebarrieren for personer, der hyppigt kommer kortvarigt i staldene, f.eks. dyrlæger og håndværkere. Kravene vil gælde for alle svinebesætninger, som har en sundhedsrådgivningsaftale.

Regelforenklingsinitiativer i veterinærforlig III medfører ophævelse af de forskellige rådgivningskategorier inden for sundhedsrådgivningen for svine- og kvægbesætninger samt i minkfarme. Det er hensigten at ophæve den nuværende ordning med forskellige rådgivningskategorier i sundhedsrådgivningen, og derfor foreslås en ophævelse af den bestemmelse, der bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om op- og nedrykning i rådgivningskategorier for kvæg- og svinebesætninger. Samtidig er det endvidere hensigten at ophæve den tilsvarende ordning med forskellige rådgivningskategorier for sundhedsrådgivningsaftaler i minkfarme.

Sundhedsrådgivning udgør et helt centralt værktøj for vores dyresundheds- og dyrevelfærdstilstand i vores husdyrproduktion, og det skal sundhedsrådgivningen fortsat være. Men den nuværende ordning er relativt detailstyret. Ønsket med den foreslåede regelforenklingsinitiativ er at understøtte den enkelte landmands motivation for at øge sundheden, for at øge velfærden i sin produktion. Det vil således fremover være besættningsejerens eget ansvar i samarbejde med besættingsdyrlægen at rekvirere yderligere rådgivning, når eller hvis behovet opstår.

Lovforslaget implementerer desuden initiativet om veterinærfaglig Salmonella Dublin-rådgivning, som er et af indsatsområderne i den samlede indsats over for Salmonella Dublin, som løber frem til 2020, og supplerer den første salmonellahandlingsplan fra 2008 samt de supplerende initiativer fra 2013. Formålet er at udrydde Salmonella Dublin i den danske kvægproduktion. På den baggrund foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse, som skaber hjemmel til at kunne påbyde veterinærfaglig rådgivning af besættingsansvarlige på kvægejendomme, som udgør en Salmonella Dublin-smitterisiko.

Rådgiverne vil være dyrlæger, der af Fødevarestyrelsen er godkendt til rådgivning på baggrund af en vurdering af deres erfaring med bekæmpelse af netop Salmonella Dublin.

Til sidst vil jeg nævne, at jeg forventer en bred opbakning til lovforslaget, da der som nævnt er tale om lovændringer, som implementerer vigtige initiativer fra forlig, som brede flertal står bag. Jeg noterer mig, at nogle endnu ikke er endelig afklaret, men vil afvente udvalgsbehandlingen, og det har jeg stor respekt for.

Med disse ord ser jeg frem til denne udvalgsbehandling af lovforslaget og takker for jeres deltagelse i debatten i dag.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er lige en enkelt for en kort bemærkning. Hr. Simon Kollerup, Socialdemokratiet.

Kl. 13:07

Simon Kollerup (S):

Tak for det. Og med fare for, at det kan ende som en tvivlsom udgave af Tirsdagsanalysen, vil jeg alligevel starte med at prøve at bede ministeren om at sætte navn på, hvem der har udtalt følgende, og måske give sin egen holdning til citatet til kende:

Det er jo rystende, at vi har med en minister at gøre, der intet blik har for krisen i dansk landbrug, når man kan foreslå noget så tåbeligt, som at landmænd skal i bad, hver gang man forlader stalden. Det er, som om ministeren intet ved om den praktiske hverdag på et dansk landbrug.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 13:08

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Ja, hvis vi skal lege Tirsdagsanalysen, skal vi først diskutere, hvem der er smukke, og hvem der er krukke. Men jeg ved ikke, hvem der er kommet med det her citat. Jeg kan næsten regne ud, at når hr. Simon Kollerup fremsætter det sådan, er det muligvis en af mine partifæller, men jeg må blive svar skyldig.

Jeg synes, at det her er et udmærket tiltag, så det er det, jeg forholder mig til.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 13:08

Simon Kollerup (S):

Det er jo fair nok, og det er ikke, fordi det her skal blive til en quiz, men jeg synes alligevel, det var relevant at tage op, fordi vedkommende så følger det op med at sige:

»Det er min klare holdning, at vi ikke skal indføre den slags pjat med udgifter til følge for landbruget midt i en økonomisk krise, lige som vi heller ingen evidens har for, at noget sådant har en effekt.«

Det er faktisk ministerens forgænger i embedet, Esben Lunde Larsen, der har udtalt det her som folketingsmedlem, inden han selv blev minister.

Derfor har jeg måske bare et spørgsmål til regeringens nyfundne holdning til spørgsmålet om badeforhæng og bade faciliteter: Tror man i dag på, at det har en effekt, og at der er tilstrækkelig med evidens for det?

Kl. 13:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 13:09

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Jeg vil starte med at sige, at det er sådan et af de eksempler, som understreger, at man nogle gange skal være forsigtig med, hvor håndfaste holdninger man har, idet man jo i den sammenhæng risikerer en dag at blive sat over på rækkerne herovre. Det er sådan til almindelig anbefaling rundt i salen – for jeg er også blevet ramt af det nogle gange.

Jeg vil sige, at det, som er vigtigt for mig, er, at selv om det er små tiltag, vi kan gøre – noget af den kritik, der har været, er, at det her kun batter en lille smule – har vi altså også en forpligtelse til at gøre ting, som gør en lille forskel. Jeg tror på, at det her vil gøre en forskel, og jeg synes, at vi har en fælles forpligtelse – det er vi jo fuldstændig enige om – til at sikre mindst mulig smitterisiko. Og der tror jeg også, at det her vil være et vigtigt værktøj.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

9) Forhandling om redegørelse nr. R 3:

Udenrigsministerens redegørelsen om udviklingen i EU-samarbejdet.

(Anmeldelse 12.10.2018. Redegørelse givet 12.10.2018. Meddelelse om forhandling 12.10.2018).

Kl. 13:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg har lige et par praktiske oplysninger, for i denne redegørelsesdebat tager vi hul på et forsøg, hvor alle ordførere samles her på første række, og vi skal lige bruge 1 minut eller 2 på at få det praktiske i orden. Jeg skal i hvert fald lige sikre mig, at alle bliver koblet rigtigt på, så vi venter lige lidt med at kalde nogen herop til ordførertale, indtil vi har den tryghed for, at forsøget kommer til at gå i gang som planlagt, og at jeg også har et overblik over, hvilke ordførere der reelt er til stede. I mellemtiden kunne det måske være godt, hvis vi kunne få vandglassene skiftet heroppe.

Jeg skal lige sikre mig, at I ordførere, der er på plads, er trygge ved situationen. Der nikkes, man er lige så tryk, som man plejer at være herinde i det åbne demokrati. Og ministeren er også på plads, ikke nødvendigvis tryk, kan jeg se, men på plads. Tak skal I have alle sammen.

Kl. 13:13

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så vil jeg dermed sige, at forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Peter Hummelgaard Thomsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det, og også mange tak til udenrigsministeren for den redegørelse, der er blevet fremsendt til Folketinget. Jeg tror, jeg vil starte på et sådan lidt mere overordnet plan. De her redegørelsesdebatter er jo en mulighed for også at brede diskussionen lidt ud og tage nogle af de sådan større temaer op, noget, man måske kan have en tendens til, enten bevidst eller ubevidst, at lade forsvinde i hverdagen.

Altså, for Socialdemokratiet er EU ikke alene et vigtigt og afgørende projekt, men det er et projekt, som vi bakker fuldt og helhjertet op om, og det tror jeg bare er vigtigt at få understreget. Det gør vi af mange forskellige årsager. Vel nok allermost værd er det at notere sig, at EU igennem mange, mange år først og fremmest har været med til at sikre et indre marked, der er effektivt, hvor vi kan handle med hinanden, og som har været afgørende for at skabe beskæftigelse og fremgang rundt omkring i de europæiske lande. Det gør vi, fordi det rent faktisk igennem at forpligte hinanden i økonomisk samarbejde og politisk samarbejde er lykkedes os at skabe stabilitet og fred rundt omkring i Europa.

Men vi gør det mest af alt jo også, fordi når vi ser på summen af alle de store udfordringer, vi kan se rundt omkring i verden, så er EU for nuværende det bedst tænkelige redskab, vi har, til at løse de mange store udfordringer, uanset om det er klimakrisen, og uanset om det er regulering og med vores øjne også beskatning af den finansielle sektor, som ellers kommer til at slippe fuldstændig fri i grådighedens navn. Og det er, uanset om det er øget regulering af en stadig mere markedsdominerende techsektor, altså en meget mere markedsdominerende sektor for digitale tjenester, hvor man i stigende grad har meget, meget stærke og meget, meget store monopoler, som selv bestemmer, hvor det er, de vil betale deres skat, og som sådan set udøver en form for virksomhed, som vi i mange, mange årtier i hele den vestlige verden har været foruden.

Vi bakker op om EU, fordi vi kan se, at på den udenrigspolitiske scene er Europa også bedre tjent med at stå mere sammen. Det kan vi jo se på en lang række forskellige ting. Der havde ikke været en Parisaftale, hvis ikke det var EU, der havde presset på for det, og der ville heller ikke være en effektiv implementering af den Parisaftale, hvis ikke EU blev ved med at presse på for det.

Men det betyder jo ikke, og det er også meget vigtigt at sige, at der ikke er gigantiske udfordringer. Det betyder heller ikke, at vi er tilfredse med status quo, og det betyder slet ikke, at vi ikke kan se, at der også er store udfordringer og store problemer både i EU og med den måde, det indre marked er skruet sammen på.

En af de ting, som vi er meget optaget af i Socialdemokratiet, er jo, at vi bakker op om princippet om den fri bevægelighed. Men vi vil også gerne have, at den fri bevægelighed skal betyde fair bevægelighed, og i alt for mange år har vi været vant til mere eller mindre at se passivt til, at social dumping har kunnet foregå. Der er, når man ser på det her i tiåret for finanskrisen, stadig væk et meget, meget stort efterslæb, hvor der navnlig i de sydeuropæiske lande, men også rundt omkring stadig væk er alt for mange arbejdsløse. Nogle lande har stadig væk to cifrede arbejdsløshedsprocenter. I nogle lande har man stadig væk op omkring 35-40 pct. ungdomsarbejdsløse.

Oven i det kan man se, at blandt almindelige lønmodtagere, også i Nordeuropa, er utrygheden stadig væk meget, meget stor. Lønudviklingen er ikke gået lige så stærkt som alle mulige andre steder, og nogle af årsagerne til de ting samlet set er, at den fri bevægelighed inden for det indre marked ganske enkelt ikke har været retfærdig. Der er, som det også blev nævnt i udenrigsministerens redegørelse, sket nogle ting. Der er navnlig sket nogle reelle fremskridt, for så vidt angår udstationeringsdirektivet, hvor man er nået et skridt længere. Jeg deler ikke udenrigsministerens optimistiske opfattelse af, at

man nu reelt har sikret lige løn for samme arbejde det samme sted, men vi er om ikke andet kommet et par skridt tættere på.

Men der er stadig væk meget store udfordringer inden for en lang række sektorer, inden for transportbranchen, inden for lufttransportbranchen, inden for byggeriet og især inden for en lang række af de områder, som i meget høj grad handler om den fri bevægelighed for tjenesteydelser. Og en af de meget, meget store prioriteter, som Socialdemokratiet har for udviklingen af det europæiske samarbejde, er, at vi reelt får sat en stopper for, at der foregår social dumping, og at der er en ubalance mellem på den ene side det indre markeds grundlæggende principper og på den anden side respekten for lønmodtagernes grundlæggende rettigheder, lønninger og arbejdsvilkår.

Kl. 13:18

Et andet sted, hvor vi sådan set også gerne ser at Danmark spiller en meget mere ambitiøs rolle, er, for så vidt angår den meget store problemstilling, som jeg også var lidt inde på i indledningen, og som handler om de her nye techmonopoler og det, at de dybest set ingen skat betaler, hverken i Europa eller for den sags skyld nogen andre steder. Et af de forslag, der er kommet fra Europa-Kommissionen, er, at vi måske skal prøve at gå sammen om en eller anden form for digital beskatning af nogle af de her virksomheder. Det bliver nævnt i udenrigsministerens redegørelse, men det bliver ikke også samtidig nævnt, at den rolle, Danmark har spillet i de drøftelser, indtil videre i hvert fald, har været i bedste forstand fodslæbende; og i værste forstand har man decideret stillet sig på de landes side, som er nogle af de lande – lavskattelandene, Irland m.fl. – som har forsøgt at forhindre, at man laver en fælles regulering på de her områder.

Så det er bare for at sige, at vi ikke er tilfredse med tilstanden for det nuværende europæiske samarbejde, men vi kan omvendt heller ikke se nogen som helst fornuft i, at vi skulle forlade, bryde ned eller direkte modvirke og modarbejde det fællesskab, vi nu engang har, og som giver nogle af de bedste forudsætninger, vi har, for at løse de store problemer, vi nu engang har.

Derudover er en af de vel altoverskyggende udfordringer for os her i Danmark og for resten af Unionen lige nu, under hvilke vilkår Storbritannien kommer til at træde ud. Vi har jo mange af de her diskussioner næsten hver uge i Europaudvalget. Vi har det også i Folketingets Brexitfølgegruppe osv. Set med vores øjne er det en ikke bare beklagelig, men ulykkelig ting, at Storbritannien har valgt at forlade EU. Danmark har for det første mistet en tæt samarbejdspartner, og for det andet mener jeg helt grundlæggende ud fra ren og skær solidaritet med dem, der er lavest lønnet og kortest uddannet i Storbritannien, at det er dem, der desværre ender med at komme til at betale den højeste pris for den beslutning indtil videre.

Men grundlæggende står vi altså også fast på, at Danmark selvfølgelig skal holde sig inden for det forhandlingsfællesskab, der er i EU. Og vi bakker entydigt op om den linje, der indtil videre har været lagt fra regeringens side om, at det mest af alt er Storbritannien, der er nødt til at fortælle resten af fællesskabet, hvad det egentlig er for en relation, man gerne vil have til EU i fremtiden.

Det allersidste, jeg bare skal nævne, er, vi jo i løbet af de næste forhåbentlig mange år kommer til at blive ved med at diskutere mange af de her meget, meget store sager. En af de ting, som vi i hvert fald har været meget skuffede over, har været, at den mulighed, Brexit var, til rent faktisk at sætte sig ned og analysere igennem, hvorfor det egentlig var, at der kunne opstå en situation, hvor store dele af et medlemslands befolkning vælger at forlade Unionen, ikke blev udnyttet. Hvad er det for nogle ubalancer, vi har i det europæiske samarbejde i dag? Er der den grad af demokrati, som vi ønsker? Og mest af alt set med vores øjne: Er der den grundlæggende respekt for lønmodtagernes grundlæggende rettigheder, lønninger og arbejdsvilkår? Ligger fokus de rigtige steder?

Der blev oven på Brexit afholdt en række møder. Jeg mindes, at der var et møde for stats- og regeringscheferne på en båd i Bratisla-

va. Jean-Claude Juncker har udgivet en hvidbog, men derudover er diskussionerne om, hvordan vi reformerer projektet, hvad enten man vil reformere det i den ene retning eller den anden retning, jo stort set gået i stå. Og det synes vi ikke alene er beklageligt, men det er ulykkeligt, for på den måde har vi også lagt kimen til, at EU kan have i nye grundlæggende eksistentielle kriser. Og vi tror grundlæggende, at en af de ting, der skal løses, er, at vi skal sørge for, at den fri bevægelighed også bliver til fair bevægelighed.

Jeg tror, jeg vil lade det være mit indlæg i den her omgang.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Der er to indtegnen til korte bemærkninger. Den første er hr. Kenneth Kristensen Berth, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:22

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det. Jeg tror bare, man må konstatere, at det, vi er vidne til fra Socialdemokratiets side i dag, er et gigantisk dobbeltspil – et gigantisk dobbeltspil, intet mindre. For her står hr. Peter Hummelgaard Thomsen og fortæller, hvor optaget hr. Peter Hummelgaard Thomsen er af at undgå social dumping og af at varetage danske lønmodtageres interesser. Og hvad er det, der foregår i Europa-Parlamentet? Der er vel ikke nogen gruppe, der mere end S&D har modvirket forsøget på at indeksere børnecheck, forsøget på at reservere danske dagpenge til folk, der rent faktisk har optjent danske dagpenge osv.

Så vil hr. Peter Hummelgaard Thomsen sikkert lige om lidt sige: Vi har jo kæmpet. Næh, hr. Peter Hummelgaard Thomsens kollega Ole Christensen gad ikke engang tage kampen i Beskæftigelsesudvalget, hvor han sidder. Han sagde, at det var en tabt kamp på forhånd, så det gad han egentlig ikke bruge tid på. Det sagde han her til Ritzau den 13. juni 2018. Helt ærligt, vil jeg sige til hr. Peter Hummelgaard Thomsen, hvis Socialdemokratiet ikke engang gider kæmpe kampen, er den så ikke tabt på forhånd?

Kl. 13:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Jeg føler det, som om jeg har hørt både det indlæg og det spørgsmål før, og jeg tror, at hr. Kenneth Kristensen Berth også udmærket kender svaret. Der er intet parti i Folketinget, der er lige så optaget af social dumping, som vi er, og reelt set også forsøger at løse det. Hr. Kenneth Kristensen Berth kan jo komme med nok så mange fortællinger nede fra Europa-Parlamentet, han vil, og hive fat i et enkelt citat, og jeg har set, at det bliver delt flittigt af og til, også af øvrige borgerlige politikere, altså noget, Ole Christensen har sagt. Men sandheden er i virkeligheden, at det jo er rigtigt, at vi inden for S&D-gruppen har forskellige syn, altså vi kan jo ikke løbe fra, at en række af vores partifæller nede i Europa-Parlamentet har et andet syn på nogle af de her ting. De har omvendt heller ikke, desværre for dem, den samme arbejdsmarkedsmodel, som vi andre har. Men vi tager den kamp, og vi tager den også her i Folketingssalen.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 13:24

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Det virker bare, som om der er et sæt socialdemokratiske holdninger til udvortes brug, og så er der et andet til indvortes brug. Den 12. marts 2018 havde fru Mette Frederiksen, hr. Peter Hummelgaard

Thomsens formand, et indlæg i Financial Times. I det indlæg slår fru Mette Frederiksen til lyd for, at EU skal have mere indflydelse på det sociale område; EU skal have mere karakter af en social union. Det er jo det stik modsatte, som Socialdemokratiet siger herhjemme. Kan hr. Peter Hummelgaard Thomsen ikke fortælle os, hvorfor Socialdemokratiet ikke har én linje i Folketinget, én linje i Financial Times og én linje i Europa-Parlamentet?

Kl. 13:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:24

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Vi har én linje hele vejen igennem, og jeg tror i virkeligheden, at hr. Kenneth Kristensen Berth skal læse det indlæg i Financial Times igen. For det, som fru Mette Frederiksen siger, er, at et af problemerne i EU jo er den manglende sociale sammenhængskraft. Hun slår ikke til lyd for, at vi skal have en social union med de samme sociale ydelser rundtomkring. Men hun slår til lyd for, at der bliver ført en politik, som reelt set også kan gøre, at i særdeleshed lønmodtagerne har mulighed for at kræve deres retmæssige andel af den produktivtetsvækst, den velstandsvækst, som samfundet oplever.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til en kort bemærkning er hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:25

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Først vil jeg gerne sige tak for en rigtig god tale. Jeg synes, at det var spændende netop også lige at høre de store tanker om, hvad det er, vi står med foran os. Det, som jeg lidt sidder og tænker over, er omkring de udmeldinger, der har været fra Socialdemokratiet om de danske forbehold, at dem skulle man ikke pille ved lige nu. Men samtidig synes jeg også bare, at jeg hører, når man har den lidt større indflyvning fra ordføreren, at der jo er nogle områder, hvor det er nødvendigt at samarbejde, som jo også lidt hører ind under det med nogle af de forbehold. Her tænker jeg specielt, når vi snakker om EU's rolle i verden og så forsvarsforbeholdet. Kan ordføreren ikke sige lidt mere om, hvad positionen er med hensyn til de her forbehold? Et kan være noget strategisk, men jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre den politiske holdning til, hvor det er, man gerne vil hen, i forhold til de forbehold vi har fra dansk side.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Jeg tror, at det, du har hørt, både fra mig og fra mit partis formand vedrørende forbeholdene, i virkeligheden har været forsøg på bare at være helt ærlige og sige, at nu har vi haft de forbehold i 25 år. Jeg begræder stadig væk, at danskerne vendte tommelfingeren nedad, da vi spurgte dem, om man ville afskaffe store dele af retsforbeholdet i december 2015, men det var nu engang sådan, danskerne placerede sig. Jeg husker i den sammenhæng jo også, at hr. Rasmus Nordqvists parti var sådan lidt både ja og nej eller ja, men. Men ikke desto mindre har vi jo fundet en måde at navigere inden for de forbehold på, også retsforbeholdet.

Jeg tror bare, at man skal sige, at dansk EU-politik er – og det er vores linje – at der skal være tungtvejende grunde til, at vi skal udskrive nye folkeafstemninger om at afskaffe forbeholdene. Jeg ser

ikke nogen tungtvejende grunde til, at vi skal afskaffe euroforbeholdet, jeg ser ikke nogen tungtvejende grunde til lige nu og her, at vi skal afskaffe forsvarsforbeholdet. Jeg kunne godt have lyst til det med retsforbeholdet, men omvendt er jeg også så demokratisk indrettet, at jeg siger, at det har vi lige spurgt danskerne om, og derfor må vi i vores EU-politik forsøge at navigere inden for de rammer, der nu engang er.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 13:27

Kl. 13:27

Rasmus Nordqvist (ALT):

Hvordan forholder ordføreren sig så til EU's fremtid, det, vi diskuterer på tværs af alle landene lige nu? Der er en stor, stor folkelig diskussion i gang omkring det her. Der er hele diskussionen om, hvorvidt EU skal være i flere rum, have flere hastigheder, når vi står med de her forbehold, og eksempelvis når det handler om den udenrigspolitiske situation, eller når det er på retsområdet. Hvordan ser Socialdemokratiet og ordføreren så den diskussion i den danske virkelighed?

Kl. 13:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:28

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Først og fremmest tror jeg, at hvis EU-projektet med så mange lande, som vi er blevet, skal have mulighed for at holde, så er man nødt til at betragte et EU, der arbejder i flere forskellige rum. Nogle kan arbejde mere om det ene, og nogle kan arbejde lidt mindre om det andet. Det tror jeg grundlæggende.

Det andet er i forhold til udenrigspolitikken – jeg har også hørt, at det ligesom er blevet nævnt som en del af argumentet for, at vi nu pludselig skal afskaffe forsvarsforbeholdet. En af de ting, som jeg synes har placeret Danmark i en rigtig svær situation her for ganske nylig, har været beslutningen om Nord Stream 2. Der har jo ikke været meget hjælp at hente for Danmark i den svære diskussion og svære beslutning fra hverken Europa-Kommissionen eller for den sags skyld fra Tyskland eller for den sags skyld fra Frankrig. Der har det jo været amerikanerne, vi stadig væk har skullet være tættest allieret med i den svære beslutning om at forsøge at stå skulder ved skulder med vores baltiske venner.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Næste til kort bemærkning er hr. Søren Søndergaard, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:29

Søren Søndergaard (EL):

Tak. Der er jo sådan en tendens til, når der er problemer, som er for store til, at man tør tage livtag med dem i nationalstaterne, at sige: Det er noget, EU skal løse. Derfor bliver vi også nødt til nogle gange at vurdere realismen i, om EU løser dem. Og derfor vil jeg godt spørge hr. Peter Hummelgaard Thomsen, hvor realistisk Socialdemokratiet opfatter at det er, at EU skal gennemføre en fælles minimumsselskabsskat, som kommer over f.eks. 5 pct.? Altså, er det noget, som har nogen gang på jorden, og er det noget, som man kan forestille sig vil blive gennemført inden for, lad os bare sige, de kommende 10-15 år?

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:30

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Ja, det tror jeg da. Altså, hr. Søren Søndergaard har ret i, at det ikke er noget, der bliver gennemført i morgen og formentlig heller ikke i overmorgen. Men jeg ved ikke, om hr. Søren Søndergaard noterede sig, at den tyske finansminister, Olaf Scholz, jo i en af de store tyske aviser den anden dag oven på udbytteskattesandalen udtalte, at et af svarene på det her vil være at have en fælles bund under selskabsskatten. Og hvis at tyskerne er begyndt at synes, at det her er en god idé, jamen, så er vi jo begyndt at nærme os.

Altså, uanset om man kan lide det eller ej, er tyskerne jo en af de væsentligste drivkræfter for både udvikling og også for den udvikling, vi gerne vil stoppe inden for EU. Så jeg tror ikke, at det er lige så urealistisk, som hr. Søren Søndergaards spørgsmål giver udtryk for.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 13:30

Søren Søndergaard (EL):

Den tyske finansministers udtalelse bekræfter sådan set det, jeg sagde, altså at man kan skyde det ned til EU. For jeg hørte jo ikke i hr. Peter Hummelgaard Thomsens tale, at det var et centralt krav for Socialdemokratiet at få indkaldt til en regeringskonference med det formål at få åbnet traktaten.

Virkeligheden er jo, at der ikke kan laves nogen bundskattegrænse, som er over et vist substantielt niveau, medmindre der sker en åbning af traktaten. Det er jo ikke en kompetence, som EU har i dag; det kræver en ændring af traktaten.

Derfor vil jeg bare godt spørge: Hvorfor er det så ikke et hovedkrav for Socialdemokratiet at få åbnet traktaten med henblik på at få ændret traktaten, sådan at det kan blive muligt?

Kl. 13:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren.

Kl. 13:31

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Jamen det skal jeg ikke kunne afvise at det også godt kunne blive. Det er jo et spørgsmål om, hvad det er for en arbejds metode, man bruger. Det er i virkeligheden inden for det sidste års tid, at vores parti har lanceret ideen om, at vi skal have en fælles bund under selskabsskatten i EU. Og i første omgang har vi jo en diskussion mellem Folketingets partier og ude i offentligheden om, hvorvidt man synes, det er en god idé, eller ikke synes, det er en god idé. Jeg kan jo pege rundt i salen på en del, der ikke synes, det er en særlig god idé.

Om vi vil bruge det arbejdsredskab at kræve, at man skal have en regeringskonference, hvor man genåbner traktaterne, skal jeg hverken love eller afvise på nuværende tidspunkt.

Kl. 13:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Den næste til en kort bemærkning er hr. Michael Aastrup Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:32

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Det, der fik mig op af stolen, var, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde om forsvarsforbeholdet. For der må jeg indrømme at jeg er dybt, dybt uenig. Selv om jeg selvfølgelig er et hundrede procent enig i, at vi selvfølgelig ikke skal have folkeafstemning før et folketingsvalg, som lurer i horisonten, forstår jeg ikke, at man bare kaster det til side og siger, at man ikke kan forstå, at der skulle være nogen tungtvejende årsager til det.

Altså, vi har at gøre med et Rusland, som agerer mere og mere aggressivt, og vi har en Trumpadministration, som trækker sig mere og mere ud fra den internationale scene, og det er jo egentlig også det billede, jeg troede Socialdemokratiet var enig i. Derfor er der jo reelt kun et alternativ, hvis vi ønsker et stærkt forsvarsperspektiv, og det er et styrket europæisk samarbejde, hvori vi kan sørge for, at der også er en beskyttelse af også danske interesser.

Så lige i forhold til Nord Stream 2, hvor ordføreren var ude og give skylden til alle mulige mærkelige, vil jeg sige, at mit billede af det er, at det ikke så meget er Europa-Kommissionen, men mere Rådet, som vi skal skyde skylden på – men det er så en helt anden diskussion.

Kl. 13:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:33

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Jeg lader mig være i rettesat for, at det mere er Rådet, end det er Kommissionen, jeg skal skyde skylden på. Men jeg synes i virkeligheden, at ordføreren siger noget interessant. Han spørger, hvorfor vi ikke kan have et stærkt ønske om et stærkt forsvarssamarbejde i EU. Jamen det har vi jo sådan set. Jeg har bare svært ved at se, hvad det konkrete er, som gør, at forsvarsforbeholdet forhindrer både nu og for den sags skyld til næste år, at vi ikke kan have det. Jeg har også hørt både ordføreren og mange af ordførerens partifæller ligesom sige, at det i virkeligheden handler om en omkalfatring af, hvor vi orienterer os hen, altså de stigende trusler fra Rusland osv. – jo jo, men man skal bare hele tiden huske på det, hvis vi afskaffer forsvarsforbeholdet med den årsag, at mange af de toneangivende lande i EU, som udstikker kursen på nogle af de her spørgsmål, jo er meget, meget tæt på det Rusland, der i stigende grad truer sig vej frem mod sine naboer og alle mulige andre, navnlig Tyskland, men også andre lande.

Det synes jeg bare er værd at have med i den debat, og jeg synes, det er en vigtig nuance at få indføjet, inden det bare bliver til, at man siger: Jamen amerikanerne er dumme, fordi de har valgt en dum præsident; russerne er også dumme. Jeg tror, det er vigtigt at have med. Vi får ikke nødvendigvis en stærkere linje over for Rusland, ved at vi afskaffer forsvarsforbeholdet.

Kl. 13:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til sin anden korte bemærkning.

Kl. 13:34

Michael Aastrup Jensen (V):

Men det er lige præcis også det, vi beder om, nemlig debatten. Der er det, jeg ikke forstår, hvorfor Socialdemokratiets EU-ordfører bare siger: Jeg ser ikke nogen årsag til overhovedet at have debatten. Det var sådan, jeg forstod det. Men det kan være, det var en grov fortolkning, en fortolkning, der var forkert. Fair nok.

Jeg synes jo lige præcis, der er behov for, at vi debatterer det her. Der er behov for, at vi hele tiden prøver at se på, hvad der er af for-

skellige løsninger på det. Der er det bare vores svar, at hvis vi også ønsker at have et sikkert Danmark i de næste 10 år, i de næste 20 år, så bliver vi også nødt til hele tiden at agere i et foranderligt udenrigspolitisk billede, der er, at USA trækker sig mere og mere ind i sig selv. Og derfor er vi også nødsaget til at have nogle stærke venner, som kan være med til at beskytte et land som Danmark, som ligger så tæt på Rusland.

Kl. 13:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Jamen når Joe Biden tiltræder som præsident, hvilket jeg håber på, i januar 2021, så kan det være, at USA agerer på en anden måde. Altså, vi hilser debatten velkommen. Det eneste, jeg prøver at sige, og det er for at være ganske ærlig, er, at hvis vi skal ud og bede danskerne om at gå til stemmeurnerne og tage stilling til her, er vi simpelt hen nødt til at have noget mere og noget andet og nogle tungtvejende, også meget gerne konkrete årsager til, at vi skal afskaffe det forbehold. Det gælder, både hvis det skal kunne lade sig gøre at overbevise danskerne, men også, hvis den debat overhovedet skal give mening.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere indtegnet til korte bemærkninger, så vi fortsætter i talerrækken, og jeg giver ordet til ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Kenneth Kristensen Berth. Værsgo.

Kl. 13:36

(Ordfører)

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det, fru formand. I de her måneder har EU vel sin måske største udfordring til dato. Et medlemsland har truffet den beslutning at vende ryggen til Unionen og forlade den, en modig og utvivlsomt rigtig beslutning for briterne, men også en beslutning, der har efterladt et EU, som det for Danmark bliver mere og mere besværligt at være medlem af. For selv om det med britiske øjne var en god beslutning, er det også en beslutning, der potentielt har vidtrækkende konsekvenser for Danmark. Storbritannien er en af vores største samhandelspartnere og formentlig det land i EU, vi har støttet os mest op ad, siden vi sammen kom ind i fællesskabet.

Storbritanniens udmeldelse kalder således på svar på to spørgsmål. For det første, hvordan vi sikrer den for Danmark bedst mulige udtrædelsesaftale for Storbritannien, og for det andet, hvordan Danmark skal orientere sig i et EU uden briterne. Landbrug & Fødevarer har peget på, at dansk landbrug i tilfælde af en britisk udtrædelse af EU uden en aftale i det værst tænkelige scenarie kan risikere at miste op mod tre fjerdedele af vores landbrugseksport til Storbritannien. Danske fiskere skal finde nye steder at fange deres fisk, for i dag fanges 40 pct. af fiskene i britisk farvand, hvilket jo heller ikke vil være muligt i tilfælde af en aftaleløs udtræden. Danmark har således meget på spil i forhold til Storbritannien. Danmark har brug for en omfattende og solid frihandelsaftale med briterne.

Ifølge udenrigsministeren har »EU tilbudt Storbritannien en mere ambitiøs frihandelsaftale, end ... noget andet land«. Jeg ved ikke, hvor udenrigsministeren har det fra. Det, jeg har hørt, er, at EU's chefforhandler, og dermed også medlemslandene, har stået fast på, at der ikke kan sorteres i de fire friheder. Vil man havde gang til EU's indre marked, skal man acceptere arbejdskraftens frie bevægelighed, og det vil briterne som bekendt af gode grunde ikke.

Mig bekendt har EU ikke tilbudt briterne noget som helst konkret. EU har spurgt, hvad briterne vil have, og da briterne kom med

deres forslag i form af den såkaldte Chequersplan, tog det 2 dage, før Michel Barnier havde fejlet den plan af bordet, og måske tog det Donald Tusk en ekstra dag eller to – det kan jeg ikke helt erindre, men det var så også det – før han nåede samme konklusion. Man kan ikke på den ene side forlange af briterne, at det er dem, der skal fortælle, hvad de vil, derpå afvise det uden at sætte noget andet i stedet og samtidig prale af, at man har tilbudt briterne en ambitiøs frihandelsaftale.

Faktum er, som også topmøderne i Salzburg og Bruxelles har vist, at vi står med en reel risiko for, at Storbritannien forlader EU uden en aftale til ubodelig skade for Danmark. Og hvorfor gør vi så det? Ja, det gør vi, fordi EU-systemets egen selvopholdelsesdrift forhindrer en aftale. EU-systemet ønsker ikke en aftale med Storbritannien, der kan anspore andre lande til at få den idé, at man kan rive sig løs fra EU, uden at det får alvorlige konsekvenser for landets økonomi. I stedet for at præsentere et positivt projekt, som lande har lyst til aktivt at tage del i, præsenterer EU et skræmmescenarie for, hvad der sker, hvis man forlader skuden. Det vidner om et projekt, der har mistet selvtilliden. De EU-begeistrede tror ikke længere på, at de gennem en positiv dagsorden kan overbevise europæerne om det forunderlige i det europæiske samarbejde. Der er kun angsten for, hvad der sker, hvis man falder ud over kanten, tilbage. Fattigt!

Mens EU i Bratislava debatterede konsekvenserne af den britiske udmeldelse og hævdede, at man nu omsider ville lytte til de skeptiske befolkninger, så har virkeligheden været en ganske anden. Nu lægges der op til yderligere intensivering i EU-systemet, intensivering af forsvarssamarbejdet, udbygning af en fælles europæisk udenrigspolitik, ét budget for EU-medlemslandene, forpligtelse for landene til at afskaffe deres nationale valutaer, en fælles finansminister og fælles finanspolitik. Og det er blot nogle få af de ambitioner, som er blevet præsenteret af kommissionsformand Jean-Claude Juncker og den franske præsident, Emmanuel Macron, der under sit besøg i Danmark for nylig nærmest blev modtaget som en fransk revolutionshelt.

Nu er Macron jo ingen helt, men han har skrevet en bog, der hedder »Revolution«. Der er nu ikke meget revolution indeholdt i den, medmindre man da for første gang i verdenshistorien skal opleve en folkelig manifestation til fordel for at afgive sin demokratiske medbestemmelsesret til et ufolkeligt elitært embedsmandsstyret autokrati.

Kl. 13:41

Heldigvis er det ikke Emmanuel Macrons luftspejlinger og Jean-Claude Junckers fantasifostre, der har vind i sejlene i Europa i disse år. Befolkningerne rundt omkring i Europa er godt i gang med at tage magten tilbage, hvad valgene i Østrig, Ungarn, Italien, Tyskland, Slovakiet, Sverige – ja, jeg kunne blive ved – jo også har vist. Borgerne er trætte af inkompetente politikere, der gemmer sig bag embedsmænd i Bruxelles og ikke kan løse de problemer, som borgerne kræver løst, som f.eks. når det handler om migrantkrisen.

Skulle man tro udenrigsministerens redegørelse, er migrantkrisen løst, fordi der kommer færre mennesker over Middelhavet. Det er næppe rigtigt. Der er nemlig ikke ændret noget principielt siden 2015. EU har ikke ændret sin politik over for lykkejægerne fra syd. Det er stadig en menneskeret at kunne indgive en asylansøgning i Danmark. Uanset på hvor svagt et grundlag anmodningen så måtte hvile, skal der igangsættes en behandling heraf, og skulle ansøgeren få afslag på sin anmodning, ja, så vil vedkommende efter al sandsynlighed i det omfang, vedkommende overhovedet kan lokaliseres, ikke kunne returneres til sit oprindelsesland, men henvises til en tilværelse som illegal indvandrer i Europa. Det kan ikke blive ved, og derfor er det nu, at de nødvendige ændringer af europæisk politik skal foretages, inden en ny tsunami tager sin form og vælter ind over de europæiske kyster.

Ambitionen fra europæisk side er etablering af – sagt på rigtig kancellieeuropæisk – såkaldte ilandsætningsplatforme i Nordafrika. Det eneste problem er, at ingen af de nordafrikanske lande ønsker at tage del i og lægge jord til disse centre, og derfor må man jo også spørge sig selv, hvad Europa egentlig får ud af at øge bidraget til de sydlige medlemslande med 24 pct. i langtidsbudgettet.

Vi er formentlig nået dertil, at EU står for enden af en blind vej. Enten kan vi blive stående og lade vores eksistens og politiske handlekraft deponere i Tyrkiet, Egypten, Marokko og Libyen, eller vi kan tage ansvar for vores eget kontinent og kulturs overlevelse ved at gøre det nødvendige, nemlig at indføre en blind vej for de personer, der kommer til vores kyster, i form af lukkede centre, hvorfra muligheden for at komme ud begrænser sig til billetten til hjemlandet.

Ja, og det er såmænd det, vi skal. Signalet vil være klart: Man kan ikke gøre Europa til sit kontinent ved at tage en båd over Middelhavet. Gør man det, bliver man aldrig europæer. Stormen vil løje af, lykkejægerne vil opgive deres forehavende, og ja, måske om 3-4 år ser vi en enkelt båd igen, der lige skal tjekke, om europæerne stadig er konsekvente, som det jo skete i Australien den 27. august 2018, den første båd i 4 år til Australien.

Debatten om EU's fremtid bør handle om, hvad det er for et Europa, vi vil have. I Dansk Folkepartis øjne bør det være et Europa, der står vagt om borgernes sikkerhed gennem Europol og accept af, at medlemslandene gør det nødvendige for at undgå, at Europa oversvømmes af fremmede. Forløbet omkring Polens og Ungarns såkaldte krænkelse af Den Europæiske Unions værdisæt har været kvalmende at være vidne til. Polen og Ungarn straffes for at indtage det synspunkt, at Europas grænser skal forsvares. Europa-Parlamentets såkaldte rapport om forholdene i Ungarn er forstemmende. Hverken EU eller Europa-Parlamentet er de rigtige til at være demokratiske overdommere. Medlemsstaterne skal ikke styres som små regionsråd af politisk korrekte eurofile politikere og ikkefolkevalgte embedsmænd. Den demokratiske legitimitet findes ét sted: i medlemslandene, ikke i EU, hvad det ene europaparlamentsvalg efter det andet også viser. Borgerne vil ikke møde frem.

Afslutningsvis vil jeg kort nævne spørgsmålet om EU's langtidsbudget, den såkaldt flerårige finansielle ramme. Det udspil, Kommissionen er nået frem til, er uantageligt. Mens Europa-Kommissionen ønsker, at medlemslandene skal spænde livremmen ind og bruge færre penge, skal EU bruge flere penge, og det, selv om EU mister sin største nettobidragyder, Storbritannien.

Enhver burde kunne sige sig selv, at det er uholdbart. De nettobetalende medlemslandes budgetter betragtes åbenbart hos Kommissionen i Bruxelles som et evigt genopfyldeligt trug, som man bare kan lade de nydende medlemslande æde af. Vi skal bort fra den tankegang. Tæring skal sættes efter næring, også i Bruxelles, og det har vi en klar forventning om at regeringen vil stå fast på. Dem, der betaler regningen, må også bestemme musikken.

Kl. 13:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning til hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:46

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Tak for talen. Jeg beklager, at jeg kom til at grine lidt undervejs, men jeg synes, der var nogle meget kreative sprogblomster. Jeg har et lidt mere grundlæggende spørgsmål, for ordføreren var selv lidt inde på, hvad debatten om EU bør være. Hvad er EU's fremtid? Selv nævner ordføreren lidt om nogle ting og siger, at vi lige skal gøre noget her, men ikke der og ikke der. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre Dansk Folkepartis svar på sådan ligesom rammerne omkring samarbejdet. Altså, nu lovpriser man Brexit, selv om vi ikke aner, hvad det egentlig er. Er det den vej? Altså, skal vi have

den udmeldelse, fordi det her ikke holder, så alle lande derfor et efter et skal melde sig ud? Eller hvad er rammerne omkring det EU, som Dansk Folkeparti ser det, der skal løse de elementer, som Dansk Folkeparti mener er de vigtige?

Kl. 13:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:47

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Nu hørte jeg vores udmærkede miljø- og fødevareminister i dag på Europaudvalgsrådet sige, at han elskede Fællesmarkedet. Det er en meget sjov anvendelse af den betegnelse, altså Fællesmarkedet. Jeg elskede sådan set også Fællesmarkedet. Jeg synes, det var en rigtig god idé, at man på europæisk plan lavede en aftale om, at man kunne handle frit, uden toldbarrierer, og i den gamle form, kan man sige, hvor EU bestod af nogle få lande, men ikke af østeuropæiske lande og heller ikke lande som Spanien og Portugal. Da var det der med den fri bevægelighed for arbejdskraft jo heller ikke det store problem. Det er det så blevet siden hen. Men jeg synes, at man skal tænke sig om, i forhold til hvad et nyt EU skal være, og sige, at så skal et nyt EU tage udgangspunkt i det, som vi alle sammen kan være enige om, nemlig muligheden for at handle frit på tværs af grænser. Så er der nogle få andre ting, hvor EU også kan spille en rolle. I forhold til sikkerhed, hvor jeg i øvrigt mener at EU er for lille, men hvor jeg mener Europol kan være et godt grundlag, og i forhold til miljøstandarder, som jo også har meget at gøre med handelsregler, synes jeg også, at EU kan være et godt bidrag, men på mange andre områder kan EU ikke være det.

Kl. 13:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 13:48

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men vil det sige farvel til det EU, vi kender i dag, med de beslutningskræfter, der ligger, altså at Danmark skal melde sig ud af det samarbejde og vi så kan håbe på, at der kan opstå noget andet, som kan være den her drøm om det gamle fælles marked, der var tidligere?

Kl. 13:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:48

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Det må vi jo se. Personligt mener jeg, at det europaparlamentsvalg, vi kommer til nu, er mere afgørende, end nogen andre europaparlamentsvalg har været, fordi det potentielt kan gøre, at det gamle samarbejde mellem S&D og den kristendemokratiske EPP-gruppe kan bryde sammen, sådan at de ikke bare kan aftale sig til en vej og så stort set enten have et flertal eller være så godt på vej mod et flertal, at det kan være lige meget.

Jeg tror på, at partier, der minder om Dansk Folkeparti, får et virkelig godt valg – det tror jeg på – og jeg tror på, at det kan betyde, at forholdene i EU kan ændre sig i en retning, som er den, vi ønsker, med en større national selvbestemmelsesret.

Kl. 13:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 13:49

Michael Aastrup Jensen (V):

Det er ret afgørende, hvad det lige præcis er, Dansk Folkeparti vil have, for vi, der lever i den virkelige verden, bliver jo også nødt til at agere ud fra, hvad det er for nogle muligheder, der er. Og derfor bliver vi også nødt til at få noget lidt mere konkret, end hvad der sker, hvis nu Dansk Folkepartis europæiske gruppe får et fuldstændigt flertal eller noget, der minder om det, i Europa-Parlamentet, hvilket jeg ikke lige tror sker.

Så hvad er det for en verden, man vil have? Vil man have, at vi melder os ud af EU? Vil man have, at det løses med en slags Brexit, bare tilpasset danske forhold – med de mange udfordringer, det vil skabe? Eller hvad er det, man ønsker? For man kan jo ikke drømme om noget, som ingen andre lande efterspørger. Altså, jeg drømmer også om, at Randers bliver hovedstad i Danmark, men det kommer ikke til at ske i morgen. Og derfor er vi også nødsaget til at agere ud fra de muligheder, der nu engang er. Så lad os vende tilbage til virkeligheden.

Kl. 13:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:50

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Det er i hvert fald ikke hr. Michael Aastrup Jensen, der lever i virkeligheden. Hr. Michael Aastrup Jensen taler jo også om lande forstået som regeringer; han taler ikke om folk – og det, jeg mener, er, at de europæiske folk har sendt et klokkeklart signal om, hvad de vil.

Det europæiske folk ønsker ikke, at deres demokratier og deres demokratiers kompetencer overføres til Bruxelles. Det signal kommer til at stå krystalklart, når vi har haft europaparlamentsvalget til maj. EPP kommer til at gå tilbage, S&D kommer til at blive udraderet. Jeg ved ikke, om ALDE-gruppen laver et samarbejde med Macron, der gør, at ALDE-gruppen lige kan holde med den mandatfordeling, der er nu, men der er ingen tvivl om, at partier, der har det nationale som det centrale, kommer til at få et fantastisk valg.

Det kan ændre dynamikken i EU. Det kan betyde, at EU for første gang går i den retning, som vi ønsker, altså et EU, der levner mere plads til medlemsstaterne, for det er det, der er afgørende. Hvis man ikke når dertil, garanterer jeg hr. Michael Aastrup Jensen for, at EU falder sammen – for det er det, man ønsker fra befolkningernes side.

Kl. 13:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 13:51

Michael Aastrup Jensen (V):

Det lyder ret voldsomt, at dagen efter europaparlamentsvalget bryder EU sammen. Jeg har ikke helt samme frygt for EU's fremtid efter dette europaparlamentsvalg. Lad os nu blive i virkeligheden og sige, at det heller ikke sker, at EU bryder sammen dagen efter parlamentsvalget eller dagen efter igen.

Hvad er det så, Dansk Folkeparti vil have? Jeg har stadig væk ikke fået et svar. Altså, hvis ikke der kommer det der fuldstændige jordskredsvalg ved europaparlamentsvalget, så der kommer dette flertal til visse grupper osv. osv., hvad er det så, Dansk Folkeparti vil have?

Kl. 13:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:51

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Nu stiller hr. Michael Aastrup Jensen et hypotetisk spørgsmål, og det er jo sådan med hypotetiske spørgsmål, at de kræver, at der er nogle forhold i fremtiden, som afklares, før der kan svares på dem. Men min formand har jo allerede indikeret, at han ønsker en afstemning om Danmarks forhold til EU. Det er jeg enig i at vi skal have, men jeg har bare samtidig det håb, at det, der vil ske med det europaparlamentsvalg, er, at betingelserne for det europæiske samarbejde kan ændres, fordi Europa-Parlamentet i meget højere grad, end tilfældet er nu, kan blive en stopklods for at komme videre – for der vil være rigtig mange partier repræsenteret, som ikke ønsker, at EU skal gå videre ad den vej, som EU har været på de sidste flere årtier.

Kl. 13:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Michael Aastrup Jensen, Venstre.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Allerførst skal jeg jo komme med to beklagelser. Den ene er, at man vil opleve, at det ikke er Venstres EU-ordfører, der står heroppe. Han har desværre andet vigtigt arbejde. Så Folketinget må nøjes med Venstres udenrigspolitiske ordfører i stedet for i den her debat. Og den anden er, at jeg skal hilse fra Det Konservative Folkeparti, som desværre ikke kan være til stede i salen i dag. Men de deler de synspunkter, som jeg nu vil prøve at illustrere. Det er jo rart at have fået sådan frie tøjler til at tale på vegne af to partier.

Men først vil jeg holde lidt fast i det, som jeg egentlig også prøvede at få svar på fra Dansk Folkeparti, nemlig hvad det er for en virkelighed, vi lever i, hvor vi oplever en mere og mere foranderlig ikke bare verden, men også Europa. Hvis vi tager fat helt konkret i Brexit, vil jeg sige, at vi meget deler det, som udenrigsministeren og dermed regeringen har skrevet i redegørelsen, nemlig at den fuldstændige uklarhed – om det bliver et såkaldt hårdt Brexit, eller om der kommer en aftale i sidste øjeblik – jo selvfølgelig gør, at en lang række mennesker, men især også virksomheder er rigtig, rigtig nervøse. Og det har regeringen jo så prøvet at løse på forskellige måder. Og det støtter vi fra Venstres side.

Vi støtter det, at man bider sig fast i bordkanten og prøver at holde fast i en eller anden form for løsning med vores britiske venner, men samtidig bliver vi jo også nødt til at gøre os det klart, at det dårlige kan ske, nemlig at det bliver det her såkaldte hårde Brexit. Jeg har jo bemærket, at regeringen allerede eller i hvert fald snart vil præsentere den her nye hjemmeside, som virksomheder og andre, der har interesse i britiske forhold, og i hvordan man skal leve efter et eventuelt hårdt Brexit, kan agere ud fra.

Men vi synes, til forskel fra andre, at Brexit jo præcis viser, hvordan man ikke skal gøre. Vi synes nemlig, at det er ret, ret tydeligt, at den uklarhed og ikke mindst utryghed, som Brexit har skabt internt i Storbritannien med faldende økonomiske nøgletal, med en lang række mennesker, som ikke ved, om de overhovedet kan få leveret mad efter et eventuelt hårdt Brexit, altså ikke er noget at stræbe efter – det viser det med al tydelighed. Det er absolut ikke noget at stræbe efter. Vi ønsker derimod, at vi stadig væk har et stærkt EU, et EU, hvor vi kan stå sammen om at løse mange af de grænseoverskridende udfordringer, som der er nok af at tage fat på.

Et af de konkrete eksempler er jo hele udfordringen med migration, hvor det selvfølgelig på den ene side er meget, meget glædeligt, at vi nu har fået håndteret udfordringen, så antallet af migranter, der kommer til Europa, er faldet til 2015-tallet. Men selvfølgelig er det stadig et meget, meget højt tal. Og derfor er det også stadig væk vigtig-

tigt at holde fast i de spor, der er lagt ud, om bl.a. et styrket Frontex-samarbejde, og der vil vi fra dansk side gerne bakke op om det, så vi får både flere grænsebetjente og mere materiel derved, altså skibe, fly osv., så vi kan være med til at fortsætte den fornødne og forøgede kamp, der er mod menneskesmuglerne.

Men det er jo ikke det eneste. Det andet er, at vi også skal gøre, at hele migrantudfordringen gerne stoppes, inden den overhovedet starter. Og derfor støtter vi også, parallelt med vores egen forøgelse i forhold til hele det udviklingspolitiske i især Afrika, de kræfter, der er i EU, for at man også fra EU's side går ind og styrker, at migrantudfordringen bliver løst der, hvor den opstår, dvs. især i afrikanske lande. Og der viser det jo igen, at hvis vi står sammen om nogle af de her udfordringer, er det altså også nemmere og bedre og smartere at gøre nogle af de her ting.

Så er der forsvarsforbeholdet. Vi har jo været lidt inde på det tidligere i debatten, men vi fra Venstres side er meget, meget bekymrede for, at hr. Peter Hummelgaard Thomsens ønskescenarie om Joe Biden som præsident i USA ikke bliver til virkelighed om 2 år, men at Donald Trump-administrationen derimod vil fortsætte de næste 6 år, og at det billede, der er tegnet af Trumpadministrationen, der trækker sig mere og mere ud af den internationale måde at agere på, vil blive intensiveret og måske endda forstærket. Det er vi meget bekymrede over.

Kl. 13:57

Derfor synes vi, at vi også bare har brug for – når vi samtidig har et mere og mere aggressivt Rusland, vi oplever et Kina, som agerer, som Kina nu engang gør, og vi samtidig har alle de andre udfordringer med klima, migrantudfordringen, jeg var inde på tidligere, osv. osv. – i den kontekst at diskutere, hvad vores forskellige undtagelser gør for at kunne agere i denne verden. Og vi ønsker jo ikke, at vi skal have en folkeafstemning i næste uge eller for den sags skyld næste måned. Jeg er helt enig med de folk, som siger, at det her kræver en voldsomt stor debat og ikke mindst en meget, meget klar og konkret tale til vælgerne om, hvad grunden er til, at vi eventuelt skulle fjerne nogle af de her undtagelser. Men den debat er også bare nødvendig at tage allerede nu, og derfor er det her sådan lidt et forsøg på at række hånden ud til i hvert fald de EU-venlige partier, som der heldigvis er flest af. Lad os nu sammen tage den her debat. Lad os nu sammen de næste år begynde at diskutere, hvad det er for et Europa, vi gerne vil have. Og der er det, at vi i hvert fald allerede på forhånd vil hilse det meget velkommen, hvis andre også vil gå med i den her debat.

Så vil jeg slutte af med at sige, at vi skal være nogle af de første til at sige, at vi er meget store fortalere for et EU-samarbejde. Betyder det, at alt, hvad der foregår i EU, er vi lykkelige og glade for – sådan hallelujaagtigt? Nej, det er vi på ingen måde. Der er rigtig mange konkrete udfordringer, også internt i EU-samarbejdet. Det kunne vi tale meget længe om, og det gør vi også, men der er stadig væk absolut massive fordele, der overtrumfer ulemperne, og derfor kan vi ikke se noget alternativ til et fortsat tæt EU-samarbejde, hvor vi sammen forhåbentligvis kan løse nogle af de mange udfordringer.

Kl. 13:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er nogle korte bemærkninger, og det er først hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 13:59

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Der må jo være sket noget med Det Konservative Folkeparti, siden de skiftede EU-ordfører, og siden de sådan kan abonnere på alle Venstres europapolitiske synspunkter, og det er en skam, at vi ikke får lejlighed til at debattere det ved den her lejlighed. Måske man skulle indkalde til en forespørgselsdebat med det ene formål at få fremlagt det.

Det korte af det lange er, at jeg egentlig godt ville spørge hr. Michael Aastrup Jensen til den situation, der var i juni 2018, hvor regeringen indkasserede fire nederlag på det sociale område i forhold til indeksering af børnefamilieydelse, dagpenge til grænsependlere og dagpenge til vandrende arbejdstagere og endelig i spørgsmålet om orlovsretten. Nu er der jo sket det, at Østrig rent faktisk har gennemført den indeksering, som man havde varslet, altså taget sagen i egen hånd og har sagt: Det vil vi ikke finde os i, vi gennemfører den ene vej.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor lang tid der skal gå med, at vi taber den ene sag efter den anden på det område, før Venstre vælger at følge samme vej, som Østrig har valgt.

Kl. 14:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:00

Michael Aastrup Jensen (V):

Det er jo meget, meget klart, at vi ikke ønsker en socialunion, og det står faktisk direkte i regeringsgrundlaget, og derfor har vi jo aktivt også modarbejdet alle de forskellige tiltag, der har været, til at lave en eventuel socialunion. Vi føler også, vi har opnået en lang række gode resultater på området, hvorpå vi kunne vinde det her. Det var også det, jeg prøvede at sige i min afslutning i min tale, nemlig at det ikke er alt, som går ethundrede procent i vores retning, men så bliver man bare nødt til at bide i det sure æble og så prøve at modarbejde de ting, der er. Men vi synes klart, at der er en lang række konkrete fordele, bl.a. i forhold til social dumping og i forhold til den, skal vi sige adgang, der har været til danske velfærdsydelser på en lang række områder, som gør, at vi stadig væk er fint tilfredse med det indre marked, selv om jeg godt ved, at Dansk Folkeparti ikke er.

Kl. 14:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:01

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jeg spørger simpelt hen, fordi regeringen jo på udlændingeområdet har valgt at samarbejde med Østrig, hvilket vi hilser meget velkommen i Dansk Folkeparti. Her har vi en konkret sag, hvor Østrig og Danmark også har stået sammen, hvor Østrig vælger at udfordre systemet simpelt hen i erkendelse af, hvor vanvittigt det er. Kunne man så ikke forestille sig, at regeringen om ikke andet prøvede at tage fat i den østrigske regering for at finde ud af, om der er noget, vi kan gøre her, som vi kan lære af, så vi netop kan undgå nogle af de her ting, som for mange danskere er åbenlyst urimelige?

Kl. 14:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:02

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg har da fuld tillid til, at regeringens ministre og ikke mindst udenrigsministeren tager fat i de kolleger, som de har behov for at tage fat i. Det har jeg ikke nogen grund til at betvivle. Tværtimod har jeg fuld opbakning og tiltro til, at det er de klar til, for det er alle sammen kompetente mennesker, så det skal de nok håndtere. Om det så skal være det ene eller det andet samarbejde med et eller andet land, skal jeg ikke stå her og afgøre som udenrigspolitisk ordfører, for det har jeg tillid til at regeringen gør fornuftigt.

Kl. 14:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 14:02

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg har med glæde set, at hele EU-debatten hos Venstre har forandret sig lidt fra, at man spillede med på den der indstilling med, at nu skal vi rigtig være kritiske, til egentlig at turde være positive. Det kan jo have noget at gøre med EU-ordføreren for Venstre, og jeg er da glad for, at den udenrigspolitiske ordfører følger med.

Noget, som jeg tit studser over i forhold til Venstre, og specielt det, vores statsminister har sagt, er det med, at EU skal være stor på det store og lille på de små ting. Det har bare tit fået mig til at tænke: Jamen stor ud fra hvis perspektiv – ud fra det danske perspektiv, eller ud fra Polens eller ud fra Kroatiens perspektiv? Det er jo ikke de samme udfordringer, som vi anser som de store, og en del af at være i et fællesskab er også at have forståelse for de andres store udfordringer. Så hvordan er det, man skal forstå den der catch phrase, eller hvad man skal kalde det, altså stor på det store – ja, men stor ud fra hvis perspektiv?

Kl. 14:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:03

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for spørgsmålet. Jamen altså, vi er jo interesseret i, at vi alle sammen tager de fordele, vi har, og ikke mindst alle de forskellige kompetencer, vi har, og puljer dem sammen. Og der er det selvfølgelig vigtigt, at der også er forskelle – altså, der, hvor vi står, bl.a. i forhold til den sociale union, er jo ikke det samme, som andre lande i EU har som erklæret målsætning. Og derfor bliver der også nødt til at være plads til forskellighed – uden at det nu skal være sådan en slogankonkurrence om det ene eller det andet. Men det skal der også være, og det er så egentlig det, vi prøver at sige med nogle andre ord. Der skal være plads til forskellighed; vi skal være sammen om de steder, hvor det er mest til fordel, men i forhold til ting, hvor vi er uenige, skal der også være mulighed for forskellighed. Et eksempel er finanspolitikken, hvor vi mener det er vigtigt at der absolut er så frie tøjler som overhovedet muligt for de enkelte landes parlamenter og regeringer.

Kl. 14:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 14:04

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men når vi nu er i et fællesskab, som Unionen jo er, og vi i nogle lande ser, at der er kæmpe problemer i forhold til sociale udfordringer, sociale spændinger, er det så ikke en stor udfordring, som er noget – selv om det ikke lige har noget at gøre med, hvad der foregår inden for vores grænser – vi skal være en del af at løse, fordi vi har valgt at være i et fællesskab?

Kl. 14:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Michael Aastrup Jensen (V):

Hvis der i spørgsmålet ligger det, at vi skulle til at gå ind og sikre mere lighed i f.eks. Kroatien – det er bare for at tage et konkret land

– så er svaret faktisk nej. Det mener jeg ikke er vores opgave, for der er det nemlig, at det går ind og bliver finanspolitik i det enkelte land, sådan som jeg ser det. Og der er det, at det enkelte land så stadig væk må have muligheden for selv at kunne tage de forskellige politiske debatter og politiske beslutninger. Så der er det igen, at det her frihed til forskellighed kommer op, og det er nu åbenbart blevet min erklærede målsætning om EU-samarbejdet. Sådan er det.

Kl. 14:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Søren Søndergaard, Enhedslisten.

Kl. 14:05

(Ordfører)

Søren Søndergaard (EL):

Der er optimisme at spore i Europa, kan man læse i regeringens redegørelse. Tja, jeg er ikke helt klar over, ud fra hvad man anlægger det perspektiv. Man skriver videre, at den europæiske økonomi er tilbage på sporet og migrationskrisen er stoppet – den europæiske økonomi tilbage på sporet og migrationskrisen stoppet. Altså, det er jo en måde at se på tingene på, som meget godt, synes jeg, afspejler, hvor man placerer sig i EU-debatten, og hvordan man ser på EU.

Profitterne vokser – det er fuldstændig rigtigt – men uligheden i EU-landene er også voksende. Uligheden er voksende. Der er stadig væk enorme mængder af fattige. Altså, reduktionen af antallet af fattige fra de der ca. 125 millioner, der var på et tidspunkt, går ufattelig langsomt. Og der er massiv social dumping, ikke bare i traditionelt højt-lønnede europæiske lande, men i stort set alle europæiske lande udsættes man for social dumping. Det er den virkelighed, almindelige mennesker opfatter.

Er der optimisme at spore for dem i Europa? Er den europæiske økonomi tilbage på sporet? Ja, hvis man tager udgangspunkt i virksomhederne, profitterne, de rige, overskuddene, så er der. Tager man udgangspunkt i almindelige menneskers liv, så er der ikke.

Samtidig oplever vi, hvordan Europas statskasser er et tag selv-bord for kriminelle spekulanter, der fylder lommerne. Og ikke nok med det, men vi oplever også, hvordan de store banker, som er i EU-landene, alle de store banker, nej, ikke alle, men en række af de store banker, medvirker aktivt til det her tag selv-bord for kriminelle spekulanter og dermed gør sig til medskyldige.

Skattesvindelen er ikke reduceret. Og EU's svar har været nogle meget halvhjertede forsøg; måske kunne man forestille sig, at det hang sammen med, at en række af EU-landene er blandt de største skattely i verden. Så når EU skal lave en sortliste, der virkelig fordømmer de her lande, virkelig understreger, at uha, nu skal vi gå imod de lande, som sørger for at være skattely, og som dermed snyder med vores alle sammens skatteindtægt, ja, så starter man med at undtage EU-landene. Man starter med at undtage nogle af de allerstørste skattesvindlere fra at komme på listen. Ja, det er næsten så sødt, at det er charmerende!

Derudover gør man selvfølgelig det, at man lader muligheden for at undgå at komme på den liste være let og muligheden for at komme af den endnu lettere, og resultatet er, som det selvfølgelig kunne forudses. Og det er der, jeg lige havde fat i hr. Peter Hummelgaard Thomsen, for vi deler fuldstændig Socialdemokratiets ønske om at få en fælles bund under selskabsskatten, men vi må bare konstatere, at det jo er noget af det, man eksplicit har valgt ikke skulle være en EU-kompetence, fordi man ønskede at have fuld turbo på det indre marked, på konkurrencen på det indre marked, inklusive på skattekonkurrencen – inklusive på skattekonkurrencen. Og derfor er det jo undtaget fra muligheden for at vedtage regler, hvor man vedtager en fælles bund under selskabsskatten – det er ikke en EU-kompetence. Det kræver en traktatændring, og jeg gætter på, at der er en række lande, der vil sætte sig imod den traktatændring. Men under alle om-

stændigheder er det, hvis ikke der kommer en regeringskonference, ikke noget, der kan komme på tale.

I forhold til årsagerne til flygtningekrisen, når man nu nævner, at migrantkrisen er stoppet, må man sige, at årsagerne ikke på nogen måde er fjernet; de er ikke engang nedbragt. Altså, desperationen uden om Europas grænser er fuldstændig lige så stor, som den hele tiden har været. Og EU's bidrag har primært bestået i at lave aftaler med forskellige despoter om at holde folk væk fra Europa. Hvordan kan man overhovedet få sig selv til at formulere det med nogle termer om, at der er noget, der er løst eller stoppet? Altså, det er der jo stadig væk, men det er bare et andet sted. Men igen: Hvad er perspektivet? Hvordan ser man på verden? Ja, man ser den altså fra sådan et europæisk synspunkt, hvor man kigger på de andre, og når bare de bliver væk, er der ikke længere nogen problemer.

Kl. 14:10

Jeg synes, at den måde, man har behandlet flygtningekrisen på, er et meget godt eksempel på, hvor svagt EU egentlig er. For det er ikke et udtryk for styrke, at man laver en aftale med Erdogan; det er ikke et udtryk for styrke, at man laver en aftale med forskellige libyske krigsherrer eller med Marokko. Det er jo et udtryk for svaghed, for det betyder, at man udleverer nøglerne til Europa til de her despoter. Og det betyder jo, at man i enhver situation befinder sig på det punkt, hvor man er nødt til at bøje sig, hvis de truer med at gøre brug af den nøgle, de har fået. Jeg må ærligt indrømme, at jeg ikke kan forstå den politik, som føres i øjeblikket over for Erdogan, på anden måde, end at man er bange for, at han vil opsiges den her aftale.

Jeg synes, at det, der kendetegner EU, er handlingslammelse i forhold til asylsystemet, i forhold til diskussionen om EU's fremtid – den er ikke særlig udførligt behandlet i ministerens redegørelse. Selv med hensyn til de interne forhold er der handlingslammelse – altså, rejsecirkuset fortsætter selvfølgelig, og rodet i regnskaberne fortsætter; man kan ikke gøre op med det. Og selv det at bekæmpe svig og svindel inden for institutionerne går ufattelig langsomt.

Jeg synes, det er uforståeligt, at der er rejst en anklage mod et medlem, flere medlemmer måske, af Dansk Folkeparti i Europa-Parlamentet for svig med midlerne – der er en undersøgelse af svig med midlerne – og der kommer ikke nogen afgørelse på det. Det er bare noget, der ligger der. Hvornår kommer der en afgørelse på de her ting? Hvornår bliver det gjort færdigt? Jeg synes, det er et kæmpe problem og et udtryk for en handlingslammelse, som er enorm.

Noget af det, der måske er det allerværste, hvis vi kigger på Europa, er, at inden for EU ser vi så en massiv styrkelse af autoritære regimer med manglende respekt for mindretal. Og det har jo nået et omfang, hvor EU så er blevet nødt til at rejse sager mod en række lande.

Det er derfor, det er vores opfattelse, at der er behov for en ændring. Der er behov for at finde en ny måde at samarbejde på i Europa. Vi har flere gange gjort os til talsmand for, hvad andre også tidligere har fremført, nemlig et Europa i flere rum, hvor man giver mulighed for, at lande kan samarbejde om det, de er enige om, og rykke på det, og der, hvor de ikke er enige, er det ikke det laveste niveau, der kommer til at sætte dagsordenen. Det synes vi er en fornuftig måde at samarbejde på.

Da der havde været et topmøde for nylig, her i oktober, hvor man endnu en gang ikke var nået frem til noget omkring asylsystemet, var der en meget hård kritik fra Europa-Parlamentet, som sagde: Vi må have afskaffet enstemmigheden; vi må kunne gennemtvinge et asylsystem med flertalsafgørelser. Det lød jo meget smart, og det kunne man sikkert også gøre, men hvor lang tid ville EU holde, hvis man gjorde det? Og det viser den saks, man har fået sat sig i. Man kræver enstemmighed, hvad der ikke kommer, hvorfor man er handlingslammet, og hvis man afskaffer enstemmigheden, får man splitselsen. Der er behov for en anden måde at samarbejde på i Europa –

en måde, som i langt højere grad giver mulighed for coalition of the willing, koalitioner af villige, der ønsker at gå sammen om at lave nogle ting; det kan være på flygtningeområdet, det kan være på andre områder.

Det er også forstærket af beslutningen fra Storbritannien om at forlade EU. Vi bliver da nødt til at diskutere uden for EU, hvordan vi samarbejder i Europa. Er der nogen, der forestiller sig et europæisk kriminalitetsbekæmpende Europol, hvor Storbritannien ikke har en plads? Altså, det kan man da ikke. Og derfor bliver vi jo nødt til at gentænke hele den europæiske konstruktion og lave et samarbejde, hvor dem, der vil være med i EU, har mulighed for det, men hvor dem, der ønsker at være uden for, alligevel på en lang række områder – menneskerettigheder, kriminalitetsbekæmpelse, sikkerhed osv. – kan indgå i et samarbejde.

Til allersidst vil jeg bare sige, at som alle ved, er Enhedslisten grundlæggende modstander af EU. Det er vi ikke, fordi det er et samarbejde, eller fordi det er europæisk, men det er vi, fordi det er på et politisk grundlag, som vi er uenige i, hvor markedet står foran lønmodtagernes rettigheder, og at det kun kan ændres, hvis alle er enige om det. Det forhindrer lande i at gå foran, f.eks. på standarder omkring miljø og andre ting, hvilket gør, at den der foregangseffekt – vi havde engang en regering i Danmark, som snakkede om Danmark som foregangsland – forsvinder, fordi alle ligesom skal følge det samme niveau.

Vores ønske er en folkeafstemning om EU-medlemskab. Vi er også godt klar over, at det er der ikke flertal for, og derfor kommer den jo ikke. Og så længe det er tilfældet, vil vi selvfølgelig arbejde aktivt for at få det bedst mulige ud af situationen, både i Europaudvalget her i Folketinget og efter den 26. maj også i Europa-Parlamentet.

Kl. 14:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Der er en kort bemærkning til hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 14:15

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Jeg lover at gøre det meget kort. Jeg har bare to helt enkle spørgsmål til hr. Søren Søndergaard. Jeg ved ikke, om han lagde mærke til, at jeg i min ordførertale jo prøvede at fortælle om nogle af de positive ting, der var. Ofte bliver vi jo anklaget for altid kun at snakke om det negative. Men kan hr. Søren Søndergaard ikke dele med Folketinget: Er der nogle udviklinger, han synes går godt i Europa for nuværende? Og det andet spørgsmål drejer sig om den folkeafstemning, som Enhedslisten ønsker: Hvad vil man anbefale danskerne at stemme der?

Kl. 14:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:16

Søren Søndergaard (EL):

Altså, det er fuldstændig klart, at hvis valget er det EU, vi kender i dag, så vil vi da opfordre til at stemme for en udmeldelse af EU. Altså, det er vores politiske linje, det er jo fuldstændig åbenlyst. Men Enhedslisten medvirker gerne til, f.eks. under en kommende regering, at vi sender en delegation ned til EU og prøver at forhandle et bedre forhold, en bedre relation til EU, en relation, der bl.a. betyder, at vi kan få lov til at gå foran, når det gælder miljø og velfærd og dyrerettigheder og forbrugerrettigheder og sådan nogle ting – det gør vi gerne – og at vi får lov til at forbyde social dumping, ikke specielt Danmark, men at landene får lov til at gå foran på de områder. Det gør vi gerne.

I forhold til det andet spørgsmål: Nej, jeg må indrømme, at jeg har svært ved at se den positive udvikling i EU i øjeblikket. Jeg er fuldstændig klar over, at når vi kigger på nogle miljøområder, og når vi kigger på nogle klimaområder, så laves der nogle tiltag, som er positive, og som vi støtter. Altså, det kan jeg jo konstatere. Men i forhold til de andre udviklinger – bl.a. med hele den autoritære udvikling i en række EU-medlemslande, som er en reaktion på den centralisering, der har været i EU – synes vi, at det går den forkerte vej.

Kl. 14:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Hummelgaard Thomsen, værsgo.

Kl. 14:17

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Det er bare en helt kort opfølgning på det her. Grunden til, at jeg stillede spørgsmålet, er, at det for at være helt ærlig har været svært at finde ud af, hvad Enhedslistens synspunkt egentlig er. Der er andre af Enhedslistens politikere her i Folketinget, som, når man spørger dem, om de ønsker et Dexit, giver svaret: Det er for nuværende ikke aktuelt, men vi ønsker en folkeafstemning, og så må vi se på, hvad man så skal stemme om, og så vil vi anbefale danskerne at stemme derefter. Men der synes jeg bare, at det altså er rart med klar tale, uanset om vi så er uenige; at hr. Søren Søndergaard siger, at man ønsker en folkeafstemning på det nuværende grundlag med henblik på udmeldelse af EU.

Kl. 14:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Søren Søndergaard (EL):

Det er jo lidt et spørgsmål om, hvad man spørger om, ikke, og hvordan man stiller spørgsmålet. For Enhedslistens linje er fuldstændig klar, og den udtrykker jeg her. Men det er jo klart, at det kræver, at der er et flertal i Folketinget. Altså, hvis ikke der er et flertal i Folketinget, får vi jo ikke den folkeafstemning. Derfor: Hvis vi snakker om en hypotetisk folkeafstemning, når der på et tidspunkt er et flertal, hvad skal det konkrete afstemningstema være? Hvad er det konkrete alternativ? Det er jo meget svært for os at sige. Det ved vi jo ikke. Og i den forbindelse er det meget interessant, hvad der sker med Storbritannien, og hvad der ikke mindst sker med EØS-samarbejdet. For det kan åbne nogle muligheder, der gør alternativet betydelig mere klart.

Kl. 14:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Søren Søndergaard. Så er det hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:19

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. EU-samarbejdet har jo intense og mindre intense perioder. Og det er jo tit sådan, det er med samarbejder, der står på i mange årtier. Og man må jo sige, at EU-samarbejdet for tiden er inde i en meget intens periode. Det er selvfølgelig Brexit, som er årsagen til det. Det fylder utrolig meget i politikernes kalendre, og det fylder rigtig meget i mediernes nyhedsflade. Sammen med mange andre, der er til stede i lokalet i dag, har jeg haft lejlighed til at følge Brexit indgående som medlem af det Brexitunderudvalg, som Det Udenrigspolitiske Nævn og Europaudvalget i fællesskab har nedsat. Og man kan jo sige, at fra EU's side er forhandlingerne gået frem ef-

ter Barniers plan og det mandat, han har fået af Det Europæiske Råd. Og fra britisk side har det været svært at nå frem til en forhandlingsposition. Det er dog lykkedes hen ad vejen, men selv om det skulle lykkes at nå frem til en udtrædelsesaftale – og der er jo ikke nogen, der rigtig kan sige, om det vil lykkes eller ej – så er det jo langtfra sikkert, at den aftale ikke vil falde, når den skal igennem det britiske underhus. Så på den måde er det jo en intens og spændende tid, vi lever i.

I forbindelse med Brexitaftalen og også i forbindelse med nogle af de debatter, der har været, vil jeg godt sige – og det er selvfølgelig bare et personligt indtryk – at jeg i hvert fald ikke har indtryk af nogen form for antibritisk stemning hos Barnier og i kredsen rundt om Barnier, som vi jo har haft flere møder med.

Det er klart, at EU ikke kan plukke i rettigheder og pligter. Men jeg kunne jo næsten forestille mig, at vi, hvis hver af os var ansvarlig for et eller andet, og nogle gerne ville plukke i rettigheder og pligter, så nok også som udgangspunkt ville være ret skeptiske over for det. Men jeg har altså udelukkende hørt ønsker om et tæt fremtidigt samarbejde, og det er jo også et ønske, som jeg selv og mit parti naturligvis deler.

Det fører jo så frem til hele spørgsmålet om EU's fremtid, som der også er flere der har været inde på. Der har jo i mange år været en spænding imellem gruppen af nordlige og gruppen af sydlige lande. Man har forskellige traditioner, og man har forskellige samfundsmodeller, og det har jo også ført til en forskelligartet økonomisk udvikling, som i de fleste tilfælde jo samtidig har skullet rummes inden for en eurokonstruktion, hvor f.eks. devaluering ikke har været en mulighed, når man først er i euroen, selv om den økonomiske udvikling, der har været, måske under andre omstændigheder ville have tilsagt det.

Men der er jo også spændinger mellem en gruppe østeuropæiske lande og en gruppe vesteuropæiske lande, som jeg tror man skal være meget opmærksom på. Det er jo ikke lykkedes at nå frem til en fælles holdning til f.eks. spørgsmålet om fordelingen af flygtninge. Og konflikten mellem de øst- og vesteuropæiske lande er vokset, og jeg tror også, at det har været et brændstof – det har ikke været den eneste årsag, men det har været et brændstof – til den udvikling, man har set i f.eks. Polen og Ungarn hen imod det, som Viktor Orbán har kaldt for et illiberal demokrat.

Man skal passe på, at man ikke forfalder til klicheer, men jeg vil dog alligevel læne mig op ad en og sige, at der jo trods alt ikke er noget, der er så galt, at det ikke er godt for noget. For der har jo også været en besindelse på mange af de ting, der er lykkedes i EU. Det indre marked er lykkedes, toldunionen, Erasmussamarbejdet, og jeg kan nævne Open Skies-samarbejdet. Nu kan man i forskellige partier selvfølgelig have forskellige holdninger til, hvor meget man skal flyve, men Open Skies har jo i hvert fald gjort det muligt at flyve til en billig penge rundt omkring i Europa, og man kan nævne mange flere aspekter af samarbejdet. Og det er jo nogle sider af samarbejdet, som det også er gået op for mange briter at de virkelig kommer til at savne i en post-EU-tid, og det er formentlig også sådan nogle aspekter af EU, der gør, at EU er mere populært end i meget lang tid i den danske befolkning.

Kl. 14:24

En ting, der jo også bliver spændende, og som også er nævnt i redegørelsen, er hele arbejdet frem mod en ny 7-årig økonomisk rammeaftale. Vi holder fast ved 1 pct. af bni, mens Oettinger har spillet ud med et tal, som, da han besøgte os her på Christiansborg, nogle gange var 1,08 og nogle gange var 1,1. Han havde sådan lidt forskellige regnemodeller, men her var de her Nord-Syd-spændinger, som jeg nævnte før, også inde i de forhandlinger. Jeg kan nævne sådan noget, som at det jo som regel er nordvesteuropæiske universiteter, der hjemtager store bevillinger fra Horizon 2020-programmet. Uden for de nordvesteuropæiske lande beklager man sig jo over, at det er

sådan. Der mener jeg, at EU's forskningskommissær har gjort det rigtige, nemlig at sige, at forskningsbevillingerne skal fordeles meritokratiske og ikke som en form for akademisk egnsudvikling.

For hele Europas skyld håber jeg da stærkt, at EU klarer sine kriser. Jeg kunne ikke undgå at blive inspireret af noget af det, hr. Kenneth Kristensen Berth sagde lige før, så derfor fik jeg i huj og hast skrevet det ind i min tale. Det er ikke, at jeg ser sådan apokalyptiske scener for mig på samme måde, som jeg synes at vi hørte antydninger af hos hr. Kenneth Kristensen Berth, men jeg er ikke i tvivl om, at vejen frem for EU er, at der kommer en anden forståelse af begrebet grænse. De tre store bærende ideologier her i Folketinget er jo socialisme eller socialdemokratisme, eller hvad man nu skal kalde det, og liberalisme og konservatisme, og alle tre ideologier må jo på en eller anden måde stille sig selv nogle spørgsmål i forbindelse med begrebet om en grænse. Når man havde samfunds-fag i gymnasiet, fik man at vide, at det vigtigste træk ved velfærdsstaten var, at den var universel, men det er jo ikke rigtigt. Det vigtigste træk ved velfærdsstaten er, at den er national. Det har jo, tror jeg, stor indflydelse på den måde, Socialdemokratiets position udvikler sig i spørgsmålet om EU.

I mit sådan liberale hjørne af den politiske virkelighed kan man jo se, at sådan en gammel hjertesag som lokalt selvstyre også mister indhold. Hvis det ikke på en eller anden måde bliver hegnet ind, bliver det nivelleret. Og det er klart, at hvis man er konservativ, vil man jo bare sige, at traditioner kommer under pres og også bliver nivelleret i en grænseløs verden. Så en eller anden form for diskussion om grænser tror jeg ikke at man kan undgå.

Til sidst vil jeg sige noget om multilateralt samarbejde, for det har jo meget stærke fjender rundtomkring i verden, men det er jo et meget stort samarbejde for Danmark. Man kan jo næsten gyse ved tanken om kvaliteten af en dansk-kinesisk handelsaftale i sammenligning med kvaliteten af en EU-Kina-aftale. Flere af de tilstedeværende her var i Kina sidste år på denne tid, og en af de ting, som jeg i hvert fald bemærkede, da vi var i Kina, var en i Kina boende dansker, som sagde, at udtrykket win-win er enormt populært blandt kinesiske politikere. Men det, vi fik at vide, var, at man skulle være opmærksom på, at win-win betyder, at man får en lussing på begge sider af hovedet, og så har kineserne vundet to gange. Det skal man lige være opmærksom på, når man får tingene forklaret på den her måde.

Så det er jo glædeligt, at erklærede multilateralistiske lande som EU-landene og Japan rykker tættere sammen. Jeg vil runde af med at sige, at EU-samarbejdet jo går så godt, som det kan på de givne vilkår. Der står politikere i spidsen, og så er der jo grænser for, hvor godt det kan blive. Det kan vi hurtigt blive enige om. Vi får så meget ud af det, som vi gør, af utrolig mange forskellige årsager, også på grund af de utrolig dygtige medarbejdere, der er i udenrigstjenesten, og som jeg ikke synes at der er nogen der har nævnt, så dem vil jeg i hvert fald godt give et ord med på vejen. De gør et godt stykke arbejde. Og med de bemærkninger vil jeg gerne takke for redegørelsen.

Kl. 14:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er et spørgsmål fra hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:28

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jeg havde egentlig tænkt mig at stille et helt andet spørgsmål end det, jeg nu vil stille. Jeg tror, jeg gemmer det andet spørgsmål til udenrigsministeren. Jeg har meget stor respekt for hr. Henrik Dahls intellektuelle habitus, og jeg er sikker på, at hr. Henrik Dahl også har gjort sig bekendt med Kasper Støvrings bog »Gensyn med fremtiden« – det kunne jeg i hvert fald forestille mig at hr. Henrik Dahl havde. Og med baggrund i det og det, hr. Henrik Dahl har udtalt,

omkring vigtigheden af grænser osv., kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre hr. Henrik Dahls overvejelser vedrørende det skisma, der er mellem EU på den ene side og Ungarn og Polen på den anden side, for, som hr. Henrik Dahl rigtigt nok peger på: Det er også et spørgsmål om grænser. Det er jo et spørgsmål om, hvor dybt man skal blande sig i, hvad der foregår i andre medlemslande, og at man i de to lande har en bred folkelig opbakning til den linje, som føres, men som tydeligvis ikke vil anerkendes af Europa.

Så jeg vil egentlig godt høre hr. Henrik Dahls overvejelser desangående

Kl. 14:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:29

Henrik Dahl (LA):

Tak for spørgsmålet om Kasper Støvrings bog. Jeg skal sidde i et panel med Kasper Støvring den 10. november, men jeg har ikke fået læst hans bog endnu, selv om jeg har fået den tilsendt, fordi jeg selv udgiver en bog i næste uge og har travlt med at forberede det.

Altså, jeg har selv den opfattelse, at den kurre på tråden, der ligesom er mellem EU og Polen og Ungarn, bunder i nogle problemer, der skal løses, for vi kan ikke undvære Polen og Ungarn i EU-samarbejdet, og de kan formentlig heller ikke undvære os. Jeg tror, at løsningen kommer til at tage tid, men der må komme en politisk løsning af en eller anden slags. Men jeg ser jo ikke, at der er noget mærkeligt ved, at der er diskussioner om, hvor stærke forskellige politiske niveauer skal være i forhold til hinanden. Det er jo nogle diskussioner, vi også er bekendt med her i landet. Når regeringen undertiden lægger arm med den fjerde statsmagt, som man jo kalder KL, så er det også en strid mellem forskellige politiske niveauer.

Kl. 14:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:30

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Det er, fordi jeg sådan set tror, at hr. Henrik Dahl er et af de få mennesker her i Folketingssalen, som tilsyneladende har forstået, hvad det er for et styre, Ungarn har. Ungarn har jo nemlig et konservativt styre. Det er derfor, at Orbán har udtalt sig på den måde omkring det illiberale demokrati, hvilket får nogle til at spørge, om noget overhovedet kan være demokrati, hvis det er illiberalt. Ja, det kan det godt. Og det er derfor, at jeg bare vil anmode om, at udenrigsministeren lytter en lille smule til sin ordfører her, for der er en grundlæggende forståelse af, hvad det er for en problematik, vi befinder os i. Der er ingen tvivl om, at det er ødelæggende for EU-samarbejdet, hvis man nægter at forstå det demokratiske, som man har i de lande.

Kl. 14:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:31

Henrik Dahl (LA):

En ting, jeg i hvert fald har lært af at være politiker her på Christiansborg, er jo, at den politiske mølle maler utrolig langsomt, og det vil den også gøre på EU-niveau. Men så vidt jeg forstår, er der jo bevægelse mellem landene. Det foregår efter nogle retningslinjer, der er lagt fast, men der bliver jo også lyttet, så vidt jeg har forstået. Og når man lytter længe nok, og når man bevæger sig, vil der jo også blive fundet en løsning. Det er jeg sikker på.

Kl. 14:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til hr. Henrik Dahl og går videre i ordførerrækken til hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 14:32

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Når man læser udenrigsministerens redegørelse og faktisk også kommissionsformand Junckers state of the union-tale, får man jo det indtryk, at EU er stærkt og bare skal videreudvikles i et stille og roligt tempo. Der er lidt udfordringer med Brexit og nogle lande, der lidt udfordrer vores fællesskabs spilleregler og grundlæggende rettigheder, men i bund og grund går det hele fint, må vi forstå. Og det billede har jeg faktisk svært ved at genkende.

I Alternativet ser vi lige nu på et EU med massive udfordringer på en række fronter. Vi ser det i forhold til skattemyndigheder i hele Europa, som mister milliarder af skattekroner på grund af manglende samarbejde om hvidvask og svindel. Der er EU's dybest set håbløse skattemister, som udstiller fraværet af faktisk en bæredygtig strategi for at bekæmpe skatteunddragelse. Og vi ser det jo også på måske det vigtigste område, nemlig klima- og miljøområdet, hvor vi ikke har formået at fremkomme med de initiativer og ambitioner, der skal til for at skabe en økonomi, der i højere grad er i balance med, i stedet for i konkurrence med, klima, natur, miljø og dyreliv.

Anledningen ligger ellers lige for. Det er kun ca. 2 uger siden, at FN's klimapanel kom med en meget alvorlig rapport, hvis konklusioner var ganske enkle: Man må følge videnskabens anbefalinger, og ellers står det rigtig skidt til. De anbefalinger er altså, at der skal handles meget ambitiøst, og det er ikke om 10 år, det er lige nu og her. I Europa står vi med et historisk ansvar for klimakrisen; det har vi ingen tvivl om. Men vi savner faktisk at se den politiske handlekraft og den forandringsvilje, som står mål med de udfordringer, som vi står med, når det kommer til klimakrisen. Her skal vi tage et ansvar, ikke kun, fordi vi har det historiske ansvar, men faktisk, fordi vi har en historisk mulighed for at trække hele Europa og verden i en langt mere bæredygtig retning.

Apropos bæredygtig udvikling savner jeg faktisk også, at vi har sådan et nærmest ideologisk opgør med de strukturer, der forårsagede den finanskrise, vi så for ca. 10 år siden. Det er ikke engang lykkedes os at blive enige om at opsplitte de allerstørste banker i almindelig bankforretning og en mere spekulativ del. Det ville ellers være et bæredygtigt bud på, hvordan vi kan undgå, at skatteyderne igen risikerer at blive påkrævet at levere finansiering til at holde hånden under de gigantiske banker, som vi jo som samfund ikke har råd til går konkurs.

I Alternativet ser vi desuden også en skræmmende udvikling på den europæiske højrefløj, hvor nationalismen blomstrer og splitter befolkninger og samfund i stedet for at samle. Det er en udvikling, vi skal passe rigtig, rigtig meget på. Det er desværre en udvikling, vi har set i mange lande, og det kan føre til, at vi ser, at frihed indskrænkes og der overtrædes helt fundamentale rettigheder. Det har specielt gjort sig gældende i forhold til den måde, hvorpå vi møder og behandler flygtninge. Og også her synes jeg at et vellykket europæisk samarbejde glimrer ved sit fravær. Samtidig må vi jo erkende, at migration og flygtninge fortsat er en reel udfordring, selv om presset på grænserne virkelig er faldet, og selv om Juncker jo gerne vil skabe et Fort Europa.

Så samlet set ser vi faktisk fra Alternativets side EU i en kæmpe brydningstid. Og her kunne vi godt tænke os, at ambitioner om at gøre det bedre var langt mere fremtrædende, både når vi læser den redegørelse fra udenrigsministeren, og når vi hører Junckers state of the union-tale. Mere af det samme er ikke godt nok. For os at se er det eneste alternativ til EU et bedre EU, og derfor er vi faktisk nødt

til at kræve noget mere af hinanden. Spørgsmålet er jo så også lidt, hvordan vi gentænker det europæiske samarbejde. Hvordan er det, vi sådan helt seriøst går ind og arbejder langtidsholdbart med løsninger på de udfordringer, vi har – på klima- og miljøkrisen, på den voksende ulighed, på migrations- og flygtningespørgsmålet, på demokrati og gennemsigtighed, ja, og på skatteunddragelse? Det er de her store spørgsmål, som det for os er rigtig afgørende at vi arbejder sammen om.

Kl. 14:36

Derfor vil jeg lige bruge et par minutter på at fortælle, hvordan vi fra Alternativets side ser på det her EU-samarbejde. Vi startede i sin tid, fordi vi mente, der manglede et parti, som satte klimakrisen allerøverst på den politiske dagsorden, men også, fordi vi gerne ville have et opgør med det etablerede politiske system på status quo. Vi ønskede at skabe et mere involverende og inddragende demokrati og reducere afstandene imellem os i samfundet.

Det er egentlig den samme måde, vi er gået til udfordringerne om EU-politikken på. Vi har fundet sammen med en række ligesindede partier og bevægelser i et samarbejde, som bliver kaldt for European Spring. Det går ud på, at vi gerne vil skabe bæredygtighed på tre bundlinjer: det menneskelige, det miljømæssige og det økonomiske. Og vi har lyttet og organiseret os sådan nedefra, så det er bevægelserne i alle landene, der er med til at skabe de politiske retninger og de politiske spørgsmål, vi skal tage alvorligt.

Jeg kan sige, hvis I skal med om bag scenen, at det har været et dybt, dybt frustrerende og meget, meget hårdt samarbejde. Det er et meget godt billede på de udfordringer, vi står med som EU lige nu. Hvordan kommer jeg med de ting, der er vigtige for Alternativet, og skal så forstå, hvad det er, der er de allervigtigste udfordringer for et parti som Razem fra Polen? Her står man med nogle andre store udfordringer. Hvordan er det, vi finder et sted, hvor vi egentlig kan samarbejde og sige, at her er der noget, vi er fælles om at være udfordret på, og her er noget, hvor vi faktisk må sige, at det ikke bare er vigtigt, hvad der er i det for os herhjemme i Danmark, men nej, det er vigtigt, hvordan vi kan løfte niveauet i hele EU? Det er et opgør med de her snævre nationale interesser, hvilket jo nok bliver sådan lidt kætterisk i nogles ører herinde i Folketingssalen. Men vi mener egentlig, at det er helt afgørende, at det er sådan, vi går til EU-samarbejdet; vi kan ikke altid gå ind i det og se på, hvad der er i det for os selv. Vi bliver nogle gange nødt til at gå ind i det og se på, hvordan det er, vi skaber bedre muligheder for europæere på tværs af grænserne.

Vi synes selvfølgelig, det er helt afgørende med en bæredygtig udvikling for alle europæere, en balance mellem de forskellige bundlinjer. Vi kunne rigtig godt tænke os, at vi får taget fat på det spørgsmål om det europæiske demokrati, den europæiske offentlighed. Hvordan skaber vi mere demokrati? Hvordan kan Parlamentet få den rolle, som vi synes det skal have, nemlig at være dem, der kan fremsætte forslag og ikke kun skal forholde sig til det, der kommer? Og så er der selvfølgelig spørgsmålene om, hvordan den europæiske offentlighed kan se ind i de magtrum, der er i EU, for gennemsigtighed er noget, som jeg ved vi er rigtig bekymrede om på tværs af mange partier i Folketinget. Hvordan får vi lukket dørene op, så vi kan følge med i, hvad der sker, og blande os i beslutningsprocesserne?

Vi tror på, at det virkelig er vigtigt også at gå ind at se på, hvordan vi opbygger den her idé om en europæisk offentlighed, så vi sammen kigger magten over skuldrene. Det håber vi på at den kommende parlamentskampagne, den store samtale, der er i gang lige nu, faktisk kan være med til. Det er en samtale om EU's fremtid, som jeg har fulgt med stor interesse i Danmark og været rundt rigtig mange steder, men jeg har også været til møder andre steder i Europa, hvor man har diskuteret de her grundlæggende spørgsmål. Jeg håber, det er med til virkelig at få startet en ny samtale om, hvordan vi kommer

et andet sted hen, hvordan vi får skabt et EU, som er grønnere, mere solidarisk og langt mere demokratisk.

Vi har taget initiativ med vores samarbejdspartnere i European Spring, altså europæisk forår, som vi håber kan være det håb og initiativ, mange har lyst til at være med i, for vi *skal* komme med de nye svar.

Kl. 14:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:40

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Folketinget er et sjovt sted, for man kan se, hvordan to vidt forskellige afarter af et parti, Liberal Alliance og Alternativet, er udsprunget af det oprindelige, som så stadig væk er der. Det er meget sjovt. Nu er det sådan, at Alternativet har den særlige position, at Alternativet har en statsministerkandidat i hr. Uffe Elbæk, og det kræver så lidt ekstra, når det er sådan, at man på den måde stiller sig til rådighed. Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge hr. Rasmus Nordqvist om noget. Hvordan ville det punkt, der hedder punkt 13, EU's flerårige finansielle ramme, se ud, hvis det var Alternativet, der havde skrevet det; hvordan ville den del se ud? Regeringen skriver jo her, at man ønsker at fastholde den prioritet om et EU-budget, der svarer til 1 pct. af EU27's bni osv.

Nu nævner hr. Rasmus Nordqvist, at man skal sætte sig ud over nationale interesser og sådan noget, og det kommer egentlig ikke bag på mig, at hr. Rasmus Nordqvist siger det, men hvordan ville det så se ud, det om den flerårige finansielle ramme?

Kl. 14:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu har jeg også selv sagt rigtig mange ting om den flerårige finansielle ramme, og jeg siger hver gang: Lad os nu tage afsæt i indholdet i stedet for kun at prøve at få noget igennem omkring størrelsen på det. Og jeg tror faktisk, at det, der ville være indholdet her, ville være et konkret indhold med, hvor vi synes vi skal sætte ind med budgettet, og så måtte vi bagefter se, hvad der er at løse, hvor mange penge der skal bruges til det, og hvordan vi så finansierer det. Vi er ikke bange for, at EU-budgettet stiger, vi er ikke bange for at se på, hvordan man kan lave egenindtægter til EU, så der også den vej igennem kommer penge, så vi kommer væk fra at tale om nettobidragssydere, nettobidragsmottagere, men er mere fælles og mere lige.

Kl. 14:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:42

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Så set fra Alternativets position betyder det ikke noget, at budgettet stiger i EU-sammenhæng, og det betyder heller ikke noget, at Danmark skal betale lidt mere eller i virkeligheden en hel del mere. Det er, om man så må sige, opgaveporteføljen, der bestemmer, hvor mange penge der skal føres med over til EU-systemet. Det synes jeg egentlig er meget rart at høre, altså forstået på den måde, at det er klar tale. Jeg bliver så bare nødt til at spørge, om der slet ikke er nogen grænser. Kunne det lige så godt være 2 pct. af bni eller 3 pct. af bni? Der er mange ambitioner om, hvad EU skal tage sig af i Alternativet, så derfor synes jeg, det er et meget relevant spørgsmål.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er klart, at et budget jo vil afspejle de opgaver, vi putter ind i det, og hvis man fjerner opgaver, som vi i dag skal stå og prøve at klare nationalt, og siger, at det gør vi sammen, skal vi jo lægge pengene ind i fællesskassen til at løse de opgaver. Det giver jo sig selv. Hvis vi siger, at det her skal vi ikke stå og tage os af nationalt, nej, vi skal faktisk gøre det i fællesskab, så må vi også lægge pengene sammen til det. Men igen er det vigtigt for mig at pointere, at jeg tror, det er rigtig vigtigt, at vi også ser på egenindtægter til EU, så vi kommer ud over det der med at stå og snakke om, at vi giver mere, end vi får, og nogle andre får mere, end de giver, og hvad gør det så? Nej, vi bliver nødt til at få skabt noget mere lighed der, så vi også kommer i øjenhøjde med hinanden i diskussionen.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak, hr. Rasmus Nordqvist. Så er det hr. Rasmus Helveg Petersen, Radikale Venstre.

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. Tak til udenrigsministeren for redegørelsen. Det er et spændende nyt format, vi står med her. Radikale Venstre er jo et EU-positivt parti. Vi opfatter EU som en familie, og ligesom med familien er det i virkeligheden ikke et fællesskab, vi kan melde os ud af. Geografien er, som den er, vores skæbne er uløseligt forbundet til vores naboer, uanset om vi vælger at håndtere det med krige og konflikter – og det har jo altså været tilfældet i langt den største del af den europæiske historie – eller hvis vi forsøger at løse vores problemer og fremme vores muligheder i et fredeligt samarbejde. EU er jo altså det første og eneste eksempel på dette i Europas historie og måske endda i verden nogen sinde.

Der er ingen familier, der fungerer perfekt, og det gør den europæiske heller ikke. Der er medlemmer af familien, der ikke vil følge de skrevne og uskrevne regler, og som ikke ønsker at bidrage til solidariteten. Der er uenigheder, der er også alvorlige uenigheder, fordi vi er forskellige lande med forskellige historier og forskellige ønsker og forskellige drømme. Men ligesom i familien er vi i Radikale Venstre hundrede procent overbevist om, at vi ville stå langt, langt svagere over for alle tidens store udfordringer, hvis ikke vi havde den europæiske familie at handle med. Det gælder klimaet, hvor EU stadig er den helt dominerende motor for international handling. Vi så gerne endnu mere handling, endnu mere ambition på europæisk niveau, men tænk, hvis EU ikke eksisterede, hvor var vi så?

EU har reduceret antallet af migranter til Europa med 95 pct., siden antallet var højest, gennem de særlige aftaler med tredjelande, ikke mindst Tyrkiet. Det er ikke perfekte aftaler, jeg synes faktisk ikke, at de er særlig gode. EU mangler at opfylde flere af sine forpligtelser over for nogle af de mest sårbare mennesker i verden, men tænk, hvis vi ikke havde haft EU, da krigen i Syrien og de nye massive menneskesmuglere slog hul på Europa, hvilket kaos havde vi så ikke haft? Hvilke muligheder har vi for at præge udviklingen fremover, forebygge nye migrationskriser ved at skabe menneskelige levevilkår for hele Afrika og en reel beskyttelse af flygtninge, hvis vi ikke gør det i fællesskab? Eller hvordan ville vi have håndteret finanskrisen, de nye kæmpe tech-giganter, den kyniske spekulation i skattely osv. osv., hvis ikke vi stod sammen og arbejdede på tværs af grænser? Kort sagt: Hvordan ville vores fremtid se ud, vores mulig-

heder for at finde svar på tidens store spørgsmål, hvis ikke vi var villige til at dele vores suverænitet med hinanden for at kunne vinde suverænitet over de problemer, vi ikke kan løse hver for sig?

Sådan er det med familie, og selv om man forsøger at melde sig ud og sætte sig selv uden for døren i det fælles hus, som England har gjort, vil man erfare, at nissen flytter med, alle tidens problemer flytter med. Man vil også grundlæggende fremover være helt afhængig af de beslutninger, som den øvrige familie træffer inden for huset, og det eneste, man har opnået, er ikke at kunne få indflydelse på de fælles løsninger. Vi er ulykkelige over brexit, som jeg ser som en langsomt fremadskridende tragedie, som kommer til at skade Storbritannien og Irland og Danmark og EU. Vi er tilsvarende ulykkelige over situationen i Polen og Ungarn og vil over for disse lande holde fast i vores insisteren på uafhængige domstole, uafhængige medier, fri debat og i det hele taget et liberalt demokrati i klassisk forstand.

Vi ønsker, at Danmark skal være en del af den europæiske familie. Vi tror, at det vil gavne os, vi tror, at det kunne forbedre Europa, hvis Danmark var fuldt og helt med i familien. Vi vil et aktivt Danmark i Europa, vi vil et aktivt Europa i verden i den helt store familie, og alle, der drømmer om at melde sig ud af sin familie, tror vi dybest set drømmer. Spørgsmålet er nærmere, om man vil være en aktiv del af familien, eller om man ikke vil. Af samme grund vil vi virke for, at Danmark knytter sig tættere til EU. Vi vil i første omgang opfordre regeringen til at holde en folkeafstemning om forsvarsforbeholdet, som vi meget gerne så ophævet. Vi har brug for et stærkere, dygtigere Europa. Vi skal turde tale samarbejdet op med alle dets udfordringer, og det er en rolle, vi gerne tager på os i Radikale Venstre. Tak.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Altså, når jeg hører den radikale ordfører, lyder det i mine ører, som om der ikke er så meget selvtillid tilbage hos den radikale ordfører; vi kan altså tilsyneladende intet selv. Nu var ordføreren selv inde på hele migrantkrisen. Australien har mig bekendt omkring 25 millioner indbyggere, det er så i en europæisk sammenhæng ikke noget kæmpestort land, men de har sådan set kunnet det hele selv, de har totalt løst migrationskonflikten ved simpelt hen at lave en aftale med nogle småstater om, at de overtager problemet; så kom der jo så en båd her for første gang i 4 år, og jeg mener, det var den 28. august. Jeg vil bare spørge ordføreren: Jamen altså, er der slet ikke noget, vi kan selv i Danmark? Altså, var alt i virkeligheden så bedre klaret af EU? Det er den ene del. Den anden del af spørgsmålet er: Jamen på hvilken måde mener ordføreren egentlig at EU har virket gavnlige i forhold til migrantkrisen? Det kunne jeg godt tænke mig at vide.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. Der er flere elementer i spørgsmålet. Det starter jo med en anprisning af Australiens asylpolitik, som jeg synes er behæftet med meget store problemer. Jeg synes ikke, det er en model til efterfølgelse. Jeg synes, at EU, som jo har en helt anderledes både politisk geografi og kulturel geografi end Australien, har nogle helt andre udfordringer. Vi ligger som direkte naboland til nogle af de store flygtningeproducerende områder og ikke mindst Syrien, og det er klart, at vi skal samarbejde både om at forhindre ulykken i at brede sig og om at håndtere de her mennesker, der nu måtte flygte.

Så jeg synes, at vi som en del af EU har langt bedre mulighed for at påvirke f.eks. situationen i Syrien, end vi, Danmark, har alene. Og jeg kan faktisk ikke i min vildeste fantasi forestille mig, hvordan vi som nationalstat, Danmark, med 5 millioner mennesker skulle kunne gøre noget substantielt over for konflikten i Syrien, hvorimod jeg kan se, at vi som en del af EU kan gøre temmelig meget.

Kl. 14:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:50

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jo, men nu er den der konflikt i Syrien jo ved at være ovre, og Assad har vundet, og det tror jeg ikke der er nogen der er i tvivl om, han har vundet, og så må vi jo finde vores ben i forhold til det. Vi synes jo, man skal til at snakke med Assad om at få hjemsendt nogle syriere, men lad nu det ligge.

Nu har jeg bare hørt Det Radikale Venstre igen og igen nævne den der fordeling af asylanter på tværs af EU's grænser som det eneste sande. Det kommer ikke til at ske, det kommer aldrig igennem, og når noget aldrig kommer igennem, bliver vi jo nødt til at afkræve den, der ønsker det, svar på, hvad man så vil. Så hvad er det egentlig, Det Radikale Venstre vil, i forhold til de udlændinge? Er det bare tilbage til de glade 1980'ere med åbne grænser?

Kl. 14:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:50

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. Jeg ved ikke rigtig, hvad det er, jeg bliver lagt i munden af den ærede ordfører. Men vi vil selvfølgelig fra radikal side gerne prøve at samarbejde om at løse de internationale problemer og konflikter, der måtte være. Og jeg kan ikke se, hvordan løsningen på flygtningestrømme og migrantkriser er, at hvert land skal klare det inden for egne grænser alene, så selvfølgelig må vi søge internationale løsninger. Jeg kan ikke se alternativet. Det synes jeg faktisk er et meget dårligt forslag at sige, at hvert land må klare det her, som de nu bedst kan, ikke mindst fordi det vil efterlade frontlinjestaterne i forhold til migrantkriserne med frygtelige problemer, herunder Italien og Grækenland.

Kl. 14:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rasmus Helveg Petersen. Den næste ordfører er hr. Holger K. Nielsen, SF.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Tak til udenrigsministeren for den her redegørelse, som jo beskriver et vigtigt emne, som vi diskuterer her i dag. Jeg vil godt tage udgangspunkt i nogle af de ændringer, som vi oplever der er i de her år, i den globale magtbalance. For jeg tror, at det er svært at vurdere EU isoleret, ud fra hvad der sker uden for EU's grænser. Der er noget af det helt centrale, vi har oplevet, den amerikanske udenrigspolitik, efter at den nuværende præsident kom til, med det, han kalder America First, et USA, der frasiger sig deltagelse i internationale aftaler, i multilateralisme, trækker sig ud af Parisaftalen, trækker sig ud af Iranaftalen, INF-aftalen, som man lige her for nylig har opsagt med den konsekvens, at atomoprustningen kan komme i gang igen, med andre ord en amerikansk præsident, der isolerer USA i forhold til den

omverden, som USA hidtil har været en meget vigtig del af, og som også udfordrer NATO-samarbejdet på en lang række områder.

I forbindelse med det ser vi f.eks. et Kina, der er vældig meget på vej frem, og som manøvrerer og gør, hvad Kina kan, for at udfylde det tomrum, som USA efterlader. Det gælder i f.eks. Iran. Det, at USA vil genindføre sanktioner mod Iran, giver store vanskeligheder for den iranske økonomi. Hvor søger Iran hen? Selvfølgelig til Kina. Vil Kina hjælpe? Selvfølgelig vil Kina det imod at få indflydelse også på Iran, Pakistan f.eks., en række afrikanske lande. Det vil sige, vi ser et Kina, der er på vej frem med, om jeg så må sige, økonomisk diplomati med masser af penge og masser af investeringer, men også med medfølgende krav om politisk indflydelse.

Vi ser et Rusland, der har brugt muligheden for at udvide den russiske interessesfære i Mellemøsten og omkring Syrienkonflikten. Hvor Rusland ikke havde nogen som helst indflydelse for 6-7 år siden, er det i dag Rusland, der kører med bolden sammen med Iran og Tyrkiet. Europe, USA, Vesten er stort set ude af spillet dernede.

Med andre ord: Der er opstået et tomrum efter den amerikanske regerings politik, som andre forsøger at udfylde, og vi vil stille os det spørgsmål: Er det i vores interesse, at det er et Kina, der ikke har demokrati og menneskerettigheder og folkeret på dagsordenen? Er det Rusland, der tilsvarende heller ikke er særlig optaget af, at internationale aftaler skal være grundlaget for samarbejdet? Er det sådan nogle lande, der skal udfylde det tomrum? Nej, det synes jeg ikke kan være i vores interesse. Hvem skal det så? Det skal Europa naturligvis forsøge på. Der er med andre ord en gevaldig opgave for Europa i at gå ind og så få den rolle globalt, som er nødvendig at få udfyldt i dag med det, der sker med henholdsvis den amerikanske, kinesiske og russiske politik.

Kan EU det i dag, kan man spørge? Svaret er, at det kan EU kun delvis i hvert fald og slet ikke nok, og der er store problemer i at kunne udfylde den rolle i dag. Der er en lang række interne diskussioner, som optager alle kræfter – der er Brexitafstemningen i Storbritannien, hvor man bruger alle kræfter i øjeblikket på at få en skilsmisseaftale i land i forhold til Storbritannien; der er hele migrant- og flygtningeudfordringen, hvor det, om jeg så må sige, er et fælles europæisk problem. I og med at der er åbne grænser inden for EU og vi har en fælles forpligtelse i forhold til at håndtere det problem, i og med at vi har et samarbejde, et fællesskab, er det jo ikke holdbart, at de lande, der tilfældigvis ligger tættest på de områder, hvor migranter og flygtninge kommer fra, skal bære hele den der byrde; der må være nogle solidariske ordninger der, og det er vi nødt til at diskutere hvordan vi kan håndtere.

Kl. 14:56

Der er lande og bevægelser, der udfordrer den demokratiske legitimitet, som EU bygger på, hvor udemokratiske bevægelser har fået meget indflydelse, og hvor den demokratiske legitimitet udfordres. Så er der jo masser og masser af problemer, som EU står med.

Betyder det, at EU er ved at falde fra hinanden, som der er nogle, der ligesom antyder kan blive konsekvensen? Det mener jeg er en forkert konklusion. For der er jo, om jeg så sige, en masse daglige forretninger, der stadig væk skal passes og stadig væk kører. Der kører en maskine omkring det indre marked, omkring forskellige harmoniseringer, om intern handelspolitik i EU, landbrugspolitik osv. osv. Det vil sige, at der er bygget så meget prestige ind i at få, om jeg så må sige, det grundlæggende som det, vi havde, da vi startede EU, til at fungere så godt som muligt, ikke at det er nemt, men det kører jo alligevel. Og hvis vi ser på, hvordan EU faktisk agerer, er det ikke godt nok, men det agerer jo alligevel i forhold til andre lande langt mere ansvarligt på eksempelvis klimapolitikken. EU var uden sammenligning den aktør, som på Pariskonferencen havde den mest progressive politik og spillede den mest progressive rolle, og på hele miljøpolitikken er EU jo langt, langt foran de fleste andre aktører i verden.

Igen for at vende tilbage til f.eks. Iranaftalen så har EU ikke mange udenrigspolitiske succeser, men Iranaftalen er faktisk en af dem. EU spiller en helt, helt afgørende rolle i at få den aftale på plads, og derfor er det også, synes jeg, meget rigtigt, at man har sagt til USA, at man fra EU's side ikke opsiger den. Problemet er så, at USA vil straffe de virksomheder, der stadig væk handler med Iran, og der er vi så ikke stærke nok til at stå imod det amerikanske pres der, hvilket jo er ganske, ganske ærgerligt. Men der er stadig væk intentioner, og der er stadig væk ting, der fungerer omkring hele Brexitdiskussionen; britisk diplomati er jo eksperter i at splitte, de er meget taktisk dygtige, strategisk dygtige og har gjort, hvad de kunne, for at splitte de europæiske lande omkring Brexitforhandlingerne, men det er rent faktisk ikke lykkedes for dem. Der har man faktisk holdt sammen med det udgangspunkt, at der skal være en fair aftale, og at den skal være med pligter og rettigheder. Det synes jeg i og for sig er ganske vigtigt, at det har været tilfældet. Men der er jo masser af ting, der ikke fungerer godt nok.

Jeg synes også, vi skal huske på, at EU jo på mange måder ikke er noget, der er færdigt, det er jo ikke et land – selv et land har også hele tiden ting, der forandrer sig, og hvor der er problemer. Det har vi også her i Danmark, Danmark er jo ikke et færdigt produkt, om jeg så må sige, vi ændrer hele tiden på, hvad der sker, Danmark udvikler sig hele tiden, befolkningen udvikler sig, det politiske udvikler sig, nye udfordringer, nye love osv., og det er også tilfældet i det europæiske samarbejde: Det er jo ikke et færdigt projekt. EU er jo i den forstand lige så dynamisk, som medlemslandene er. Det, det jo i høj grad handler om, er, om man vil ind og påvirke den udvikling eller ej, og der kan man i visse tilfælde synes, at det kan være fornuftigt at stå uden for – ja, det kan det være i visse tilfælde – og sige nej. Selvfølgelig skal man da kunne sige nej og i andre tilfælde sige ja.

Det skal så være det sidste, jeg siger: Jeg håber, at vi kan komme frem til, at EU-politik bliver som dansk normalpolitik. Det vil sige, at vi tager politisk stilling til de forskellige forslag; at EU kommer til at spille den samme rolle, som dansk politik spiller; at vi tager stilling efter holdninger – del jer efter anskuelser, som Hørup sagde – og at det også bliver den måde, vi betragter EU-politik på. Det betyder jo, at selv om man er stor tilhænger af EU-samarbejdet, kan man godt sige nej til et forslag fra EU, selvfølgelig kan man det, eller omvendt, hvis man er meget imod EU, at man kan sige ja. For ligesom alt andet her i verden er tingene jo ikke sort-hvidt inden for EU.

Det er jo ikke alt, der er dårligt, vel, hr. Søren Søndergaard eller hr. Kenneth Kristensen Berth? Der er også af og til nogle gode ting. Der er nogle, der mener, at der ikke er så mange gode ting, men det må man så balancere. Men som med alt andet er der gode og dårlige ting, og det er lidt vigtigt for mig ligesom at få vurderet, hvor det så er, vi skal placere det i forhold til vores politiske opfattelse, lige såvel som vi diskuterer danske interne forhold. Og det håber jeg på kan blive et resultat af den europæiske debat.

Kl. 15:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Først er det hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 15:02

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Det var jo en tale, der mest handlede om eksterne relationer, altså EU's udenrigspolitik, og jeg vil faktisk tillade mig at bevæge mig inden for det område også, når hr. Holger K. Nielsen nu bevæger sig så meget inden for det. For mig at se – og det kan være en fejlopfattelse – virker det lidt, som om det, hr. Holger K. Nielsen er ude i, er, at Europa skal være sådan en ny supermagt, altså i virkeligheden at skruer tiden tilbage til 1800-tallet og starten af 1900-tallet, hvor det så ikke var et unisont Europa, men flere forskellige stormagter inden for Europa, der spillede en stor rolle i forskellige lande i den tredje

verden, havde koloniseret osv. Jeg skal bare lige forstå, om det er rigtigt, for så må man gå ud fra, at hr. Holger K. Nielsen så også går ind for en fælles europæisk udenrigspolitik. Men jeg vil egentlig bare gerne vide, om det er sådan, hr. Holger K. Nielsen ser EU's fremtid. Jeg synes, det er problematisk, al den stund at man jo skal besinde sig på virkeligheden, og vi bliver jo færre og færre europæere i forhold til resten af verden, og dermed vil vi nominelt også komme til at spille en mindre rolle. Jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Holger K. Nielsen om det.

Kl. 15:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 15:03

Holger K. Nielsen (SF):

Hvad angår den økonomiske styrke, er EU jo verdens stærkeste økonomiske blok, og der synes jeg måske nok, det er rimeligt nok, at man diskuterer, om ikke det kunne udmøntes i en politisk styrke. At gå tilbage til starten af det 20. århundrede giver jo ingen mening i den her sammenhæng, for det er helt andre forudsætninger, vi lever under i dag. Det, jeg siger, er, at i forhold til et Kina, der er enormt meget på vej frem, enormt meget på vej frem, og et USA, der er fuldstændig ligeglad med internationale aftaler, er det så ikke rimeligt, at vi diskuterer, om Europa i højere grad skal gå ind der? Hvad er en supermagt? Jeg ved ikke, hvad en supermagt er, men i hvert fald noget med en stærkere stemme og med stærkere instrumenter, som kunne påvirke den globale udvikling. Jeg tror, vi har noget at give fra europæisk side. Vi er bygget op på retsprincipper. Retsprincipper, der er grundlaget for EU-samarbejdet, folkeret, international ret, menneskerettigheder spiller en stor rolle i Europa, langt mere end i Kina, langt mere end i Rusland, og desværre også langt mere end i USA i øjeblikket.

Kl. 15:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 15:04

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jamen jeg tror, at hr. Holger K. Nielsen og jeg kan blive enige så langt, at Kina udgør et kæmpe stort problem. Det kan vi godt blive enige om. Så kan man altid undre sig over, hvorfor hr. Holger K. Nielsen også på den front fører en så relativt hård retorik over for en amerikansk administration, som faktisk forsøger at udfordre Kinas hegemoni inden for verdenshandelen. Men lad nu det ligge.

Jeg vil bare godt vide noget: Er Socialistisk Folkeparti blevet tilhængere af sådan en egentlig fælles udenrigspolitik, hvor der ikke er plads til, at de enkelte medlemslande kan have deres egen stemme? Er det sådan, at den udenrigsminister, vi får næste år efter europaparlamentsvalget til erstatning for Mogherini, er en udenrigsminister, som skal kunne tale på vegne af alle, uden at der er en hr. Anders Samuelsen, der siger noget andet?

Kl. 15:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 15:05

Holger K. Nielsen (SF):

Nej, det er jo ikke det, som er i pipelinen, vel. Men jeg håber da på, at Europa i højere grad kan tale med én stemme. Jeg tror da, det er vigtigt, at Europa formulerer sig politisk med den vægt, der ligger bag hele Europa, som jo er stærkere end Tyskland, Frankrig, Danmark, Italien hver for sig. Det er den styrke, jeg tror det er vigtigt at

få, og der synes jeg da, at vi bør bestræbe os på også fra dansk side, at det kan blive resultatet.

Kl. 15:08

Kl. 15:05 (Ordfører)

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Søren Søndergaard.

Kl. 15:05

Søren Søndergaard (EL):

Nu ved jeg godt, at det er almindeligt blandt EU-tilhængere at omtale EU som Europa, men, altså, når nu Storbritannien melder sig ud, bliver man jo nok nødt til at lade være med det. Men spørgsmålet er jo, når hr. Holger K. Nielsen henvender sig direkte til mig, om ikke hr. Holger K. Nielsen slår en åben dør ind. Altså, det kan jo godt være, at hr. Holger K. Nielsen, dengang han var EU-modstander, sad med sit parti og sagde nej til alting, der havde med EU at gøre; men sådan har det aldrig været for os i Enhedslisten, som er EU-modstandere.

Vi har siddet i Europaudvalget i 25 år og taget stilling til lige præcis indholdet i sagerne – indholdet i sagerne – og det er præcis derfor, vi også vil ned i EU-Parlamentet fra efter valget, hvor vi vil tage stilling til indholdet i sagerne. Man kan jo godt være imod EU-konstruktionen, fordi man mener, at det er en uretfærdig banehalvdel, hvor traktaterne gavner markedet frem for lønmodtagerne.

Er det ikke korrekt, at den dør er i hvert fald slået ind?

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:07

Holger K. Nielsen (SF):

Det ved jeg ikke. Det glæder mig da, hvis hr. Søren Søndergaard vil erkende, at der også er gode ting ved EU.

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Søren Søndergaard.

Kl. 15:07

Søren Søndergaard (EL):

For ellers ville vi jo sige nej til alle mandater fra regeringen undtagen de mandater, hvor regeringen sagde nej til noget fra EU. Men det sker jo altså, at vi siger ja til mandater.

Så til sidst skal vi have en lille quiz: Kan hr. Holger K. Nielsen gætte, hvilken person blandt danskerne i EU-Parlamentet jeg oftest stemte sammen med, dengang jeg var medlem af EU-Parlamentet?

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Således udfordret, hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 15:07

Holger K. Nielsen (SF):

Årh, jeg tror godt, jeg kan gætte det. Jeg kan ikke huske det, men har en fornemmelse af det, men jeg går ud fra, at hr. Søren Søndergaard kan give mig resultatet efterfølgende.

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Det bliver således imellem de to herrer. Så vi siger tak til hr. Holger K. Nielsen og går videre til fru Aaja Chemnitz Larsen, IA.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Grønland er som bekendt ikke medlem af EU, faktisk gik vi før briterne og trådte ud af EF, som det hed dengang, allerede i 1985. Og så kan man stille sig selv det spørgsmål: Hvorfor er det så vigtigt, at vi blander os i den her forhandling? Det er det, fordi Grønland er et såkaldt OLT-land. Og til dem, der ikke helt ved, hvad OLT står for, kan jeg sige, at det betyder oversøiske lande og territorier. Og Grønlands rolle som OLT-land bunder jo i relationen til Danmark og rigsfællesskabet, og derfor vil Inuit Ataqatigiit i Folketinget gerne komme med nogle bemærkninger til udenrigsministerens redegørelse om udviklingen i EU-samarbejdet.

Når man læser redegørelsen, er det tydeligt at se, at Brexit er det altoverskyggende emne, når vi snakker om EU. Briterne udræden af EU har en stor betydning for de tilbageværende 27 medlemslande, men det har også en rigtig stor betydning i forhold til handelsaftaler med briterne fremadrettet. Det har det også i forhold til Grønland, særlig på fiskeriområdet, men det er ikke det, som jeg vil komme ind på i mit ordførerindlæg i dag.

Det er sådan, at EU i 2016 kom med deres politik for Arktis, og EU ønsker også at have en observatørplads i Arktisk Råd, hvor Grønland og Danmark spiller en meget central rolle. Vi ved også, at der har været sager, som har haft en mere skadelig karakter for Grønland i EU-sammenhæng, nemlig forbuddet mod salg af sælskind i EU, som har haft en rigtig negativ betydning for Grønlands salg af sælskind og har sat ridser i EU's renommé i Grønland.

Men selv om Grønland står uden for EU, er der dog overvejende tætte og gode relationer til EU fra Grønlands side. Og i 2015 indgik formanden for naalakkersuisut, hr. Kim Kielsen, daværende statsminister fru Helle Thorning-Schmidt og kommissionsformand Jean-Claude Juncker en fælleserklæring mellem Grønland, Danmark og EU. Og ånden i den fælleserklæring var, at EU ønsker at udvikle og udvide relationen til Grønland. Desværre ser vi med EU's flerårige finansielle ramme, som er blevet lagt frem for ikke så lang tid siden, at der er lagt op til et brud med den fælleserklæring, og det vil vi gerne sætte nogle ord på fra IA's side. For som følge af fælleserklæringen fra 2015 er der blevet fornyet en partnerskabsaftale, det såkaldte grønlandsinstrument, og der er også blevet fornyet en fiskeriaftale med EU. Hensigten med de her to erklæringer er, at de skal indgås samtidig og ses i deres helhed, fordi de udgør det samlede samarbejde, som der er mellem Grønland og EU.

I perioder kan man sige, set med grønlandske briller, at fiskeriaftalen har haft en negativ indflydelse i forhold til Grønlands økonomi, og i andre sammenhænge har den haft en mere positiv betydning i forhold til Grønlands økonomi. Grunden til, at jeg nævner det, er, at det er vigtigt at understrege, at det samarbejde, der er mellem EU og Grønland, er til gensidig gavn, og at vi er nødt til at se de her to aftaler i deres helhed. Med det, som der er blevet lagt op til fra EU's side, er man i gang med at bryde med det, fordi man har lagt op til et mindre budget i forhold til partnerskabsaftalen.

Partnerskabsaftalen, som man har indgået, er et rigtig vigtigt område, som man støtter op om rundtomkring i Grønland, for det er nemlig konkrete indsatser i forhold til at højne uddannelsesniveauet i Grønland. Det er et område, som vi i Grønland bruger en masse tid, penge og politisk energi på, fordi det har en rigtig stor betydning for vores unge, men også for Grønlands fremtid. Og helt konkret betyder partnerskabsaftalen et tilskud, et bidrag, kan man sige, fra EU på 1,6 mia. kr. over en 8-årig periode til Grønland og uddannelsesområdet i Grønland.

Vi kender alle sammen de udfordringer, som der er på uddannelsesområdet i Grønland, så det vil jeg ikke bruge en masse tid på at nævne, men bare understrege, at det bidrag, som EU kommer med, er meget kærkomment i forhold til det behov, som vi har i Grønland.

Kl. 15:12

I den flerårige finansielle ramme, som EU har lagt op til diskussion i Europa-Parlamentet, og som skal gælde fra 2021-2027, er der lagt op til en meget markant besparelse i forhold til EU's nuværende partnerskabsaftale med Grønland. Besparelsen lyder på hele 165 mio. kr. over hele perioden, hvilket vi fra Inuit Ataqatigiits side i Folketinget mener er en katastrofe for det grønlandske uddannelsessystem. I stedet for vil EU fordele de her 165 mio. kr. blandt OLT-landene, og det vil sige, at vi skal ud at slås om de her penge. Og min pointe er, at det sådan set ikke behøver kun at være Grønland, der føler sig snydt med det budget, der er lagt op til, eller den ramme, der er lagt op til, jeg synes sådan set også, at Danmark bør føle sig snydt.

Derfor vil jeg appellere til, at man også her fra Folketingets side, fra regeringens side og også fra de danske medlemmer af Europa-Parlamentets side tager den her sag op, for det er enormt vigtigt for os alle sammen i forhold til den hensigtserklæring, den fælleserklæring, som blev lavet tidligere, og som Danmark jo også har underskrevet, at sikre, at den intention, der var der, skal vi selvfølgelig leve op til. Der skal vi ikke forringe relationen, men vi skal tværtimod netop udvikle og udvide den relation, som der skal være mellem Grønland og EU i fremtiden også.

Med disse bemærkninger vil jeg derfor gerne stille et konkret spørgsmål til udenrigsministeren om, hvorvidt regeringen har tænkt sig at tage initiativ til at fastholde den nuværende bevilling til partnerskabsaftalen mellem Grønland, Danmark og EU. I øvrigt kan man sige, at det jo er et flertal i Folketinget, som har bakket op om den her fælleserklæring, så det er jo sådan set også et politisk ønske, både fra Grønland, men også fra Danmark, også her i Folketinget, at vi skal sikre, at EU bidrager til uddannelsesområdet i Grønland. Tak for ordet.

Kl. 15:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 15:14

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg vil gerne sige tak til ordføreren for at rejse det her emne, for det er egentlig også symptomatisk for nogle af de diskussioner, der foregår på den flerårige finansielle ramme, som jo er, at man prøver at forsimple og lave mere fleksibilitet i budgettet, men derigennem også har slået en masse forskellige instrumenter sammen, så der kommer de her usikkerheder om, hvad vi vil. Og det er jo noget af det, som ordføreren peger på, men som også sker inden for en række andre områder, og hvor vi fra dansk side virkelig bliver nødt til at stå op både for de intentioner, vi har, omkring partnerskabsaftaler mellem Danmark, Grønland og EU, men jo også inden for menneskerettighedsområdet og en række andre områder, som budgettet arbejder med.

Kl. 15:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for kommentaren. Jeg er fuldstændig enig. Jeg ved godt, at der er rigtig meget, der skal kæmpes for, også fra dansk side, men jeg appellerer også til, at medlemmerne og særlig regeringen er opmærksomme på, at her er der altså en helt konkret ting, hvor man faktisk ikke varetager sine egne interesser, kan man sige, fordi man selv var med til at lave den her fælleserklæring i sin tid. Men tak for kommentaren.

Kl. 15:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi er færdige med ordførerrækken, og derfor er det nu udenrigsministeren.

Kl. 15:16

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Tak for det, og tak for en rigtig god og spændende debat i en tid, som er udfordrende for EU. Det er der ingen som helst tvivl om. Men det er på en eller anden måde altid en udfordrende tid for EU. Da jeg i 2004 skulle stille op til Europa-Parlamentet, skrev jeg en lille debatbog om emnet: »Vejen til et bedre Europa«. Og når jeg genlæser den nu og her, kan jeg se, at det også på det tidspunkt var en brydningstid. Der stod man over for, hvordan det skulle gå med alle de nye lande, som kom ind. Kunne det overhovedet lade sig gøre? Ville det hele brase sammen? Ville det ende i et kæmpemæssigt sammenbrud?

Det har det jo ikke gjort. Det er heller ikke endt i en situation, som er fuldstændig ideel på alle måder, som en af ordførerne sagde. Jeg tror oven i købet, det var min egen ordfører fra Liberal Alliance, der sagde, at når der er politikere involveret, så bliver det jo aldrig helt perfekt. Og det er jo nok rigtigt. Men det er ikke dårligt – det er ikke dårligt. Der er helt klart udfordringer, og nogle af dem har mange af ordførerne også været inde på på nuværende tidspunkt i dagens debat.

Brexit er et eksempel, det mest aktuelle, selvfølgelig. Og som man jo nok ved, mødtes Det Europæiske Råd i sidste uge, men desværre kunne der ikke opnås nogen enighed på det tidspunkt om en endelig udtrædelsesaftale, og det var nu heller ikke helt forventningen på forhånd. Vi arbejder hårdt for at sikre, at der kan indgås en udtrædelsesaftale, men det er selvfølgelig komplicerede forhandlinger. Men fra EU 27's side er man klar til at indgå en aftale og afholde et ekstraordinært topmøde, hvor man kan give håndslag på en endelig aftale, hvis en sådan kommer inden for rækkevidde. Det håber jeg selvfølgelig sker inden for den nærmeste fremtid.

Men selvfølgelig er der stadig væk – og det bliver vi nødt til at sige åbent og ærligt – en risiko for, at Storbritannien siger farvel til EU uden en aftale, og så har vi igen en ny udfordring. Den risiko tager regeringen alvorligt, og derfor forbereder vi os også på et no deal-scenarie.

Brexit har på mange måder, tror jeg, været en øjenåbner for europæerne og for Europas politiske ledere. Brexit har faktisk bragt nogle af fordelene ved det europæiske samarbejde bedre og stærkere frem i lyset, også nogle af de fordele, som mange måske var begyndt at tage for givet, f.eks. det indre marked. Det synes jeg sådan set er godt. Jeg tror også, at der fra nu af løbende vil være en diskussion, som er stærkere end tidligere, om, hvordan man får fokus på det, der er relevant for borgerne, og så lader være med brede sig ud over alt muligt andet, men går mere i dybden med de ting, som faktisk giver mening, og hvor det europæiske samarbejde har vist en styrke.

I forhold til den økonomiske politik på det økonomiske og budgetmæssige område står vi i de kommende år også over for nogle milepæle. Der skal vedtages et nyt 7-årigt budget for EU fra 2021 til 2027, og det er vigtige forhandlinger. Regeringen gør, hvad den kan for at få et moderne og et effektivt budget på 1 pct. af EU 27's bni med fokus på at prioritere netop de områder, hvor EU tilfører størst merværdi for borgerne og for virksomhederne. EU-landene udgør jo tilsammen verdens absolut største økonomi. Det indre marked er verdens mest udviklede frihandelsområde med en stor værdi for dansk økonomi. Senest i sidste uge deltog jeg i Asien-Europatopmødet, og hvis man lægger Asien og Europa sammen, står vi for 60 pct. af verdens befolkning og 65 pct. af verdens bni. Det fortæller jo lidt om, at vi har nogle alliancemuligheder og muligheder for at arbejde

andre steder, når vi oplever en brydningstid, som vi gør i øjeblikket, med de udfordringer, der kommer fra USA.

Et af de vigtigste områder i det europæiske samarbejde er handelspolitikken. Og det har været et turbulent år, netop på grund af en truende handelskrig med USA. Den er dog i hvert fald midlertidigt heldigvis afværget. Frihandel bidrager til fred og stabilitet, det er med til at trække mennesker ud af fattigdom, og det er godt. Jeg er derfor glad for den fremgang, der har været i EU's frihandelsaftaler med lande som f.eks. Japan.

Migrationsspørgsmålet er også blevet berørt i dagens debat. På migrationsområdet har EU's indsats også gjort en forskel. EU's aftaler og samarbejde med oprindelses- og transitlandene har haft en positiv effekt på migrationen, og det samlede tal for irregulære migranter og flygtninge er nu nede på samme niveau som før 2015. Selvfølgelig skal vi ikke bare læne os tilbage. Der vil stadig være udfordringer, og dem skal vi tage fat i.

Kl. 15:20

Så er der sikkerhed og terrorbekæmpelse, hvor EU i de seneste år markant har styrket samarbejdet om at imødegå truslerne mod vores sikkerhed. Det er sket gennem konkrete nye initiativer som f.eks. Den Europæiske Forsvarsfond og etableringen af et permanent struktureret forsvarssamarbejde, PESCO, blandt 25 medlemslande. Danmark kan som følge af forsvarsforbeholdet jo ikke deltage i PESCO, ligesom vi er afskåret fra at bidrage til EU's militære stabiliseringsindsatser i og omkring Europa. Personligt og i hvert fald på Liberal Alliances vegne kan jeg sige, at det er vi kede af. Vi ville gerne se forsvarsforbeholdet forsvinde, men det er virkeligheden, og den skal selvfølgelig respekteres. Men vi deltager dog i forsvarsfonden og bidrager markant til EU's civile missioner inden for den fælles forsvars- og sikkerhedspolitik. Danmark støtter også varmt op om Kommissionens cyberpakke og EU-sanktionsregimet på kemiske våben så vel som det udbyggede EU-NATO-samarbejde.

I forhold til eksterne relationer er EU selvfølgelig en afgørende platform for Danmark, når det kommer til varetagelse af vores interesser internationalt. Danske værdier og dansk økonomi har stærkt brug for en regelbaseret international orden. Vi ser imidlertid på nuværende tidspunkt den internationale regelbaserede orden udfordret på en række områder gennem Ruslands aggressive adfærd, et mere tilbagetrukket USA på den globale scene og Kinas ambitioner om at spille en større og mere aktiv international rolle. Der er ikke nogen nemme svar på de udfordringer, men når EU taler med én stemme og samtænker alle værktøjerne i værktøjsskassen, så kan vi i Europa gøre en reel forskel. Det har f.eks. vist sig i forhold til Rusland og i det internationale arbejde med at bekæmpe klimaforandringerne. Og klimaforandringerne berører os alle sammen. Det er en global problemstilling og et globalt ansvar at søge at få løst, et globalt ansvar kombineret med et personligt ansvar. EU er forkæmper for en ambitiøs implementering af Parisaftalen og har en nøglerolle regionalt så vel som internationalt. Vi er i EU på det ambitiøse hold i forhold til CO₂-reduktioner og mere grøn energi.

EU-samarbejdet er centralt for Danmarks tryghed og velstand. Det er sådan set det grundlæggende. Med EU-samarbejdet står Danmark stærkere, end vi gør alene. De muligheder, som f.eks. det indre marked og EU's frihandelsaftaler skaber, kan vi udnytte, når vi er i det her samarbejde, det kan vi ikke gøre alene. Gennem vores værdifællesskab omkring demokrati, frihedsrettigheder, internationalt regelbaseret samarbejde er vi i EU i en bedre position til at fremme og kæmpe for disse værdier internationalt. Tak for ordet.

Kl. 15:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt til kort bemærkning for nærværende. Nu er der to. Jeg giver først ordet til hr. Kenneth Kristensen Berth, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det. Nu er det jo efterhånden ved at være 2 år siden, at Liberal Alliance indtrådte i regeringen. Modsat mange af mine partifæller modtog jeg faktisk den nyhed med en vis glæde – måske nærmest begejstring – fordi jeg jo netop havde oplevet, at Liberal Alliance og Dansk Folkeparti havde haft et så godt samarbejde i forhold til afvisningen af retsforbeholdet.

Så står vi her 2 år efter, og jeg må bare sige, at jeg har så uendelig svært ved at se, hvor det er, Liberal Alliance har præget EU-politikken konkret i en mere skeptisk retning. Jeg er godt klar over, at udenrigsministeren fik en ja-kasket i tiltrædelsesgave af den tidligere udenrigsminister, men jeg havde ikke troet, at den ville blive taget så alvorligt, som det er tilfældet. Men det kan jo være, at jeg tager fejl, så måske kunne jeg bare bede udenrigsministeren om at nævne sådan 3-4 konkrete sager, hvor udenrigsministeren mener at man har trukket regeringen i en mere EU-skeptisk retning.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 15:25

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Jeg ved ikke, om vi nogen sinde har lovet, at vi skulle trække noget som helst i en mere EU-skeptisk retning – vi ville gerne have det fokuseret. Vi har det sådan lidt med EU, som vi har det i diskussionen mellem velfærdssamfund og velfærdsstat, nemlig at vi ikke går ind for en velfærdsstat, men at vi sådan set går ind for et velfærdssamfund, som fokuserer på kerneydelser. Sådan har vi det også med det europæiske samarbejde.

Men der er da ting, hvor regeringen har skiftet position i forhold til, hvor den lå tidligere. F.eks. har vi sagt åbent og ærligt og tydeligt nu, at vi ikke mener, at det giver nogen mening at gå den vej, som meget EU-positive mennesker måske synes, nemlig at Tyrkiet skal indlemmes i EU. Det har vi sagt tydeligt og klart: De forhandlinger skal stoppes.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 15:25

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Det tager jeg hatten af for og siger, at hvis det er det, som Liberal Alliance kan prale af efter 2 år i forhold til EU-skepsis, så er det sådan set, som det er. Men jeg må bare sige, at jeg havde håbet på mere.

Jeg ved godt, at udenrigsministeren ikke mener, at Liberal Alliance er EU-skeptisk, men jeg erindrer bare, at før udenrigsministeren tiltrådte som udenrigsminister, så fik udenrigsministeren, som ikke var udenrigsminister på det tidspunkt, sagt, at Liberal Alliance var endnu mere EU-skeptisk end Dansk Folkeparti, og det kunne man aflæse af den konkrete stemmeafgivning. Det var jo derfor, jeg havde så store forventninger og blev så ked af, at de sådan lidt har lidt skibbrud.

Kl. 15:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 15:26

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Det er jo altid kedeligt at skulle skuffe folk. Måske er det vanskeliggere, når man skuffer falske forventninger eller selvopstillede for-

ventninger for andre; så har man jo ikke lovet noget på forhånd, som man skulle leve op til. Men derfor kan det jo alligevel godt virke skuffende, hvis man ikke gør det.

Jeg synes faktisk, at f.eks. noget af det arbejde, som regeringen gør, med at fokusere på, hvordan vi implementerer lovgivningen, så vi ikke nødvendigvis bare overimplementerer, altså har for meget jathatten på – for nu at bruge det billede – end nødvendigt. Det er et godt eksempel på, at regeringens politik er fokuseret på at sørge for, at det, vi gør i det europæiske samarbejde, er, at vi får rigtig mange gode ting ud af det på danskernes vegne, men ikke kommer til at spænde ben for os selv.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til en kort bemærkning er fru Aaja Chemnitz Larsen. Værsgo.

Kl. 15:27

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Også tak for ordene fra udenrigsministeren. Jeg synes dog ikke, at udenrigsministeren var inde på det spørgsmål, som jeg stillede, altså netop det her med, om regeringen har tænkt sig at gøre noget i forhold til at varetage både danske og grønlandske interesser i forhold til den flerårige finansielle ramme, som der er lagt op til, herunder mere specifikt i forhold til partnerskabsaftalen.

Jeg kunne måske spørge på en lidt anden måde, sådan lidt mere åbent: Hvad kan regeringen helt konkret gøre for at påvirke EU? Der er ingen tvivl om, at de danske medlemmer af Europa-Parlamentet har en rigtig stor rolle at spille i forhold til et kommende budget for EU – men hvad kan regeringen gøre? Tak.

Kl. 15:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 15:28

Udenrigsministeren (Anders Samuelsen):

Jeg er fuldstændig klar over det instrument, som der har været talt om, og jeg går ud fra, at det er det samme, vi taler om, for det er et meget vigtigt instrument for Grønland, ikke mindst den grønlandske uddannelsessektor, som spørgeren var inde på. Regeringen har derfor arbejdet tæt sammen med Grønland for at sikre det bedste mulige resultat for Grønland i lyset af den vanskelige forhandlingssituation.

I Europa-Kommissionens forslag til retsakter om bl.a. EU-støtte til Grønland, som blev offentliggjort den 14. juni, lægges der op til en fornuftig bevilling til Grønland, ikke mindst set i lyset af budgetudfordringerne foranlediget af brexit og EU's nye prioriteter. Nu ser vi frem til at indlede forhandlingerne i Rådet, hvor vi fortsat vil arbejde hårdt for at sikre en god løsning.

Kl. 15:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Spørgeren ønsker ikke ordet til anden korte bemærkning? Nej.

Det vil så sige, at der ikke er flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Kl. 15:29

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Inden jeg lukker mødet, har jeg følgende anmeldelse:

Justitsministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4 at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse af 26. oktober 2018 om status over dansk politis situation i forhold til Europol.

(Redegørelse nr. R 4).

Eksemplarer af redegørelsen vil blive omdelt og vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen kommer til forhandling tirsdag den 13. november 2018.

Der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes torsdag den 1. november 2018, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal øvrigt henvise til ugeplanen, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:30).